

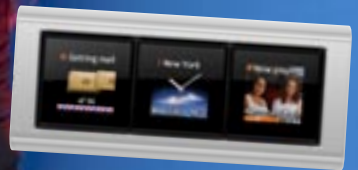
digi

DUELL:
Testis uusimad
ATI ja NVIDIA
videokaardid

Katsetame väga
tarka kaamerat

Kas idaeurooplased
oskavad valmistada
head navigaatorit?

Testime kuulsa
Art Lebedevi
tehtud imevidinat
Optimus Mini

Ajakiri+
CD-ROM=
39,90

KÄRSS KÄRNAS:
20 nippi, kuidas talvel
õues häid fotosid teha

Suures testis:

8 ÜLIVÕIMSAT SÜLEARVUTIT

Järele proovitud ja hinnatud:

- Nikoni uus odav kaamera
- Kaks Nokia telefoni
- Razeri uusim mängurihiir
ja suur hulk muid vidinaid

9 771 736 26901 6

enter

Sülearvuti ostjale 1000 krooni väärtuses tasuta kaupa

Osta jaanuaris mistahes sülearvuti ja saad Enterist valida 1000 krooni väärtuses kaupa.
Pakkumine kestab kuni 31.01.08.

ERIPAKKUMINE! Sülearvuti HP Pavilion 2615

Tõeliselt stiilne sülearvuti on saanud paljude lemmikuks. Mõnusalt kerge ja väike, et kaasas kanda. Tasuta kaasas digikaamera. Pildista ise või kingi sõbrale, sest nii lihtne ongi heameelt teha. Jaanuarist alates **superhinnaga**.

- Intel® Core™ Duo protsessor T2310
- Microsoft® Windows® Vista Home Premium
- 14.1" WXGA ekraan (1280x800)
- 1GB muutmälu, 160GB kõvaketas
- Intel X3100 graafika
- DVD kirjutaja LightScribe toega
- heli- ja võrgukaart, WiFi
- 3xUSB, FireWire, TV-väljund, VGA port
- Altec Lansing kõlarid
- kaal 2,5kg
- müügaranti 1 aasta

Kingitus

Selle sülearvutiga kingituseks HP digikaamera.

tavahind ~~12 997.-~~

eripakkumine **10 997.-**

järeilmaks alates **322.-** kuus

maksa maikuu
Ostes järeilmaksuga,
hakkad maksma alles mais
0.- järeilmaks
sisse maksa kuni 31.01.08.

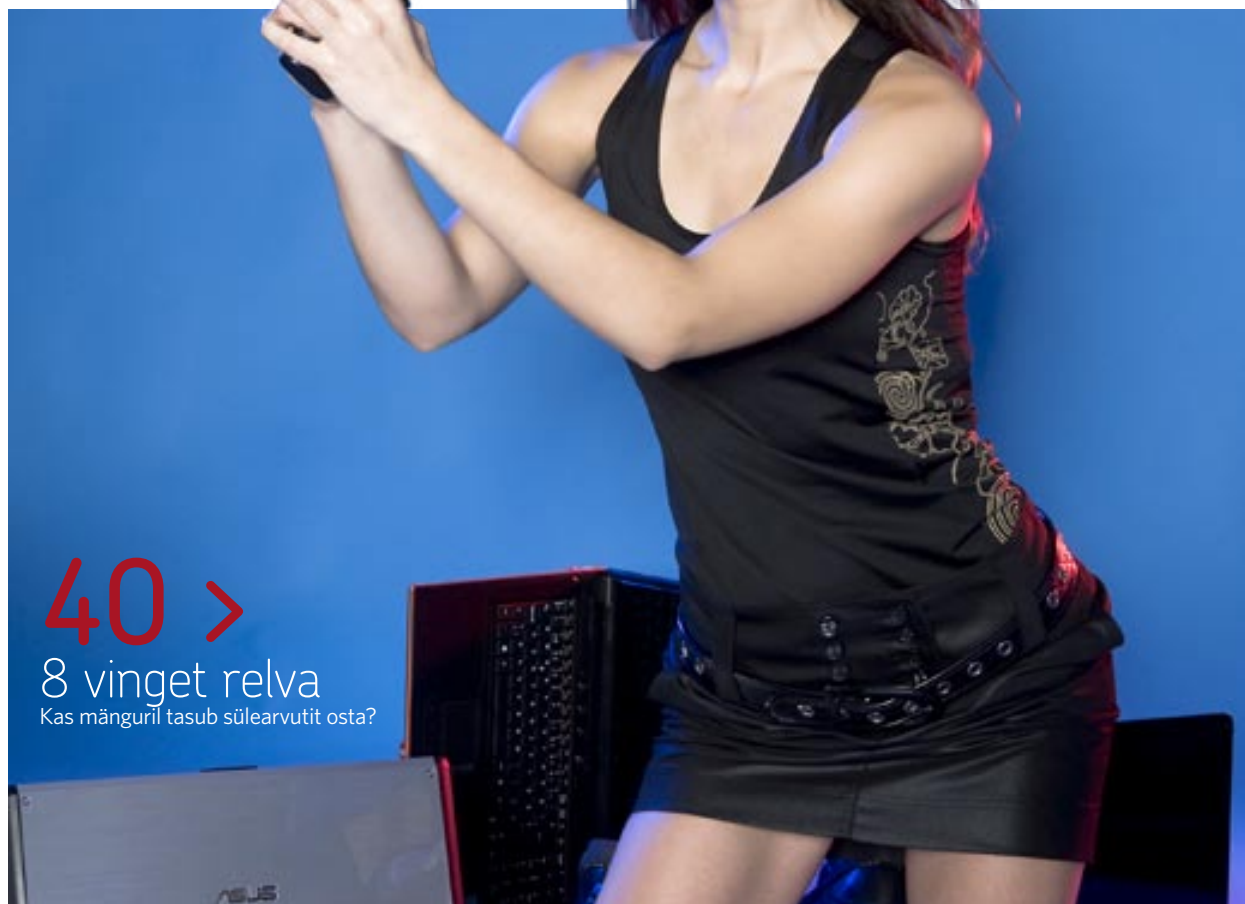
täpsem
tingimusid küsi
müüjalt.

TALLINN

Ülemiste Keskus, Lasnamäe Centrum, Mustika Keskus, Rocca al Mare Keskus, Kristiine Keskus, Järve Keskus

TARTU - NARVA - PÄRNU - JÕHVI - VILJANDI - RAKVERE - VÕRU

enter

40 >

8 vinget relva

Kas mänguril tasub sülearvutit osta?

VÄRSKE KRAAM

- 8 > Kaaneplaat**
Kolm mängu ja videolõikur
- 10 > diNovo sai lapse**
... ja muid uudiseid tehnoloogiarindelt
- 12 > TOP**
Edetabelid elust enesest
- 18 > Naistekas**
Naised armastavad lumesõda
- 23 > Koerte Orkut sihib piiri taha**
Auh! Auh! Auuuuuuuuhh!

JÄRELE PROOVITUD

- 24 > Fujitsu-Siemens Amilo Si 2636**
Ilus ja tark, aga paraku pisut pime pruut
- 26 > Nokia N81 8 GB**
Kaevust vett ei too, kõike muud teeb küll
- 28 > Razer Lachesis**
Täpsust rohkem kui hinda

29 > Panasonic Lumix DMC FX-33

Laiab lainurgaga

30 > Nikon Coolpix P50

Eelteadmised pole kohustuslikud

31 > Creative HS-900 Gaming Headset

Aitab sirget rühti hoida

32 > Creative Live! Cam Optia Pro

Veebikaamera, mis on ostmist väärt

32 > Art Lebedev Optimus Mini

Mina olen pisi-pisi, ära minult salmi küsi

33 > Logitech AudioHub

Notebook Speakers

Seisukoht läks kaduma

34 > Nokia E51

Ärge rabelege, aega on küllalt

35 > Art Lebedev Sonicum

Kapell kardina taga

36 > Prestigio Geovision 430

Sobib ka kõvaketaste puhastamiseks

37 > HP LaserJet M1522nf

Inetu Betty – kole, kuid asjatundlik

KOLUMNISTID

20 >

Peeter Marvet
Neli ennustust aastaks

21 >

Kristjan Otsmann
Mobiilse interneti
tulek

66 >

The Witcher

Mõök sobib kolli kõhtu hästi.

TESTID

- 40 > Võimsad ja vihased**
Kas sülearvutiga saab ka uuemaid mängu mängida? Kui palju see maksma läheb?
- 48 > Punaste ja roheliste sõda**
Igavene vastasseis: ATI vs NVIDIA

KUIDAS

- 54 > ... valmib [digi] number?**
Millega me siin kuu aega tegeleme?
- 56 > ... lisada kõvaketast?**
Lisagigad kuluvad alati marjaks ära
- 58 > ... ühendada Samsungi mobiiltelefoni ja arvutit?**
Sest kuidas neid muidu sünkroonida?
- 60 > ... talvel pilti teha?**
Kas fotokaga võib lumes hullata?
- 64 > ... geotagida ehk pilti kaardile panna?**
Et ka vanast peast oleks hea meenutada

PLAY

- 66 > The Witcher**
Kõrgema sordi tõpraküttimine
- 69 > TimeShift**
Edasi, tagasi, paus
- 70 > Crysis**
Tulistamismängude uus generatsioon
- 72 > Assassin's Creed (Xbox 360)**
Printsi mantlipärija
- 74 > Uudised**
Suured rahad liiguvad
- 75 > Tulekul**
Ka sel aastal on mõni mäng tulemas

TAGUMINE OTS

- 76 > Ostujuht**
Targu poes talita
- 78 > Saabunud post**
[digi] loetakse Setukülaski
- 80 > Kuulame vaatame**
99 koorimata pähklit
- 81 > Digidoktor**
Sõber keeras sõbrale käru
- 82 > Kaanetüdruk Liina**
Oskab õlut teha

At the heart of the image

Pilt kajastab tegelikku suurust ja peaaegu tegelikku kaalu.

Nikon D40x. Uskumatult kerge ja väike nii hea DSLR-i kohta.

D40x-i Nikkori lääts ja Nikoni tehnika tagavad kiire reageerimise, elavad värvid ja üliterava autofookuse. Seejuures on kaamera väike, kerge ja väga lihtsa menüüga. Laiast lisatarvikute valikust rääkimata.

Nikon
D40x
DIGITAL

Nikon, mitte lihtsalt kaamera.

www.nikonbaltic.eu

Viis täрни

• Alustasime uut aastat [digi] uuendamise-ga. Kõige suuremaks muutuseks on hinda-missüsteem, mis on kümnelt punktilt ka-hanenud viieni. Miks? Kümnepallisüsteem ei ole hästi hoomatav. Kui anname sülear-vutile seitse punkti, siis ei teki kellelgi silme ette, mida see õieti tähendab.

Viie punkti süsteem saab meile juba koo-lis selgeks. Viis punkti teeb küll tooted võrdsemaks, aga viimasel ajal ongi üha rohkem võrdsemaid tooteid, sest kõik pingutavad. Kõigi seniste kümnepallisüsteemis antud hinnete teisendamiseks uude süsteemi kehtib lihtne valem: jaga kahega ja ümarda ülespoole, kas lähema pooleni või täisarvuni. Näiteks senine 8,5 punkti on nüüd 4,5.

Teiseks uuenduseks on «Värske kraami» rubriiki tekkinud TOP-küljed. Pööra mõned lehed edasi ja vaata järele. Ühtlasi oleme värskendanud [digi] kujundust, see hak-kab sulle ka kindlasti kohe silma.

Meil oleks hea meel, kui te uuendus-te kohta meile digi@presshouse.ee kir-jutaksite, kas me oleme õigel teel või oleme teie arvates täitsa rappa pannud. Me nimelt ei kavatse muudatustega siin peatuda, vaid järgmise kuu-kahe jook-sul veel hulga uusi rubriike tuua ja mõ-ned vanad ära kaotada.

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

Viiepallisüsteem
mis hinnatakse
meid juba koo-
lis, see on iga-
ühele lihtsasti
arusaadav.

[MÄNGUMÄNG]

Eelmise aasta viimases [digi]s küsitud mängutegelase nime teadsid paljud. Pole ime, «Half-Life 2» seeria osaline Alyx Vance on meedejääv neuu.

«The Orange Box» võitja on

• Lauri Pelapson

Muu mängunänn:

• «Rayman Raving Rabbids»

T-särk **Arvi Uuspõld**

• «The Settlers» T-särk

Priit Paidla

• «Ghost Recon» T-särk

Joonas Mätlik

• «187 Ride or Die» T-särk

Rene Marthin Parbus

• «Silent Hunteri» talvemüts

Kristjan Ainlo

• «The Settlersi» kujuk

klupli **Sander Saarend**

• «Haze» lauakalender

Toomas Rein

• «Driveri» võtmehoidja

Mihkel Kuslapuu

• «Driveri» võtmehoidja

Silver Sinijärv

• «Driveri» võtmehoidja

Üllar Soon

[digi]

• Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn

• tel 661 6186 • faks 661 6185

• e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad

Sven Vahar

sven.vahar@presshouse.ee

Leho Lahtvee

leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja

Holger Vaga

holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Piret Reidla

piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine

• telefonil 660 9797

• e-posti aadressil

levi@presshouse.ee

• veebis aadressil

http://www.telli.ee

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

Reklaam

Raimo Kõrts

tel 661 6186

raimo.korts@presshouse.ee

Kolumnistide portreede autor

Oskar Aitaja

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

© **Presshouse OÜ**

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

www.digi.ee

Foto: **Egert Kamenik**

Modell: **Liina**

Meik ja stiil: **Lana**

Riided: **Tallinna Kaubamaja**

City Life 2008

• «SimCity» teavad kõik, aga hoopis vähem tuntud on hiljutine katse linnaehitusmänge taas populaarsemaks teha. Vähe on nii detailseid linnaehitusmänge kui «City Life», kus võid suumida pilvepiirilt tänaval jalutava inimeseni välja ning soovi korral jälgida oma valitsusala asukate tegevusi rohujuuretasandilt.

Nüüd on välja antud selle strateegiamängu uus versioon, «City Life 2008», ning [digi] kaaneplaadil haarab sel kuul kõige rohkem ruumi enda alla just see mäng. Juurde on tulnud 60 uut ehitist ning 10 uut kaar-

ti, lisaks on mitmeid muudatusi mängu käigus ja loogikas, mis peaksid mängimist põnevamaks tegema. Demo kestab pool tundi, kuni 25 000 elanikuni või kuusisetuleku kasvamiseni 3000 ühikuni, mis iganes neist esimesena peaks juhtuma.

NÕUDMISED ARVUTILE:

Operatsioonisüsteem:

Windows 2000 / XP / Vista

Protsessor: 2,5 GHz

Mälu: 256 MB

Videokaart: 64 MB mälu, DirectX 9.0c ühilduv

Ruumi kõvakettal: 1 GB

Democracy 2

• Kuulud ka nende hulka, kes arvavad, et poliitika on igav, valitsus rumal ja riik mõttetu? Appi tõttab stiilne arvutimäng, mis paneb sind peaministri toolile ja palub teha otsuseid nii, et kõik rahul oleksid ja sind veel tagasi ka valitakse. Demos pakutakse võimalust juhtida üleni võlgades riiki nimega Malaganga, kus valimas käimine on inimeste jaoks kohustuslik. Proovi Malaganga mülkast välja tirida ja elanikud on sinuga rahul.

NÕUDMISED ARVUTILE:

Operatsioonisüsteem:

Windows XP või Vista

Protsessor: Pentium 2

Mälu: 512 MB

Videokaart: 64 MB mälu, võib töötada ka mõnedel 32 MB mälu kaartidel

Ruumi kõvakettal: 50 MB

X Motor Racing

• Jaanuar tundub [digi] olevat üldetailsete mängude kaaneplaadile panemise kuu, proovime siis kolmandaga ka. «X Motor Racing» on selle poolest eriline rallimäng, et siin katsetatakse järgmise põlvkonna füüsikamudelit, mis võtab arvesse absoluutselt kõike, alates teekattest ja lõpetades rehvide kulumise, kaalujaotuse ja muuga. «X Motor Racingu» kaartidel liikumine on täiesti vaba ning samuti on vabad kõik auto parameetrid. Ainult kruti ja katseta.

NÕUDMISED ARVUTILE:

Operatsioonisüsteem:

Windows 2000 / XP

Protsessor: 1,7 GHz

Mälu: 512 MB

Videokaart: 128 MB mälu, Radeon 9800 või parem

Ruumi kõvakettal: 600 MB

Free Video Dub 1.2.1.1

• Kui sul on kunagi olnud vaja lõigata videofaile, siis tead, et üldjuhul tuleb pakitud videovormingus failid lahti konvertida ja siis jälle kinni ning see võtab väga kaua aega. Free Video Dub on kaval väike programm, mis lõikab pakitud videofailidest juppe välja ja salvestab nad seejärel meeldivalt kiiresti, ilma sealjuures kvaliteedis kaotamata. Nüüd võid näiteks «Sõrmuste isandast» kerge vaevaga täiesti oma versiooni teha.

Toetatud on MPEG 1, MPEG 2, MPEG 4 AVI, MOV, MP4, M4V, MPG, FLV, kaasa arvatud DivX ja XviD.

SÜLEARVUTITE SOODUSMÜÜK EURONICSIS!

11999.- ★
Norm. hind 13999.-
Kuumakse 48x339.-

KA035EA

Mängi, surfa, tööta!

Sülearvuti HP Pavilion DV6645
Protsessor AMD Turion X2 TL58,
15.4" WXGA ekraan (1280x800 px), 2
GB mälu, 160 GB SATA 5400rpm kõvaketas,
Lightscribe DVD-kirjutaja, Nvidia Geforce 8400M
128 MB graafika (max. 895 MB), veebikaamera, pult,
nWIFI, Bluetooth, 1 firewire, 1 expresscard ja 3 USB 2.0 porti,
mälukaartilugeja, sõrmejäljelugeja, ENG klaviatuur, kaal 3.1 kg,
Microsoft Windows Vista Home Premium.

13999.- ★
Norm. hind 16999.-
Kuumakse 48x396.-

KA159EA

Pöörane pööratav ekraan!

Sülearvuti HP Pavilion TX1320EO
Protsessor AMD Turion X2 TL58, 12.1"
WXGA pööratav ekraan (1280x800 px),
2 GB mälu, 160 GB kõvaketas, Lightscribe
DVD-kirjutaja, Nvidia Geforce 6150 graafika (max.
287 MB), Bluetooth, nWIFI, mälukaartilugeja,
veebikaamera, sõrmejäljelugeja, ENG klaviatuur, kaal 1.9
kg, Microsoft Windows Vista Home Premium

14999.- ★
Norm. hind 16999.-
Kuumakse 48x424.-

KA002EA

Suur ekraan on mugav!

Sülearvuti HP
Pavilion DV9620
Protsessor Intel Core2Duo T5250,
17.1" WXGA ekraan (1440x900 px), 2 GB
mälu, 160 GB SATA 5400rpm kõvaketas,
Lightscribe DVD-kirjutaja, Nvidia Geforce 8400M
128 MB graafika (max. 383 MB), veebikaamera, pult, WIFI, Bluetooth,
mälukaartilugeja, 1 firewire, 1 expresscard ja 3 USB 2.0 porti, HDMI
liides, sõrmejäljelugeja, ENG klaviatuur, kaal 3.55 kg, Microsoft Windows
Vista Home Premium

7999.- ★
Norm. hind 8999.-
Kuumakse 48x235.-

GB901EA

Supersoodne

Sülearvuti sinu koju!

Sülearvuti HP Compaq 6720S
Protsessor Celeron M 530, 15.4" WXGA ekraan (1280x800
px), 1 GB mälu, 120 GB kõvaketas, DVD-kirjutaja, Intel GMA
X3100 graafika, WIFI, kaal 2.49 kg, Microsoft Windows Vista
Home Basic.

SAMSUNG

8499.- ★
Norm. hind 9999.-
Kuumakse 48x249.-

NPR20X0B1

Sülearvuti

Samsung R20

Protsessor Intel CoreDuo T2130,
14.1" WXGA (1280x800 px) ekraan, 1 GB mälu, 120 GB
kõvaketas, DVD-kirjutaja, Ati Radeon Xpress 1250
graafikakaart, WiFi, Microsoft Windows Vista Basic.

SAMSUNG

9999.- ★
Kuumakse 48x293.-

NPR60FY01

Sülearvuti

Samsung R60

Protsessor Intel DualCore T2330,
15.4" WXGA (1280x800 px) ekraan, 2 GB mälu, 160 GB
kõvaketas, DVD-kirjutaja, integreeritud graafikakaart, WiFi,
Microsoft Windows Vista Home Premium.

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

10999.- ★
Norm. hind 13999.-
Kuumakse 48x311.-

PI2515-11P

Sülearvuti

Fujitsu-Siemens

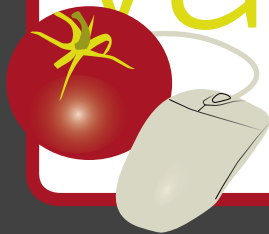
Amilo Pi-2515

Protsessor Intel CoreDuo T5250, 15.4" WXGA ekraan
(1280x800 px), 2 GB mälu, 160 GB kõvaketas, DVD-kirjutaja,
Intel GMA X3100 128 MB graafika, WIFI, Microsoft Windows
Vista Home Premium.

Pakkumised kehtivad kõigis Euronicsi ja PlussMiinuse kauplustes üle Eesti
kuni 31.01.2008. Euronicsi ja PlussMiinuse kaupluste aadressid ja
lahiotekuajad leiad www.euronics.ee ja www.plussmiinus.ee

EURONICS ★★

värskke kraam

> Pool gigabaiti sülearvutisse **LK10** > Kuhu minna, kui vaba aega juhtub olema? **LK13** > Lucy eksleb juba pikka aega kosmoses **LK16** > Onju mul on ilus koer, eksju? **LK23**

Alasti tulin te juurde

See on Delli uus monitor, millel nimeks Crystal. Tükk aega teda ainult näidati ja räägiti temast kui ideetootest, mis müüki ei tule, aga ühel hetkel oligi ta täiesti ametlikult müügis.

- Kadedaks tegev, kui ilus võib miski olla ilma tüütü pealiskestata, kas pole. Puutetundlike nuppude ja nelja kõlari juurest (muide, esimest korda on Delli monitoris kõlarid) jooksevad ühendused kõigile nähtavalt paneeli sisse ning läbipaistev raam sobib hästi igasse moodsa disainiga keskkonda.

22tolline paneel ise pole küll kahjuks 1920 x 1200 piksilit, nagu oleks võinud loota, vaid 1680 x 1050 ehk WSXGA+. Reaktsiooniaeg on 2 ms, ekraani ülasaosas on kahemeapiksiline veebikaamera, paneeli dünaamiline kontrast on 2000 : 1 ning kasutusel on ka TrueColori tehnoloogia, mis kirjade järgi suudab esitada 98protsendilise värvigamma. Ühendustest on kasutusel DVI ja HDCP-ühilduv HDMI ning kõik ühendused käivad ühe kaabli kaudu.

Ilul on muidugi ka oma hind ning USAs maksab Crystal tervelt 1199 dollarit ehk pea neli korda rohkem kui Delli tavalised 22tollised ja sama resolutsiooniga LCD-monitorid. Selle kohta, kas Crystal ka Eestis müügile jõuab, meil mingit infot ei ole.

Võimukas võlupuldike

● Reeglina kipuvad kodused elektronikaseadmed kauem vastu pidama kui nende puldid. Igas teises peres on mõni pult katki istunud, astunud või lihtsalt surnuks trööbatud ja nüüd tuleb aparaadi juures käsitsi kanaleid ja seadeid muutmas käia. Küllap töötab mõni selline raske käega kutt ka Logitechis, sest miks muidu on Logitech välja tulnud uue universaalpuldiiga?

Logitech Harmony One'i küljes on vaid olulisemad nupud ning puuetundlik ekraan. Nutikas ekraan ei reageeri mitte survele, vaid sõrmeotsa imetillukesele elektrilaengule. Positiivne on see, et ekraan peaks kauem vastu pidama, negatiivne aga see, et seda tuleb alati katsuda palja sõrmega. Ekraan oskab kuvada mitte ainult kanalile vastavat logo, vaid näidata ka arvutist tõmmatud pilte. Puldil töötab Java, arvata võib, et on vaid aja küsimus, kui seal peal ka Java mängida saab.

Ah et kuidas pult kõiki seadmeid hallata oskab? Tal on kaasas tuhendeid eelseadistusi ning kui neist väheks jääb, oskab ta ametisaladusi õppida ka teiste pultide pealt. Hind? Ligi 4000 krooni.

diNovo sai lapse

Veel mõne kuu eest ei osanud keegi kahtlustada, et Logitechi klaviatuur diNovo varsti pisipoja saab. Jaanuari algul sündinud diNovo Mini on pihuarvuti mõõtu lahtikäiva kaanega klaviatuur, mille abil saab arvutit üle Bluetoothi juhtida. Minimõõtmetes, ent täisvarustusega klaviatuuril saab mitte ainult teksti tippida, vaid ka kursorit liigutada ja erinuppude abil Media Playerit käsutada. [digi] on pisipoega juba käes hoidnud ja kinnitab, et maimukesega õnnestub tõesti ka kirjutada. Ahjaa, enne kui te küsite – jah, sellega saab arvutile soovilt tõusmata Ctrl-Alt-Del edastada. Igavesti kasulik karbuke.

Parem pool giga kui tühi koor

● Jaanuari algul näpsas Hitachi Western Digitali käest auhinna-lise esimese koha mahukate sülearvutikõvaketaste kategoorias. WD 320 GB suurune 2,5stolline kõvaketas on Hitachi uue 500 GB kõrval lausa nääpsuke. Travelstar E5K500 on SATA-liidesega, pakkudes teoreetilist läbilaskevõimet kuni 3 GB/s. Pöörlemiskiirus 5400 rpm ja otsiaeg 12 ms pole just teab mis maailmaklass, aga no kuulge, mõelge kui palju see ketas ikkagi mahutab! Asus on juba teatanud, et niipea, kui Hitachi neile piisaval arvul uusi kõvakettaid tarnida suudab, toovad nad turule kahe kõvakettaga sülearvutid, kogukettamahuga 1 TB. Asuse sülearvutid, mida tasub seega poodi oodata, hakkavad kandma mudeli-tähistusi M50 ja M70.

Ühed mustad mõlemad

● Eks lehma tule lüpska niika, kui ta vähegi piima annab, sestap täiendab Logitech ka sel aastal oma juhtmevaba töölaua tootevalikut, tuues turule uue komplekti. Klaviatuur on läbinud noorenduskuuri ning lisaks endisest suuremale taktilisele sarmile on sellele lisandunud LCD-ekraan, millelt näeb kellaaega, temperatuuri ja jumal teab mida kõike veel. Seltsiks on klaviatuurile miljonite südameid võitnud MX Revolutioni hiir. Komplekti hinnaks lubatakse 2600 krooni.

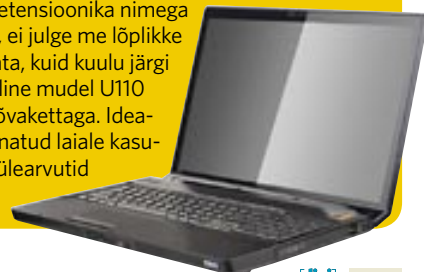

Pigista mind veidike

● Muusikafailid on kõvakettal, kõvaketas on arvutis, arvuti on teises toas, tuba on teisel korrusel, aga muusikat kuulata nagu tahaks? Pole probleemi, Logitechi Squeezebox Duet just säärase murede lahendamiseks tegelebki. See on õigupoolest ainus, mida ta teeb, ent see-eest teeb seda üsna hästi. Squeezebox oskab sinu arvutist või otse internetist muusikat üle WiFi mujal asuvasse kölaritesse suunata. Internetist kuulamise korral on puldi kaudu võimalik otsida muusikat siis, kui pähe tuleb, seda ei pea sugugi enne arvuti kõvakettale sokutama. Nutikas seade oskab muusikat võtta mitmest allikast ja näiteks igas toas erinevat muusikat kõlada lasta. Kaval vidin peaks poodidesse jõudma juba jaanuaris ning orienteerivaks hinnaks peaks tulema 6000 pluss mõnisada krooni.

Heade mõtete firma

● Vähemalt sellisena tahab Lenovo end paista lasta, sest jaanuari alguses kuulutas ta välja uue sülearvutite seeria, millel nimeks Ideapad. Thinkpadid neil juba olid, nüüd on ka Ideapadid. Viimasel on rohkem sirtsu ja särtsu, edevad tulukesed, kuni päris servani ulatuv ekraaniklaas, puutetundlikud juhtnupud, jooksult vahetatav teine kõvaketas, Dolby® Home Theater™ helisüsteem ja muud tilu-lilu. Saadaval on 17-, 15- ja 11tolliste ekraanidega mudelid. Kuna müügile ei jõua pretensioonika nimega arvutid enne aprillikuud, ei julge me lõplikke andmeid veel välja hõigata, kuid kuulu järgi olla kõige väiksem, 11tolline mudel U110 saadaval ka väikmälu-kõvakettaga. Ideapadi seeria on siiski suunatud laiale kasutajaskonnale, äriklassi sülearvutid need kindlasti ei ole.

Uued ja paremad asjad teevad meele rõõmsaks.

10 asja, mida me ootame tehnoloogia-aastalt 2008

1. Et lõpeks juhtmejama

Me oleme seda rääkinud juba aastaid, aga iga päev saab järjest rohkem selgemaks, et kui sama-sugustel seadmetel on erinevad laadijad ja erinevad USB-kaablid, on midagi väga valesti. Teeme nii, et see lõpeb nüüd.

2. Paremad akud

Mobiiltelefoniga veebis surfamine on äge küll, aga kui aku peab seda tehes vastu neli tundi, on vesi ahjus. Aastaid on akud olnud suureks takistuseks mobiilseadmete arengul. Äkki 2008 toob häid uudiseid?

3. GPS mobiiltelefoni

Räägitakse, et aasta lõpuks on GPS juba ka 3000kroonistes mobiiltelefonides. See

oleks hea uudis küll, sest tore ja kasulik on teada, kus sa hetkel täpselt asud. Ning GPS-mängud saaksid uue hoo sisse.

4. Mobiil-ID au sisse

Mobiil-ID-teenus on juba mitu kuud vana, aga keegi ei tea sellest midagi. Kahju, sest teenus, mis võimaldab ID-kaardi koju jätta, aga on sama kasulik ja sama turvaline, vääriks fännamist miljonite poolt.

5. Vistaga selgus majja

Sel aastal tuleb Windows Vista SP1, aga hetkel ei ole näha, et see midagi paremaks teeks. Vista peab muutuma kas kasutuskõlblikuks või peab Microsoft lõpetama tema sunniviisilise pähemäärimise.

6. iTunes sinimustvalgeks

Me oleme umbes viimane riik maailmas, kes ei saa iTunesist muusikat ega filme osta. See on kurb, häbiväärne ja naerma ajav korraga. Lugupeetud asjapulgad, me kas piraadime teid surnuks või te võtate aru pähe.

7. DRM-vaba lossless-muusika pood

Miks müüakse muusikat ainult pakituna? Aga kui ma tahan seda tõeliselt kvaliteetse tehnikaga kuulata? Lähen poodi, ostan plaadi, ripin ja viskan plaadi minema? Ärge tehke nalja.

8. iTelefon ka vaestele idaeurooplastele

Jälle üks Apple'i toode, mida me tahaksime tarbida, aga ei saa.

Miks peab iPhone'i ostma nurgatagustest kohtadest kahtlastel tingimustel, kui ta võiks olla eestikeelne, ametlikult müügil ja korraliku garantiiga?

9. E-Tammsaare olgu olla

Teistel inimestel on Sony Readerid ja Amazon Kindle'id. Eesti rahvuspärand tuleb digitaalsele kujule viia ning sisse hakata vedama e-raamatulugemisseadmeid.

10. AMD võtku end kokku

Meile, tarbijatele, on kõige kasulikum konkurents. Inteli protsessorid läksid heaks siis, kui AMD oli nad põlvili porisse surunud. Nüüd on AMD põlvini poris ja neil on aeg midagi ette võtta, mitte viriseda suuremise teemal.

TOP 5 KODULEHTE

Kuhu minna, mida teha?

- Kui midagi toimub, saad siit ikka teada. Otsi kuupäeva järgi ja osta kohe pilet ära. RSS oleks siiski abiks.

www.piletilevi.ee

- Teine piletimüügisait, kus tihtipeale on sündmusi, mida Piletilevi ei kajasta, või üleliigseid vabu kohti.

www.piletimaailm.com

- Delfi tõi pauguga turule uuendatud «Kuhu minna» ja kuigi see on põhjalik, on ta ebamugav ja väheste võimalustega.

kuhuminna.delfi.ee

- Vähesed teavad, aga 1182-l on tegelikult ka täitsa korralik sündmuste andmebaas. Otsi vasakust veerust.

www.1182.ee

- Võimlemine küpses eas daamidele või vana mööbli restaureerimise kursused? Tallinnas toimub ka palju muud huvitavat.

kuhuminna.tallinn.ee

Kuhu minna, kui lasteaed kinni?

ISTOCKPHOTO

10 popimat filmiotsingut Google'is

1. Transformers. Kas enamik internetikasutajaid on lapsed või vähemalt mehed, kes ju jäävadki alati lasteks?

2. 300. Eepiline teos küll, aga otsida Google'ist lihtsalt «300» ja loota vastet filmile? Tuleb välja, et nii saabki.

3. The Simpsons Movie. Milleks maksta asja eest, mida saab telerist tasuta, küsib Homer filmi alguses. Ei tea tõesti.

4. Epic Movie. Miks on stuudiod nõus selliseid filme tegema, küsib pahane lugeja IMDB-s. Tõesti, miks, jumal, miks?

5. Bee Movie. Jerry Seinfeld mängib äsja ülikooli lõpetanud mesilast, kellel terendab ees karjäär meemeistrina. Tõsijutt.

6. Harry Potter. Huvitav, kas fännid otsisid Google'i abil võimalust ka ise Sigatüüka kooli õpilaseks saada?

Mis autod? Mis raudmees? Mesilased!

7. Hairspray. Seitsmendale kohale jõudmiseks Google'is on vaja John Travoltat, Michelle Pfeifferit ja Christopher Walkenit.

8. Cars. Tuleb välja, et film mesilastest tekitas vaatajates rohkem küsimusi kui film autodest.

9. Iron Man. Uskumatu, kolm esimest vastet ongi kõik seotud selle filmiga. Kuidas samanimelisel võistlusel osalevad triatleedid sellele vaatavad, pole teada.

10. Amazing Grace. Esimene tõsine film platseerub 10. kohal. Mida me sellest järeldame?

5 tunnusmärki, et arvutiga on lood halvad

1. Muneb rohkem kui Talleggi kanad kokku. Asi on kahtlane, kui arvuti käivitub kauem, kui su vanaisa sõjaaegne diiselmootoriga traktor pakaselise ilmaga.

2. Teeb isetegevust. Kui programmid hakkavad oma elu elama ja end avama-sulgema siis, kui ise tahavad. Eriti täiskuuõösel ja kaduneljapäeval.

3. Internet läheb sassi. Kui mitte sina ei surfa internetis vaid internet surfab ennast ise sinu brauseris ega küsi sinult enam luba.

4. Ruum saab otsa. Kui kõvaketas keeldub sinuga koostööst ja väidab, et tal pole enam ruumi seda pisikestki faili kuhugi salvestada.

5. Kurbade silmadega aknakesed. Kui ei-tea-kust ilmuvad ekraanile aknakesed tekstiga, et midagi on puudu ja katki ja et tore oleks, kui sa nüüd kenasti sellest teada annaksid, kuhu vaja.

AcmeBook Travel AB62-Z62E

Ekraan: 14,1" WXGA
 Protsessor: T5250
 Mälu: 1 GB
 Graafika: Intel GMA X3100
 Kõvaketas: 120 GB
 Optiline seade: DL DVD RW
 Muu: ilma operatsioonisüsteemita, sülearvuti-kott, hiir, Bluetooth, 6 elemendiga aku, WLAN 802.11abn, gigabit LAN, 4xUSB V2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund, ExpressCard pesa, dokki port, 4in1-mälukaardilugeja, mikrofon, sisseehitatud veebikaamera, 2,65 kg

10 999.-

acme

ASUS W7S

Ekraan: 13,3 WXGA Glare Splendid
 Protsessor: Core2Duo T7300 2,0 GHz 4 MB 800 FSB
 Mälu: 1536 MB DDR2 667
 Graafika: GF 8400M G 384 MB
 Kõvaketas: 160 GB 5400 rpm SATA
 Optiline seade: LS DL 8xDVD +/-RW
 Muu: gigabit LAN, WLAN 802.11n, Bluetooth, Vista Business, sülearvuti-kott, hiir, 3xUSB V2.0, S-Video TV-väljund, IEEE 1394, mälukaardilugeja, 1,3 megapiksiline veebikaamera, 6 elemendiga aku, ExpressCard pesa, 1,9 kg, ENG klaviatuuripaigutus

23 990.-

ASUS
 Rock Solid - Heart Touching

Fujitsu Siemens Amilo Si 2636

Ekraan: 13,3" WXGA BrilliantView (1280x800)
 Protsessor: Core2Duo T7250 2,00 GHz 2 MB
 Mälu: 2 GB
 Graafika: Intel GMA X3100 384 MB
 Kõvaketas: 250 GB SATA 5400 rpm
 Optiline seade: Super Multi DVD RW
 Muu: Vista Home Premium, 4965agn WLAN, gigabit LAN, Bluetooth, 1 GB Intel Robson puhvermälu, stereokõlarid, sisseehitatud mikrofon, 6 elemendiga aku (kuni 5t), ExpressCard, 4in1-mälukaardilugeja, HDMI, e-SATA, 3xUSB V2.0, IEEE 1394a, helisend ja -väljund, Kensington lukku pesa, ENG klaviatuuripaigutus, 2,3 kg

21 294.-

Toshiba Satellite A200-1N1

Ekraan: 15,4 WXGA TruBrite
 Protsessor: Core2Duo T5550 1,83 GHz 2 MB 667 MHz FSB
 Mälu: 1x1024 MB DDR2-667
 Graafika: GMA X3100 358 MB
 Kõvaketas: 160 GB
 Optiline seade: SM DL DVD +/-RW
 Muu: WLAN 802.11g, Bluetooth, Vista HP, 4xUSB V2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund, mälukaardilugeja, ExpressCard pesa, 1,3 megapiksiline veebikaamera, 2,7 kg

14 250.-

TOSHIBA

Asus PG221 22" laiekraan-LCD (0 bright dots panel)

Punktsisusus: 0,282
 Kontrast: 2000:1
 Heledus: 350 cd/m2
 Reaktsiooniaeg: 2 ms
 Vaatenurk: H=170 V=160
 Muu: 1,3 megapiksiline veebikaamera, 15 W basskõlar, kõlarid, DVI, kompositsioonid, S-Video, 3xUSB V2.0, VESA seinakinnitus
 Black/Silver

8480.-

ASUS
 Rock Solid - Heart Touching

Asus VW2225 22" laiekraan-LCD

Värskendussagedus: 83 kHz
 Punktsisusus: 0,282
 Kontrast: 2000:1
 Heledus: 300 cd/m2
 Reaktsiooniaeg: 2 ms
 Vaatenurk: H=170 V=160
 Muu: Kõlarid, TCO'03
 Must

3935.-

ASUS
 Rock Solid - Heart Touching

ASUS F35r

Ekraan: 15,4 WXGA Glare Splendid
 Protsessor: Core2Duo T5550 1.83 GHz 2 MB 667 MHz FSB
 Graafika: ATI-M HD2400 128MB HM max. 896 MB
 Mälu: 2GB DDR2-667
 Kõvaketas: 160 GB 5400 rpm SATA
 Optiline seade: SM DL 8xDVD +/-RW
 Muu: gigabit LAN, WLAN 802.11n, Bluetooth, Vista HP, sülearvuti-kott, hiir, 3xUSB V2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund, DVI, mälukaardilugeja, 1,3 megapiksiline veebikaamera, 6 elemendiga aku, ExpressCard pesa, 2,9 kg, ENG klaviatuuripaigutus

13 999.-

ASUS
 Rock Solid - Heart Touching

Canon PowerShot SX100 IS Black/Silver

8 megapiksilit, 10x optiline suum, DIGIC III protsessor ja iAFPS, optiline pildistabilisaator, 2,5" LCD-ekraan, näotuvastusega AF/AE/FE, ISO 1600, USB V2.0, AV, AA-patareid

4056.-

Canon

SONY DSC-T2

Sissehitatud 4 GB mälu
Suur 2,7" Clear Photo Plus LCD-ekraan
Full-HD väljund
Super SteadyShot optiline pildistabilisaator
Näotuvastus

5399.-**SONY****Holux M-1200 GPS-vastuvõtja koos Smart2go Free tarkvaraga**

Bluetooth, 32 kanalit, WAAS/EGNOS tugi, Li-Ion taaskärgatav aku, autolaadija, Whole World Maps DVD, väikesed mõõtmed - 68,5 x 23 x 16 mm

1070.-**HOLUX****Samsung MX10A väikmäluga käsikaamera**

Black
1/6" 800K CCD sensor, 34x optiline suum, 2,7" laifformaadis LCD-ekraan, MPEG4, EIS pildistabilisaator, 4 GB sissehitatud mälu + SDHC/MMC mälukaardi pesa, USB V2.0

5599.-**SAMSUNG
ELECTRONICS****GoClever PNA GC-3550 GPS**

Autonavigaator + Navigator v7 2007 koos Ida- ja Lääne-Euroopa kaartidega (39 riiki), 2 GB

3217.-**SAITEK Joystic ST90**

2 mugavat tulistamisnappu, Precision Trigger süsteem, 4-astendiline Digital Throttle süsteem LED-indikaatoritulekestega, sobib ka vasaku käeliste

260.-**Saitek****Canon HG10 HDV**

käsikaamera
2,96 megapiksliit, 10x optiline suum, optiline pildistabilisaator, 2,7" kõrgresolutsiooniline 16:9 LCD-ekraan, PictBridge-ühilduvus

22 249.-**Canon****Canon PIXMA MP140**

4800x1200 dpi, foto printimisaaeg 60 s, värvilopeerimine, printimiskiirus 20 lk/min (m/v), 15 lk/min (värv), lameskanner 600x1200 dpi, USB V2.0, PG-37, CL-38

874.-**Canon****EasyMP4 Player EM854**

1 GB / 2 GB / 4 GB
MPEG-4 (AVI) video taasesitus, JPEG, FM-raadio, salvestamine, häälsalvestus, MicroSD mälukaardi pesa, 2-tolline 65K värviga LCD-ekraan, Touch Key, taaskärgatav Lithium-Ion aku, märgud, sissehitatud kõlar, E-book lugeja

644.-**764.-****1125.-****Easy****EDASIMÜÜJAD:**

ATF Arvutisalong - www.atf.ee
BSV Grupp - www.arvutikeskus.com
Rover Arvutisalong - www.rover.ee
Zebra Infosüsteemid - www.zebra.ee
Ox Eesti - www.ox.ee
Fauni Kaubanduse - www.faan.ee
Aate Group - www.aate.ee
Arvotek - www.arvotek.ee
WcamTec - www.wcam.ee
Septima - www.septima.ee
Arvutiproff - www.arvutiproff.ee
Brainella - www.brain.ee

UDUSTE PILTIDE LÕPP ON KÄES.

... ka hämaras ja ilma statiivita!

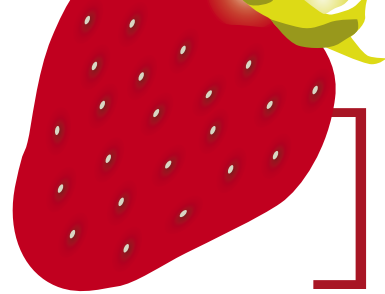
Koos Sinu uue PENTAX K10D kaameraga saabub lõpp udustele piltidele. Vastupidavas tolmu- ja pritsmekindlas korpuses elutseb opto-magneetiline pildistabilisaator ning uus kiire PENTAX PRIME fotoprotsessor, mis salvestab nii RAW- kui JPEG-faile või silmapilguga kasvõi mõlemad korraga. Lõpp udukogudele – uus tase halbades valgustingimustes ning pikkade teleobjektiividega.

PENTAX – fotograafia on kirk.

Parimad PENTAXi eksperdid leiad **Photopointi**, **Fotoluksi** ja **Euronicsi** kauplustest. Kaamera hind koos 18-55mm suumobjektiiviga: **11990.-**

K10D

Übercool hambahari...

• Milleks on sul vaja juhtmevaba seadmega elektrilist hambaharja, küsid sa? Aga muidugi selleks, et teaksid, kui korralikult sa oled oma tagumisi parempoolseid puri hambaid pesnud. Või et näiteks selleks, et teada saada, millal on õige aeg harjapea vahetamiseks. Või et kuulda, kui sa liiga kõvasti või hoopis liiga vähe oma kikusid harjad.

Oral-B on teinud hambapesust tõelise tehnikateaduse. Aga lõbusa teaduse. Uusima Oral-B Triumph SmartGuide'iga (maksab umbes 2000 krooni) on kaasas LCD-WiFi-ekraan, mis näitab sulle reaajas kohti, kuhu hari veel ulatunud pole. Sensorid mõeldavad samal ajal, ega sa liiga kõvasti harja, sest teadupoollest rikub liiga tugev harjaste surve hambavaapa. Üleüldse töötavad Oral-B inimesed, et tõhustavad nõndaviisi ekraanil kõike ette näidates su hambapesu ja muudavad selle optimaalseks. Iseasi, kas see pidev targutamine tüütavaks ei muutu, eriti, kui hommikul just kõige värskemal kirkikesena pole ärganud...

Imeline abivahend lumեսõjas

Nohiku-pingu on saabunud!

• Tux Droid on ilmselt üks kõige nohiklikum mänguasi, mis iial loodud. Ometi on tegu äärmiselt laheda vidinaga, seda isegi siis, kui jätta kõrvale tõsiasia, et ta on pingviinikujuline ja katsudes pehme. Töötamiseks vajab Tux Droidi pingu muidugi Linuxit. Kalakujulise *wireless*-seadme abiga võtab pingu vastu e-kirju ning teavitab sind, kui on saabunud uusi meile, RSS-sõtteid, uudiseid, värsked ilmateade... Kui sellest on vähe, siis leidub veel asju, mida Tux Droid suudab: käituda VoIP-telefonina, kõlarina MP3-de jaoks, äratuskellana, ning isegi valvekoerana, teatades sissetungijast. Uudistest annab Tux Droidi pingu märku muidugi keereldes, tantsides, vilkudes või tiibu plaksutades. Maailma vahvaim tehnikamänguasi, kohe kindlasti!

Kas teate, et tallinlased ja põhjameestlased nimetavad lumekuule hoopiski lumepallideks? Nad hakkavad alati vaidlema, kui mõni minusugune tartlane väidab, et lumepallid on need, millest tehakse lumememme, lumekuulid aga need, millega mängitakse lumesõda. Teate? Noh, igal juhul, kui põhjameestlased on oma lumepallijutuga ka teile nii palju närvidele käinud kui mulle, siis telligem kõik üheskoos endale lumekuulivalmistaja (lühiduse mõttes võiks seda edaspidi kutsuma hakata «lumekuuluriks» või lihtsalt «kuuluriks»)! Kütkem nende tagumikud ühes korralikus lumesõjas tuliseks!

Lumekuulur maksab kõigest 117 krooni. Samast kohast, Plow&Earthi netipoest, on võimalik tellida ka lumetelliste valmistajat, mis maksab poole vähem, kuid ausalt öeldes – selle ülesande lahendab edukalt suvaline kandiline plastkast. Lumekuulur on aga niivõrd eriline, et see peab igal lumesõdu pühaks pidaval lapsel ja täiskasvanul olemas olema! (NB! Värskes õhus lumesõda mängides võib kaotada päris hea hulga kaloreid... Rääkimata heast tujust, rõõmsast meelest ja rõõsatavatest põskedest...)

Libisev dušš

● Jaapanlased harrastavad aeg-ajalt kõiksuguste veidrate asjade leiutamist. Nüüd on nad välja tulnud modernse kontseptuaalse «libiseva dušiga». Sung Hoon Mun firmast Yanko Design pani oma aju tööle ja lõi pildil näha oleva kandilise või ümmarguse kujundusega duši. Tõsi, see näeb välja väga futuristlik ning võib minimalismi armastavatele inimestele väga meeldida, aga kas te ei tekitaks selline äärmiselt tugevat tehnika-vaibi edastav dušš vähemalt natuke õõva? Igal juhul, kui jätta kõrvale tunne, et tegu võib olla robotiga, mis kohe ellu ärkab, on dušš ju omal kombel täitsa kena. Ahjaa, selle konksuks on muidugi mööda paneeli libistatav dušiot-sik, mida saab vastavalt pikkusele reguleerida. Või vastavalt sellele, millisele kehaosale massaaži soovid (jajaa, Sung Hoon Mun mõtles ka massaažirežiimide peale!)... Iseasi, kui sa duši all masseerimist tahad, kas sa tõesti tahad, et selle eest vastutab libisev dušiot-sik...

Maailma kalleim peakomplekt

● Maailma kõige kallima peakomplekti saad endale külge riputada ei rohkem ega vähem kui 12 000 dollari eest. Tegelikult – natuke isegi rohkem kui 12 000 dollari eest. Eesti rahas teeb see «kõigest» 156 tuhat krooni, aga see-eest on sul võimalus välja näha nagu Britney või Michael Jackson!

Mõni tahab selle raha eest endale ehk auto osta, kes aga on valmis selle papi kuularite eest välja käima, võib arvestada, et temast saab õnnelik 18karaadilisest kullast peakomplekti omanik.

Vidin on kaetud 184 teemandiga ja otse loomulikult on tegu Bluetooth-seadmega.

Elegantne digitaalne sullepea

● Nokia on teatanud, et annab välja SU-27W, digitaalset sullepea. SU-27W lubab endaga kolm tundi järjest joonistada, kirjutada, sodida või näiteks trips-traps-trulli mängida. Kõike, mida su käekene joonistab, aitab salvestada 1,3 MB mälu. Peene sullepeaga kirjutamiseks on vaja «digitaalset paberit», mis salvestab su käeliigutused ja tõlgib sullepea liikumise digitaalsele kujule. Kui kõik su mõtted on «paberil» kirjas, saad need edastada Bluetoothiga varustatud telefoni või kaabli abil arvutisse. Siis ei jää üle muud, kui saata oma käega kirjutatud armastuskiri meili teel poiss-sõbrale! Nokia SU-27W tuli detsembri lõpus välja Jaapanis ning maksab ümberarvutatult ligikaudu 3000 krooni. Millal tark pliiaats mujal müügile tuleb, ei ole veel teada. Aga vaadake, kui kaunis see välja näeb!

Neli ennustust aastaks

Tulevikku võib mitut moodi ennustada: tehnoloogia arengut analüüses, visionääre piinates või unistusi üles kirjutades. Minul tuli sedapuhku mõte võtta ette mind eelmisel aastal frustrerinud tehnoloogilised puudujäägid ning kuulutada nendest ülesaamist.

● Esiteks, internetirakendused ilma internetita. Olen harjunud töötama internetis: näiteks seesama tekst valmib Google Docs'is, nii on kõige mugavam seda toimetusele edastada. Minu kalender ja e-post on samuti Google'is, pildid ja järjehoidjad Yahoo's, failid Amazonis ja kõvakettalt leiab vaid vahepuhvri ning mõned suured failid, nagu «Tehnokrati» saate enne selle *podcast*'i saatmist. See on äärmiselt mugav, sest näiteks mõne kuu eest suutsin kustutada umbes poole minu arvutis oleva postkasti sisust. Elu jätkus üle brauseri, sellal kui Thunderbird endale puuduolevat alla lohistas – olen korraldanud nii, et tehnokratt.net'i post läheb otse Gmaili ning arvutis jookseb postiklient siuktab selle sealt, mis lubab mul ka netiüheduse ta postkastist vajaliku otsida.

Vat sellist *online-* ja *offline-*elu koostööd tahaksin ka kõigisse muudesse internetti kolinud rakendustesse. Kuigi veedan enamuse ajast internetiküllastes kohtades, tuleb ette teatavat defitsiiti ja ma tahaksin sama elukorraldust jagada ka nendega, kelle ühendatus ei ole nii pidev. Õnneks on näha sagimist lahenduste, nagu Google Gears, Adobe AIR ja Microsofti Silverlight, ümbruskonnas – rääkimata pisemate tegijate eksperimentidest –, mistõttu võiks selle ennustuse üsnagi realistlikuks lugeda.

Portatiivne mina

Teiseks, portatiivne identiteet. Minu parooliseifis on 120 kirjet. Osa neist on olulised, nagu panganett või ligipääs mõnele kaugel asuval arvutile, aga valdavalt on tegu netiteenuste, sotsiaalsete võrgustike ja muuga, mida olen kasutanud või katsetanud. Kasutajanimede ja paroolide rägastikust hullem on see, et igäüks neist tahab luua uue identiteedi. Tahan, et võiksin luua endale identiteedi ja reputatsiooni seal, kus meeldib, ning kasutada seda kõikjal – ning see pole pelgalt mugavus. Kui mu sõbrad Facebookis soovivad vaadata mingit Youtube'is olevat videot, siis võiks viimane sellest teada saada ning selle näiteks *playlist*'i lisada. Ka selles teemas on saginat märgata – nt OpenID, arendajate osaline ligilaskmine oma keskkondadele, nagu OpenSocial jt. On lootust, et mõni aasta 2008 arengutest liigub ka selles suunas.

Turvalisema identiteedi frustratsioonide kadumise osas olen ma vähem optimistlik, sest kõhutunde kohaselt hakatakse ID-kaarti kasutama kohtades, kus minu meelest pole vaja isikut tuvastada (Delfi kommentaarium?), samas kui lahendused, kus tuvastamine on hädatar-

PEETER MARVET
Tehnokratt

vilik (näiteks Elisa iseteenindus ja Eesti Energia ärikliendi iseteenindus), lasevad mind ligi vaid läbi netipanga (kus ma tuvastan end muide ID-kaardiga).

Virtuaalsus, see teine

Järgmisena virtuaalsus. Ei, mitte VR-prillid ega Second Life, vaid VMWare ja Parallels. Ma olen aasta lõpus lugenud natuke liiga palju artikleid küberkuritegevuse arengutest (vt linke del.icio.us/petskratt/cybercrime) ning infokillid nagu «Fsecure'i pahavara-baas kahekordistus aastal 2007, saades sama palju näidiseid kui varasema 20 aasta jooksul» annavad mu niigi paranoilisele mõttele ainult hoogu. Aasta tagasi nimetas Hansapanga IT-riskijuht Jaan Priisalu ainsa mõistliku turvalahendusena virtualiseerimist, st et sinu arvutis jookseb paralleelselt mitu operatsioonisüsteemi, igäüks neist oma liivakastis. Windows number üks on tööks, Windows number kaks mängudeks ning kusagil tiksus väike Ubuntu, millega võib julgelt netis kolada. Toona tundus see turvafriiklik, aga täna on mu põhioperatsioonisüsteemiks (Google'i kõrval) OS X ja Windows töötab Parallels'i abil loodud virtuaalmasinas.

Ma ei suuda tõsiselt võtta soovitusi teha Windows Update'i ja värskendada viirusetõrjet, see lahing on kaotatud. Tuleb hakata Alt+Tab'iga akende vahetamise asemel virtuaalmasinaid vahetama ... mis ei olegi nii keeruline, kui oled oma elu internetti kolinud. (Jah, ma olen veendunud, et Google ja Amazon suudavad mu andmeid paremini hoida kui mina ise.)

Milleks sada parooli?

Valdkond, mille arengud ja jõudmine laiemasse massidesse mulle rõõmu valmistaks, on krüpto, mis aitab andmeid võraste eest kaitseda. Oled sa proovinud salasõnade haldamiseks näiteks Password Safe'i? Soovitan, sest isegi kui peaks realiseeruma portatiivne identiteet, jääb alles vajadus pidada meeles mitut salasõna. Ma ei suuda sundida end mängima parooli meeldejätmise mängu rohkem kui ühe parooli jagu. Hoidku see siis teisi lus.

Teine fännamist vääriv tasuta lahendus on TrueCrypt, mille abil saab tekitada virtuaalseid kettaid, mis füüsiliselt asuvad kas krüptitud failis kõvakettal või näiliselt tühjal mälupeulgal.

Läheb see keskmise kasutaja jaoks liiga keeruliseks? See sõltub tõenäoliselt saadaolevast kasutajatoest. Kui IT-osakond kraanide kinikeeramise asemel kasutajaid töövahendite leidmisel abistaks, kui uued arvutid tuleksid kasutamiseks valmis virtuaalmasinate ja krüptolahendustega, kui me kuidagi saaksime lahti vajadusest teineteisele pidevalt .doc- ja .xls-faile e-postitada... Ah, elame-näeme :-)

Ma ei suuda enam tõsiselt võtta soovitusi teha Windows Update'i ja uuendada viirusetõrjet, see lahing on kaotatud.

Mobiilse interneti tulek

Käesoleval aastal näeme mobiiltelefonide arengus mitut olulist asja: rääkimine ja neti kasutamine muutub soodsamaks, kasutame enam asukohapõhiseid teenuseid ning uute seadmete ja teenuste väljanägemist dikteerivad üha enam naised.

● Olulisima uudisena toob algav aasta uued hinnapaketid. Kuigi ükski Eesti operaator pole praeguseks veel avalikustanud nn mahupõhiseid pakette, mille puhul saame näiteks mõnesaja krooni eest rääkida 200 minutit ja saata 150 lühisõnumit, tulevad aasta lõpuks sarnaste toodetega turule kõik suuremad operaatorid.

Tegelikult kasutavad osa operaatoreid juba täna mahupakettide eelkäijaid. EMT, Elisa ja Tele2 pakuvad miinimumarvega pakette, mille puhul saad rääkida soodsama minutihinnaga, kuid kohustud maksma kuus kindla summa.

Telefonid muutuvad lihtsamaks. Üks põhjus peitub aparaatide laienevates võimalustes. Kui tootja ei lihtsusta kasutajaliidest, hakkab kasutamine käima enamikele kasutajatele üle jõu.

Teisest küljest pole telefonitootjatel muud võimalust. Nad otsivad ostjaid kolmanda maailma riikidest, kus inimesed soetavad endale esimest telefoni ega oska sellega peale helistamise suurt midagi teha.

Oma roll on ka telefoni muutumisel tarbekaubaks: ostuotsuseid langetavad üha enam naised ning suur osa neist ei salli keerulist tehnoloogiat – asjad olgu nägusad ning lihtsalt kasutatavad.

Samal ajal hakkavad tootjad valmistama keskkonnasõbralikumaid telefone. Peatselt jõuab esimese pääsukekena poodidesse Nokia 3110 Evolve, mille korpus on valmistatud üle 50% ulatuses taaskasutatud materjalidest.

Internet taskus

Mõne kuu eest ületas maailma mobiiltelefonide arv lauafonide arvu. Kaheksa-üheksa aasta pärast võib sama juhtuda internetiseadmetega.

Mobiiltelefoniga interneti kasutamist soodustab ühenduse kiirus. Kui kiire internet jõudis kodudesse, kasvas teenuste arv plahvatuslikult. Samamoodi suureneb mobiilse interneti teenuste arv, sest kiire netiühendusega leviala kasvab kiiresti. Siit tasub otsida ka põhjust, miks kõnehind ei lange nii kiiresti, kui loodaksime: operaatorid peavad konkurentsisisi püsimiseks investeerima võrkude arendamisse.

Esimesi mobiilse interneti võidukäigu märke võib näha juba praegu. Üha enam inimesi jagab mobiiliga klõpsitud pilte sõpradega interneti vahendusel otse mobiilist ning muusikat laetakse telefonidesse üha enam.

Pilt ja heli

Halvad uudised pleieritootjatele: inimesed kuulavad üha enam muusikat telefonist, sest see on pidevalt kaasas. Nokia tellitud uuringu kohaselt kasutab telefoni muusika kuulamiseks kaks kolmandikku multimeediatelphoneid omanikest. Loodetavasti näeme tänava mõne

KRISTJAN OTSMANN

Eesti Ekspress

kodumaise muusikateenuse arengut.

Telefonidesse ehitatud fotoaparaadid muutuvad samuti üha paremaks. Juba praegu on Eestis müügil Samsungi telefon, milles on kolmekordse optilise suumiga kaamera. Ning Nokia ja Sony Ericssonigi fototelefonid suudavad pilti teha sama hästi kui paari aasta tagused «digiseebikad». Erinevalt fotoaparaadist saab telefoniga tehtud pildi mõne hetkega interneti riputada.

Teler taskus

Pikalt vindunud mobiilteleviisioon võib tänava jalad – kuigi nõrgad – alla saada. Prantsusmaal vaatab mobiilidest interneti kaudu telesaateid üle miljoni inimese. Itaalias pakub operaator Hutchinson võimalust spetsiaalsete, DVB-H pildiedastustehnoloogiat kasutavate mobiilidel omanikele võimalust vaadata kvaliteetset telepilti mobiiliekraanilt. Toodetakse ka mobiiliekraanile optimeeritud telekanaleid. Aastaga on uus operaator saanud seitse miljonit klienti, kellest kümnendik vaatab mobiiliga teleprogrammi.

Halvad uudised pleieritootjatele: inimesed kuulavad üha enam muusikat telefonist, sest see on pidevalt kaasas.

Eestis katsetab mobiilteleviisiooni Levira, mis ootab praegu tarnijatelt viimaseid pakkumisi ning peab siinsete operaatoritega läbirääkimisi. Pole välistatud, et aasta lõpus või järgmisel aastal saab mobiiliga vaadata teleprogrammi siingi.

Eksimine jääb minevikku

Viimase, kuid olulise trendina ehitatakse üha enamatesse mobiilidesse sisse GPS-vastu-

võtja. Sellel on kaks tagajärge.

Tulevikus eksivad inimesed haruharva, sest võõra linna kaart on alati mobiiltelefonis olemas.

Kuid GPSi lisamine telefoni loob täiesti uue teenuste armee. Näiteks saab varustada mobiiltelefoniga tehtud pildid nn kohatempilga, mille abil hiljem lihtne vaadata, milline pilt millises kohas on tehtud. Samuti näeme (pigem küll põhjanaabrite juures ja teistes arenenud riikides kui Eestis) asukohatundlikke giide, mis oskavad meid juhatada just sellesse rongijaama, kust peatselt väljub rong meie sihtkohta.

Tõenäoliselt tuleb välja ka hulk nutikaid sotsiaalseid teenuseid. Kui viibid võõras linnas, siis saad vaadata, millised on lähimad söögi- kohad, mida teised inimesed on soovitanud. Ning kui käid mõnes heas restoranis söömas, siis teed sellest pildi, määrad asukoha ning kirjutad mobiiliga teenuse lehele lühivastuse, milles kiidad või laidad restorani.

Koerte Orkut sihib piiri taha

Ragnar Sass on mees, kes kümnekordistas uno.ee külastajate arvu, tegi Eesti Päevaleht Online'ile värskenduskuuri ja murrab nüüd koeraportaali välismaale. Koeraportaali? [digi] uuris asja lähemalt.

Sa oled lihtsalt nii suur loomasõber, et panid kutsud-küisud netti?

Loomasõber olen ka muidugi jah, mis seal salata, eriti just koertesõber. Aga ma tahtsin teha midagi vahvat ja originaalset, midagi sellist, mis erineks tuntavalt kõigest muust, mis ümberringi on.

Kuna koerad on nii vahvad, siis miks ei võiks neil olla internetis oma maailm? Nii läkski kutsu.ee märtsis hooga käima. Vastukaja on tohutul hea, inimesed pole mitte kasutajad, vaid fännid. Sellepärast ongi seda vahva teha, vastukaja on niivõrd tugev, et annab järjest indu teha veel ja veel ja veel.

Miks ma peaksin oma koerale internetti profilli tegema?

See on puhas emotsionaalne äri, sa lähed oma tundeid teistega vahetama. Kõiki neid inimesi seovad sarnased asjad, näiteks neile kõigile meeldivad loomad. Kui nad saavad seda eksponeerida, et «näete, mul on nii vahva loom, ma tegin temast tohutult hea pildi, ta eile tegi nii vahvat asja», siis see jagamise rõõm on veel suurem. Kui rate.ee tüüpi saitidel inimesed eksponeerivad ennast, siis siin eksponeerivad nad oma hobi.

Tänu teile saavad ka välismaa kutsud endale kodulehe?

Kui me projekti hakkasime tegema, siis oligi eesmärk teha midagi sellist, mis rohkis ka välismaal. Kui ma selle idee peale tulin, siis mõtlesin, et see on nii originaalne, et midagi sellist maailmas polegi. Kahjuks oli dogster.com USAs enne meie United Dogs and Cats'i, aga ma tulin samale ideele seda teadmata.

Mille poolest teie paremad olete?

Meie põhiline erinevus on see, et suudame teatud riigi ja keele jaoks lokaliseeruda ja minna sügavuti. Kui sa vaatad koerasõprade maailma, siis on seal tuhandeid erinevaid tasandeid. Alates sellest, kes on bernhardiinivend, kellele meeldivad ainult tõukoerad, kellele kodutud koerad ja nii edasi.

Mis puudutab lokaliseerumist, siis näiteks Hollandi ja Läti portaali elavad juba täiesti oma elu. Kõigil turgudel see ilmselt ei õnnestu, aga potentsiaalseid riike on üle kümne. Praegu on UDC kuues keeles. Aasta pärast peaks olema 100 000 kasutaja piir ületatud.

Nüüd pani õla alla Skype'i-meeste Ambient Sound Investments?

Pidasime läbirääkimisi ka ühe teise investimisgrupiga. Aga kuna tiimis on Skype'i töötaja,

[CV]

Nimi: Ragnar Sass

Vanus: 31 aastat

Haridus: Õppinud Tartu Ülikoolis juhtimist ja marketingi, EBSis IT-juhtimist

Karjäär:

2007 United Dogs and Cats juhatuses esimees

2007 Starmani projektijuht

2005-2007 Eesti Päevalehe internetiäride juht

2001-2005 Uno.ee peatoimetaja ja arendusjuht

1995-1996 Postimehe majandustoimetuse reporter

Hobid: Fotograafia ja sõjaajaloo uurimine

siis ta arvas, et peaks rääkima ka Toivo Annusega. Ma saatsin talle lihtsalt e-kirja. Ta vaatas asja läbi ja protsess hakkas pihta.

Kui on hea idee, siis saada kiri ja saad Toivo Annuselt raha?

Jah. Idee ja tiim on kõige tähtsamad.

Nii et saate rikkaks?

Rikkaks saamisest oleme täna veel väga kaugel. Samas on selge, et ükski riskikapitalist ei investeeriks projekti, millest ei ole lootust tagasi saada arvestatavat kasumit. Samas ei saa seda asja kasumi pärast teha. Kogusime näiteks 50 000 allkirja loomakaitse parandamiseks Eestis. See on internetis edukuselt teine kampaania, jääb alla ainult mahasavisaar.com'ile. See näitab, kuivõrd oluliseks loomi peetakse.

Millal tuleb iguaanike.ee, Marta Vaarik kindlasti tahaks juba...

Ma olen aeg-ajalt sunnitud vaatama ka finantspoolt. Pean hoidma projekti sellisena, et suudaksime seda arendada. Kassid ja koerad moodustavad lemmikloomadest 80%, kõik teised kokku järelikult 20%. Loomulikult on mõtteid teha saite veel selle platvormi pealt. Kui me tahaksime, võiksime umbes kahe nädalaga käivitada näiteks pisinärlised.ee, platvorm võimaldaks seda.

Millised inimesed teie portaali külastavad?

Keskmine kasutaja on umbes 23aastane naine. Aga ma võin tuua ühe näite kasutajast, kes on umbes 50aastane naisterahvas.

Ta polnud vist kunagi varem internetti kasutanud. Me nägime kurja vaeva, et üldse ära seletada, kuidas teha endale konto, profiil ja kuidas panna ühe profiili alla mitu pilti. Nüüd on tegemist kasutajaga, kes istub meil peaaegu iga päev, tohutu fänn.

Sotsiaalseid võrgustikke on nii palju. Parema ülevaate saamiseks võiks ju näiteks kutsu.ee Orkuti külge pookida?

Me pigem mõtleme *widger*'ite peale. Kui tahad, et sõbrad teaksid rohkem su kiisust või kutsust, siis tõmbad põhiinfo enda Orkuti profiili külge ja saad näiteks pai teha.

Päris üks ühele ühendamisest pole täna läbi mõelnud. Ideaalne oleks muidugi, et kõik käiks ühe portaali sees, kui keegi suudaks selle teha, siis me oleksime kohe valmis ühinema, aga seal on palju raskusi.

[d] JOHANNES TRALLA

Koerad on vahvad, siis miks ei võiks neil internetis olla oma maailm? Nii läks kutsu.ee käima.

- ★★★★★ **Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui me oodata oleks osanud.
- ★★★★ **Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuse teiste seast kindlalt esile.
- ★★★ **Harju keskmine.** Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- ★★ **Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- ★ **Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

Glamuurne ja

Harva, kui kuuleb sõnu «Amilo» ja «glamuur» koos ühes lauses. Kuid just glamuursena on seda Fujitsu Siemensi uudistoodet reklaamitud. On's asi tõesti nii, kas tõesti väärub üks sülearvuti säärast iseloomustust?

• Ei tea, mis seostub teil Amiloteaga, kuid mulle meenuvad esimese hooga mõne aasta tagused üksluised hallid plastmassist sülearvutid, millel hakkasid mõningase kõvema kasutuse tagajärjel põhja alt kruvida välja pudenema. Sestap pidin kaks korda kontrollima, et kastist välja võetud kaunitar ikka Amilo nime kannab.

Si 2636 on punane-must, kuid seda mitte nii pretensioonikalt, nagu seda on näiteks Aceri Ferrari sülearvutid, vaid maitsekalt ja tagasihoidlikult. Korpust ääristab punane metall, mis mõjub hoopis ilusamalt kui plast. Iga tootja, kes raatsib peale plasti vähegi mõnd muud materjali kasutada, väärub juba eos poolehoitu.

Vähem plasti, rohkem disaini

Välise disaini järgi võiks oletada, et klaviatuuri kohal paneelil tervitab meid rida vilkuvaid tulukesi ja põnevaid nuppe, kuid see pole nii. Otse vastupidi, nuppe on seal vaid üks – sisselülitamisnupp. Muud on suudetud osavalt külgedele ja eesservale paigutada, nii et need ei sega kasutamise ajal ega jää kätele ette. Tulemuseks on laooniliselt sikk välimus. Plaadimängijagi pole sel arvutil mitte plastsahkliga, vaid piluga. Sepikut seega arvutiga samas kotis hoida ei tasu.

Sellest, et disainerid on arvuti kallal vaeva näinud, räägib ka see, et sisseehitatud veebikaameral on olemas mehaaniline klapp, mille saab kaamerasilma ette lükata. Kuivem ja muretum tunne on, kui tead, et kindlasti pole midagi näha enne, kui sa ise klapi eest lükkad. Veebikaamera pilt on üllatavalt viisakas.

Eripärase disainielemendina on arvutil ümmargune puuteplaat. Ümmargune on nii plaat ise kui ka seda ümbritsev nupukrae. «Ümmar-

[TESTITULEMUSED]

Aku:	2:24
3DMark 03:	1753
3DMark 06:	550
PCMark 05:	4478
Protsessor:	5437
Mälu:	4531
Graafika:	1853
Kõvaketas:	5075

gune,» mõtlete, «seda ei saa ju kasutada!» Selgub, et saab küll. Pärast tunniajast harjumist ei pane tähelegi, et plaadil nurgad sootuks puuduvad.

Kumerused on sõrmede all mugavad ning ühegi koha pealt ei hakka midagi hõõruma või torkima ka pikaajalise kasutamise järel. Tõsi, üks puudus ümmargusel plaadil siiski on – nimelt pole sel paremas servas kerimisriba ning programmiakendes tuleb üles alla liikuda nooleklahvide või hiirerulliku abil. Süles kasutamine on seega ebamugavam.

Silm seletab ja kõrv puhkab

13tolline ekraan on selge ja seda on mugav vaadata. Resolutsioon 1280 x 800 on just paras. Suurema puhul oleks standardfont juba kribu

• Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

• Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

• «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

kiiksuga

ja väiksem oleks raiskamine. Klaviatuuri kasutada on puhas rõõm, see on tugev, ei paindu ega hüppa. Netis surfates ja kirjutamistööd tehes on arvuti vaikne. Mitte päris tumm, kuid sahistab vaevukuuldavalt. Rasket tööd tehes võtab

ventilaator tuurid üles ning arvuti ähhib ja puhub mehemoodi. Seda ei saa ette heita, sest väikesesse korpusesse on siiski surutud moodne sisu.

Praktiline, väga praktiline

Rõõm on näha, et Fujitsu Siemens oskab Vista mäluvajadust reaalselt hinnata ning on arvutisse kohe 2 GB mälu pannud. 250 GB suurune kõvaketas on jagatud kaheks partitsiooniks, süsteemi jaoks on jäetud 150 GB ja muu kraami jaoks 75 GB. Mõistlik, sest nii pole süsteemi üleinstallimisel tarvis oma nodi välisele seadmele kopeerida või plaatidele põletada, vaid saab selle teisele partitsioonile tõsta ning süsteemi rahulikult taastada. Ülejäänud kõvakettaruumi võtab enda alla peidetud seadistust- ja taastepartitsioon.

Tehniliselt on sülearvuti tasemel ning siit leiab nii mõnegi mitte just laialt levinud asja. Nii on sel arvutil 1 GB Intel Turbo Memory välmälu ning e-SATA ühendus, mis toimib ühtlasi ka USB-pesana. Kõik USB-pesad on võimelised sinna ühendatud seadmeid laadima ka siis, kui arvuti ei ole sisse lülitatud. Kõlab hästi, mis?

Kiiks-kiiks

Kuid pidage hoogu, härrased, enne poodi tormamist. Nimelt pole sel arvutil ei analoog-VGA- ega DVI-väljundit. Ma ei tee nalja. Nii ongi. Tavapärase väljundite asemel on hoopiski HDCP-toega HDMI-liides. «Kuvar on nõrkadele,» mõtlesid Fujitsu Siemensi insenerid tookord projektikoosolekul, «igas moodsas kodus on olemas ju korralik teler, kaotame VGA-väljundi ära!» Mõeldud-tehtud. Nii valmiski sülearvuti, mida keskmises kodus

Fujitsu-Siemens Amilo Si 2636

HIND 16 990 KROONI

Müügil: Mikromaailm

Protsessor: Intel Core2 Duo T7500
2,2 GHz

Graafika: Intel GMA X3100

Mälu: 2 x 1024 MB

Kõvaketas: 250 GB SATA

Optiline seade: DVD +/- RW

Ekraan: 13,3" 1280 x 800 WXGA BrilliantView

Muu: 3 x USB, LAN, WiFi a/g/n, Bluetooth, HDMI, ExpressCard 34/54 pesa, FireWire, eSATA, SPDIF, kõrvaklapi- ja mikrofonipesad, mälukaardilugeja (SD/MS/MSPro/MMC), veebikaamera, eesti klaviatuur, garantii 2 a

Tarkvara: Microsoft Windows Vista Premium, Norman NVC, Works, MS Office prooviversioon

Kaal: 2,3 kg

või kontoris ühegi väliskuvaseadme külge ühendada ei saa. Läheb vaja kas USB-kuvarit või mõnda suhteliselt moodsat HDMI-sisendiga seadet. Koosolekul saab sellest sülearvutist ettekannet projektoriga seinale näidata vaid siis, kui projektoril on kas HDMI-sisend või WiFi tugi. Aga kui paljudel taolisi projektoreid on?

Kuhu minna, mida teha?

Suvalises asendis lebaskledes või voodil istudes seda arvutit pikemat aega kasutada ei taha. Seda just ekraani pärast, mis on nõus painduma kõigest umbes 45 kraadi tahapoole ja puuduva puuteplaadi kerimisriba pärast. Kuid laual seda samuti igapäevaselt kasutada ei taha, sest ekraanipilti pole võimalik olemasolevasse kuvarisse manada. See teeb hindamise keeruliseks. Tegelikult on tegemist ju mõnusa ja ilusa arvutiga. Kui ainult arvutist pildi lihtsamalt välja saaks, võiks pool punkti juurde anda... [d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Tubli ja trendikas rüperaal. Analoog-VGA või DVI puudumisel jääb arvuti praktiline väärtus aga napimaks, kui see olla võiks.

[d] hinne:

Suure telefoni

Kui muusika mängimisest jääb väheks, võib telefoniga ju alati jalgpalli mängida või videoid vaadata. Sinu praeguse telefoniga võib-olla mitte, kuid uue Nokiaga kindlasti. Ja mitte ainult. Vähe on asju, millega N81 hakkama ei saaks.

● Aasta tagasi kandsin taskus tolle aja kohta suhteliselt suurt ja kobakat 4 GB kõvakettaga muusikatelefoni Nokia N91. Mul oli WiFi, muusikat mahtus taskusse tuhandete megabaitide jagu ning ka pilti sai hädapärast teha.

N91 noorenduskuur

Uus N81 peaks kuulujutu järgi olema N91 noorem vend – uuem mudel värskema riist- ja tarkvaraga. Põhilised asjad, nagu WiFi, 3G, 2-megapiksline kaamera, suur mälu maht, raadio, Symbiani operatsioonisüsteem, eraldi muusikanupud ning 3,5 mm audioväljund kõrvaklappide jaoks on jäänud ka uue Nokia N81 8 GB külge.

Uus on Navi Wheel – hõbedane puute-tundlik juhtnupp. Kui seal peal näpuga ringe vedada, siis õnnestub hõlpsalt ja kiirelt menüüdes liigelda. Navirattast paremal asetseb väike hõbedane nupp, millele vajutades avaneb multimeediamenüü, pakkudes ligipääsu muusikale, kontaktidele, mängudele, piltidele ja videotele, veebijaühendustele ning Nokia Maps'i kaardiprogrammi huvipunktile (POI – *point of interest*).

Muusikatelefonile omaselt on karbis kaasas mõnus vabakäekomplekt, millel on hea väljanägemisega pult. Klapid ise küll minu kõrvade jaoks just parimad ei olnud. Telefoni ülaosas on 3,5 mm kõrvaklapipesa, kuhu võid pista oma suured kodused kõrvaklapid, kui soovid. Kuna tegemist on taskutelefoniga, mis on eelkõige mõeldud muusika kuulamiseks, siis ei puudu komplektist eelpaigaldatud taskuhäälingute programm.

WiFi või 3G andmeside võimaluse olemasolul pole mingit probleemi tellida uusimaid *podcast*'e üle õhu otse telefoni. Programm laeb taustal uusi lugusid ega sega sind.

8 GB mälu on MP3-mängijate maailmas suhteliselt igapäevaseks muutunud. Nokiagi on mitmed uued mudelid varustanud 8 GB mälega. Sellest piisab, et keskmise kasutaja muusika- ja videovajadused rahuldada.

Muusikat osta mujalt

Kui sul on tuhandete megabaitide jagu muusikat ja videofilme taskusse laetud, siis ei saa alahinnata otsinguvõimalust. Otsi mida iganes, kas telefonist või internetist, tulemused saabuvad kiirelt ja täpselt, olgu see siis muusikapala, kontaktikirje, sõnum või e-kiri.

Videote vaatamiseks on Nokia PC Suite'i uue versiooniga mugav arvutist filme telefoni tõsta. Tahab küll võimsat arvutit ning omajagu aega, et filmikaadrid sobivaks muuta, nii et neid telefoni ekraanilt kõige parem vaadata oleks.

Muusikast ja videotest veel niipalju, et telefonis on huvitav menüü «Muus. pood». Kuna ei ole ilus ja viisakas kahtlase päritoluga muusikalugusid telefoni laadida, siis peab legaalsete muusikalugude telefoni saamine võimalikult käepärane ja lihtne olema.

Paraku toimib hetkel selline tore legaalne muusika ostmise võimalus vaid Inglismaal. Seni peame eeskujulikult hot.ee muusikapoest lood arvutisse vinnama ja sealt omakorda telefoni liigutama.

Kui muusika mängimisest jääb väheks,

väikevend

võib ju telefoniga alati jalgpalli mängida. Nokia N81 nimelt mõistab N-Gage'i mobiilmänge mängida. Selle tarvis on isegi lisanupud, mis ilmuvad nähtavale pärast mängu käivitamist. Selle osa alla, kus telefoniga rääkimise ajal on kõrv, on peidetud nupud, mis hõlbustavad telefoniga mängimist, kui see ristipidi kätte võtta. Prooviversioonina on kaasas kolm mängu: «Space Impact Light», «Asphalt Game» ja «Fifa Soccer 2007».

Kaamerat nagu polekski

Kaamera on selle telefoni üks nõrgemaid kohti. Kaks megapiksliit ja välk, kuid tulemus oli kohati küllaltki kohutav. Hämaras, nii välguga kui välguta, olid tulemused küllaltki kasinad ning millegipärast olid värvid moonutatud. Pildimüra lisandus kogu raha eest. Kõike head ei saa lihtsalt ühte telefoni kokku pista. Võrdluseks, sa-

mal ajal tutvustatud Nokia N82 müüakse just sõnumiga, et tegemist on parima fototelefoniga, mis Nokia eales loonud on.

Kokkuvõttes on N81 8 GB võimekas ja lihtsalt kasutatav multimeediatelefon, millel on hea suur ekraan, meeldiv heli, mõnus *hands-free* ja suure mahutavusega aku.

Miinuspoolel on ligi 140 grammi kaalu ja kobakas suurus. Fotosilm jättis soovida ning liugklapp logises veidi.

Kui logisev liugklapp ära võtta, lisada GPS ning asendada kahemegapiksline kaamera viiemegapiksline ja Carl Zeissi objektiiviga, saab kokku peaaegu uue Nokia N82. Sisuliselt tunduvad need telefonid sarnased olevat. Ühte reklaamitakse parema kaamera ja GPSiga ning teist pleieri ja N-Gage'i mängudega. Helistada saab mõlemaga.

[d] OLIVER OJAMAA

Nokia N81 8 GB

7543 KROONI

Müügil: Pixmania

Võrgud: 3G (WCDMA 2100), GSM 850/900/1800/1900 MHz

Ekraan: 2,4tolline QVGA,

320 x 240 piksliit,

kuni 16,7 miljonit värvitooni

Ühendused: WiFi, Bluetooth, USB,

3,5 mm kõrvaklapipesa

Kaamera: 2 megapiksliit

Mälu: 8 GB

Kõneaeg: kuni 240 tundi,

ooteaeg kuni 17 päeva

Mõõtmed: 10,2 x 5 x 1,8 cm

Kaal: 140 g

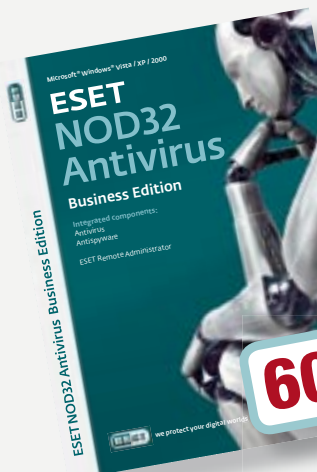
[HINNANG]

Suur ja raske, aga võimekas multimeediatelefon inimesele, kel vaja telefoniga muusikat kuulata ja videoklippe vaadata.

[d] hinne:

Parim antivirus aastal 2007!

600.-

Toode sisaldab:
Antivirus, Antispyware

900.-

Toode sisaldab:
Antivirus, Antispyware,
Antispam, Integrated Firewall

Esindaja: Initec OÜ, Mustamäe tee 55, Tallinn 10621, Estonia
www.eset.ee info@eset.ee
Tel: +372 677 6422
Fax: +372 677 6423

Saaks vaid käe kuju muuta

Kuna Razeri viimane ussi nimega mängurihiir Lachesis ei suutnud tehast piisavalt kiirelt välja roomata, jäi ta välja meie paari kuu tagusest suurest mängurihiirte testist. Nüüd on esimene riistvaralise 4000 DPI eraldusvõimega hiir aga kohal.

● Esimene 4000 DPI hiir oli Fanatec Headshot, kuid see number saavutati tarkvaraliselt. Lachesises on nii suur number saadud kolmanda generatsiooni laseriga. Ent «3G laser» on lihtsalt ilusa nimega haip, sest kasutaja jaoks pole midagi revolutsioonilist toimunud. 4000 DPI on küll väljapaistev saavutus, aga selle seade juures ei suuda 99% inimestest hiirt korralikult kasutada. Nii pole suurte numbrite peale ostma tormamisel mõtet.

Siiski on hiire tehniline pool väga hea. Inimlike seadete juures on Lachesis väga kiire ja täpne. Tubli optikat abistavad kolm libedat liikumist võimaldavat teflonpatja. Kuid kasutusmõnu pole piisav.

Kiirem, võimsam, mugavam

Lachesis on taas Razeritele omaselt sümmeetriline ehk mõlemast küljest identne. Veidi rõõmustab see üksikuid vasakukäelisi, aga nii vasema- kui paremakäeliste tarvis leidub mugavamaid lahendusi. Hiire selja kitsuse ja kõrgusega harjub, kuid laiemaks muudetud põhinupud segavad kõige väiksemat ja sellest järgmist sõrme ning hiir ei istu kõige paremini käes. Väikese sõrme alla jäävate nuppude kasutamine on väga ebamugav ja seetõttu tuleb üheksast nupust kaks maha arvata. Kui kaks nuppu jätta ka DPI vahetusele, jääb muude ülesannete täitmiseks viis nuppu ja seda pole enam teistest mänguhiirtest palju rohkem.

Nupud on head. Suurte nuppude lohud

hoiavad sõrmi paigal. Hiire selja kattematerjal on Razerite juures tihti kasutatava kummiliku mati pinnaga, kuid säilinud on ka materjali ebameeldiv omadus plekiliseks muutuda. Suurte nuppude juurest laieneva kere kaar nihutab ka eesmist pöidlanuppu sihtsõrmele lähemale. Pöidlanupud on konkreetsed.

Kiirem, võimsam, mugavam

Kui sellega ära harjuda, on see meeldiv, sest juhuslikud pöidlanuppude vajutused jäävad minevikku. Rullik on astmetega, siniselt hiilgav (nagu seljal olev logogi, kuid mõlema valgustuse saab tarkvara kaudu välja lülitada), vaikne, sõrmelega hästi haakuv ja väga mõnusa nupuga.

Tarkvara jätkab Razeri rada. Päevakorras on igale nupule tegevuse määramine, DPI-astmete muutmine, profiilide (vahetamise nupp hiire põhjas) ja kuni kaheksanupuliste makrode loomine ning muu tavapärane, kaasa arvatud kiirenduse ja kummagi liikumistelje kiiruse eraldi seadistamine. Õige mänguhiirena toetab Lachesis ka 500 ja 1000 Hz andmeedastussagedusi, aga ikka veel pole Razeri ära õppinud, kuidas muuta seda ilma arvuti restardita.

4000 DPI on välja pigistatud selleks, et marketingimeestel trump varukas oleks. Tundub, et kujugi on valitud pigem välja- paistvuse kui ergonomika huvides. Lachesis ei sobi igale käele ja ka välimus võib ühelt sõbralt teenida kiidusõnu, teiselt

inetuid nimesid. Lachesis on nagu ralli- auto – sul võib olla väga eduline liikur, aga kui sa ei näe rooli tagant välja või istud pea laes, on raske sõita. [LEHO LAHTVEE](#)

Razer Lachesis

1250 KROONI

Müügil: Photopoint

Eraldusvõime: vaikimisi astmed 500/1000/1500/2000/4000-, seadistatav 125–4000 DPI

Andmeedastussagedus: 125/500/1000 Hz

Maksimaalne kiirendus: 25 g

Maksimaalne kiirus: 1,5–2,5 m/s

Nuppe: 9 programmeeritavat, 1 profiilivahetaja

Kaal: 128 g

Mööddud: 12,9 x 7,1 x 4 cm

Muu: 32 kb sisemine mälu, hoiab mees profiili seadeid

[HINNANG]

Lachesis on kasutaja suhtes väga nõudlik. Kui kätte sobib, on mängur varustatud väga valusa relvaga.

[d] hinne:

Tark mees taskus

Küllap teavad kõik muinaslugu tillukesest nutikast mehest, kes tolle loo kangelasele õigel ajal vajalikku nõu andis. Vähemkogenud pildistajale on pisike Panasonic Lumix DMC FX-33 just niisugune tark mees taskus.

• Asjalik, on esimene mõte seda kaamerat kätte võttes. Samal ajal kui paljud konkurendid uhkeldavad kiiskavate värvide ja lihvitud kuubedega, on Panasonicu välisilme pigem tagasihoidlik. Tuhm must korpus täidab tegelikult ülimalt praktilist ülesannet.

Nii-öelda kahe-sõrme-kaamerate häda kipub olema see, et nad ei püsi käes. Panasonic näppude vahel ei pudene. Esiteks on parajalt raske korpus kandiline, teiseks kummeeritud. Kalli aparraadi kukkumise riski aitab veelgi vähendada kompleksis olev randmerihm.

Ei olegi tehtud Hiinas

Kaamera on valmistatud Jaapanis, seega pole koostekvaliteedile ühtki etteheidet. Kõik nupud ja lülitid on väga kindlad, käivad pigem raskelt kui kergelt. Päästik pole liiga tundlik, mistõttu võib seda Lumixit vabalt soovitada ka vanemale inimesele. Lumix sisendab kasutajale kindlust sellegagi, et näiteks toitelülitel on kaks konkreetset asendit – «väljas» ja «sees» – ning valepidi sisse pandud aku ei «lukustu».

Korpuse luugikesed liiguvad hingedel, mitte ei ripu mingi kummist niidikese

otsas (niisuguseid kohtab taolistel piskaameratel paraku liigagi tihti), mis paarikuise kasutamise järel ilmselgelt katkeb, jättes elutähtsad pistikupesad niiskusele ja mustusele valla.

Laiab lainurgaga

Ettevaatust! Lihtsalt taasesitusrežiimil jääb objektiiiv kenasti korpusesse peitu, ent arvutiga ühendades kargab objektiiiv asja eest teist taga ootamatult välja. Kui olete kaamera kogemata «näoli» lauaplaadile asetanud (see võib väga kergesti juhtuda), võib selline kuratlik vingerpuss läätsekompleksile kalliks maksma minna.

Panasonic suurustab 28millimeetrise lainurgaga. Nii hõlbustab kaamera interjööri jäädvustamist ning ei diskrimineeri suurperesid sellega, et pesamuna ei mahu pildile. Ka annab see hea eelduse näiteks panoraamvõtete tegemiseks. Kaamera karbis olev ArcSofti Panorama Maker 4 on amatöörile selleks muide vägagi käepärane ja lihtne tööriist.

Leica objektiiivile on internetis muljetanud kasutajad heitnud ette liiga piiratud ulatusega suumi (tegelikult on see, nagu «keskmisel» seebikal ikka, 3,6kordne).

Seebikaseisusele vastavalt olid statiivilt

Panasonic Lumix DMC FX-33

5490 KROONI

Müügil: Photopoint

Sensor: 8 megapiksliit

Objektiiv: 28-100 mm, 3,6x optiline suum

Stabilisaator: optiline

Tundlikkus: ISO 100-1600, Auto

Sarivõte: 3 kaadrit sekundis

Mõõtmed: 9,5 x 5,2 x 2,2 cm

Kaal: 132 g

tehtud testipildidel kõik tundlikkused, mis 400st ülespoole jäid, üsnagi lootusetud.

Pesueht seep

Kuid! Nagu eespool sai mainitud, on FX-33 tõeliselt ehe seebikas, millel päästik on kõige olulisem nupp pildistaja jaoks. Ilma naljata, ent veidi siiski liialdades on funktsioonide valik umbes selline: «Automaatne» või «Eriti automaatne». Muidugi «targa ISO» ja näotuvastusega. Valige vaid menüürattalt iA (intelligentne automaatrežiim) ja muudkui klõpsige. Muuseas, just kehvades valgustingimustes õigustab see usaldust, sest kaamera tegutseb pildistaja eest muljetavaldavate tulemustega.

[d] NEEME KORV

[HINNANG]

Suurt kunsti selle Panasonicu kaameraga ei tee, aga turistikaamerana on ta igati arvestatav riistapuu.

[d] hinne:

Lihtne tehnika

Nikoni uus odav kompaktkamera sobib neile, kes ootavad fotoaparaadilt ennekõike üht omadust – et seda oleks lihtne kasutada. Nikon on alati osanud teha kaameraid, mida on lihtne kasutada. P50 ei ole erand.

● Plastkorpusesse pakitud kaamera on käes oma suuruse kohta üllatavalt kerge, tundub, nagu oleks ainsaks raskuseks patareid. Just nimelt patareid, sest akut ega akulaadijat pole, kaamera töötab tavaliste AA-patareidega. Ei mäletagi, millal viimati mõni selline kompaktkamera ette sattus. Reisile minnes saab nüüd ühe juhtme ja adapteri koju jätta ning lihtsalt sihtkohast värsked patareid osta. Patareide sisestamise juhised on aga peidetud poole patareikoridori peale, nii et selle leiab üles alles pärast patareide valesti sisestamist.

Ainult käsipidur on puudu

Nagu ka teised Coolpix P-seeria kaamerad istub P50 tänu peopessa ulatuvale kumerusele hästi käes ning mahakukkumisoht on oluliselt väiksem kui teistel seebikatel. Miinusena sellist kaamerat muidugi välja minnes särigitaskusse ei torka.

Käsitsi seadistatavate valikute hulk on päris suur, alustades ISO (vahemikus 64–2000) ning valge tasakaaluga ja lõpe-

tades välgu säri kompensatsiooni ning erinevate teravustamisrežiimidega (muuhulgas näotuvastus). Sarivõtte all pakutakse paari üsna põnevat valikut. Esiteks saab pildistada 16 kaadrit järjest, nii et 4 x 4 osaks jaotatud tavalisele pildile paigutatakse väikesed pildid. Teiseks saab valida intervalliga sarivõtte vahemikus 30 sekundit kuni 60 minutit. Niisiis võid maakodus kaamera hommikul põllu äärde üles sättida ja öhtul arvutist vaadata, kuidas päike üle taeva liikus. Algaja nukufilmimeister saaks niimoodi isegi multika valmis teha, ilma et peaks kartma, et staatiivile kinnitatud kaamera järgmise kaadri jaoks nupule vajutades paigast nihkuda võib.

Järeltöötlusvõimalused on piiratud ning lihtsad, aga see mõjub pigem positiivselt. Pildidel saab korrigeerida valgust, muuta neid väiksemaks, lisada raami ning helikliipi.

Plusspoolele võib kirjutada veel optilise pildiotsija ning võimaluse kuvada

Nikon Coolpix P50

3490 KROONI

Müügil: Photopoint

Sensor: 8 megapiksliit

Objektiiv: 28–102 mm, 3,6x optiline suum

Stabilisaator: elektrooniline

Tundlikkus: 100–1600, Auto

Sarivõte: 0,5 kaadrit sekundis

Mõõtmed: 9,5 x 6,6 x 4,4 cm

Kaal: 160 g

LCD-ekraanile kaadrit nii vertikaal- kui ka horisontaalsuunas kolmeks lõikavad abijooned. Algajale piltnikule võib sellest kompositsiooni harjutades abi olla.

Kiirustavale piltnikule

Teravustamine ja klõpsu tegemine on kiire, pildi salvestamine samuti. Kvaliteet ei üllata heas ega halvas mõttes. Suured ISO-tundlikkused on siiski kõlbmatud. Fotode juurde saab kuvada ka histogrammi.

Nikon Coolpix P50 võlub lihtsusega – funktsioonid on sellised, mida sa reaalselt kasutad, ning seadistamine käib kiirelt ja kasutusjuhendit appi võtmata. Soodsat hinda arvestades algajale hea valik.

[d] KRISTJAN KALJUND

[HINNANG]

Kellade ja viledeta kaamera teeb lihtsalt pilti, kõike muutmist vajada võivat saab siiski ka käsitsi seadistada.

[d] hinne:

Creative'i vallutus

Alles mõni kuu tagasi kuulasime üle Creative Fatal1ty Gaming Headseti kõrvaklapid. Ent see polnud Creative'i viimane sõna. Mängureid jahitakse massiga ja veel üks mudel, tagasihoidlikum, mitte nii haakuva nimega, on valikusse lisandunud.

• Novembris leidsime, et Fatal1ty klapid polnud sugugi oma brändinime väärilised, kuid võrreldes HS-900ga on nad siiski paremad. Kui mitte helikvaliteedis, siis kasutusmugavuses. Fatal1ty'ga võib kasutaja tantsida, hüpata ja pead raputada, nagu jaksab, ära nad ei kuku. HS-900ga sellist luksust ei ole. Tavakasutamisel ei liigu peakomplekt kuhugi, kuid keeva-verelisemalt oma võite või kaotusi välja elavad mängurid lennutavad klapid peast sama kiiresti kui prillid. Prillidest rääkides – õnneks ei ole klapid nii pinges, et prillisangad kõrva ja pea vahel valu tegema hakkaksid.

Natuke rohkem, natuke vähem

Oma rolli selles täidab libeda kattega pehme «peavõru», mis ei püsi nii hästi pea küljes kui Fatal1ty veelgi pehmem velvetpadi. Ka kuularid on konkurendist natuke laiemad ning hakkavad seetõttu hõlpsamalt liikuma.

Velvetpadjad on mugavad ja võimaldavad pikemaajad mängumaratone kui su enda silmad. Klappid on vertikaalselt suurema nurga all reguleeritavad, kui vennas Fatal1ty'l. Samuti on HS-900 veidi kõrgmaks tõmmatav. Pikendusliistud on tugevdavast metallist.

Aga koostekvaliteet ei vasta mängurite kui nõudlike arvutikasutajate vajadustele. Käsitsemisel klappid nagisevad koledalt, painutatav mikrofon on vasaku kuulari küljes kinni ja seda ei saa ära võtta. Kui seda pole tarvis kasutada, on võõrastavalt mõjuv tunnal kirstunaelaks konservatiivselt hallile ja igavale välimusele. Fatal1ty klappid ei kannatanud nagisemise, ketis oleva mikrofoniga igava välimuse all.

Mikrofonu esitusvõime on üllatavalt hea. See sobib nii rahulikult internetis lobisemiseks kui suurema õhinaga mängusiseseks suhtluseks. Kaabli küljes on ka väike pult, millest mikrofonu sisse-välja lülitada ja üldist helitugevust reguleerida.

Väga suure tõenäosusega on HS-900 ja Fatal1ty klappides samad kõlarielemendid, sest stereo heli kvaliteet on võrreldav, tavakasutaja peaks sellega rahule jääma. Loomulikult tuleb melomaanid nendest klappidest eemale hoida, sest antud hinnaklass ja suunitlus ei eeldagi võimsa muusikaelamuse kogemist. Samuti tuleb meeles pidada, et HS-900 on siiski kahe helikanaliga ja ruumilist heli, mis mõnele mängurile väga tähtis on, siit ei saa.

Mõtle või ümber

Tagantjärele tarkusena tuleb tõdeda, et Fatal1ty klappid oleksid pidanud sama parema hinde. Hoopis HS-900 on see keskpärane peakomplekt, milles midagi on, aga mis pole mitte kõige paremini välja kukkunud. Hinnaklass on neil sama, kuid Fatal1ty Gaming Headset on üldiselt parem. Transportikotike on samuti mõlemal kaasas.

[d] LEHO LAHTVEE

[HINNANG]

Rahuldava mugavuse, helikvaliteedi ja üldmuljega. Peaks siiski Fatal1ty'st poole odavam olema.

[d] hinne:

Creative HS-900 Gaming Headset

600-700 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Kaabel: 2,5 m

Ühendus: 3,5 mm kõrvaklappipistik, 3,5 mm mikrofonipistik

Sagedusvahemik: 20 Hz - 20 kHz

Takistus: 32 Ω

Kõlar: 40 mm

Mikrofon: painduv, noise-cancelling

Hea pilt pika valge juhtme otsas

Paljud veebikaamerad on niivõrd õnnetu disainiga, et neid saab kasutada ainult laual või õhukese servaga sülearvutiekraani küljes. See kaamera on õnneks teistsugune ja seda õnnestub kinnitada ka paksema servaga LCD-kuvari külge. Väga hea.

• Kaamera paika, saba arvutile taha ja korras. Kaamera töötab ka plaadilt tarkvara installimata, sest Windows tunneb kaamera ära ning oskab selle kohe kasutusele võtta. Ei mingeid restarte ega jahmerdamist. Pildikvaliteet on suhteliselt hea ning Windowsi enda draiverid lubavad seadistada kõiki pildi põhiparameetreid, ent

täieliku kontrolli kaamera üle saab vaid Creative'i enda tarkvaraga.

Kuigi pildile reaajas kantavad efektid pakuvad lõbu vaid mõneks ajaks, on pildi kvaliteet tootja draivereid pruukides silmaga nähtavalt parem. Seda, et pilt on selge ja terav, tunnistasid ka vestluspartnerid, kes lootsid näha tavapärast udust ja määrdunud värvidega veebikaamera pilti. Aga võta näpust. Uduse pildi edastamiseks tuleb ilmselt osta mõni muu kaamera.

Creative'i tarkvara abil oskab kaamera nägu jälgida ja fookuses hoida ka siis, kui arvuti taga end liigutada ja edasi-tagasi sebida. Isegi pimedas toas, kus ainsaks valgusallikaks on arvutiekraani kuma, ei kaota kaamera fookust ja pilt on endiselt terav. Vinge värk.

Kuid kas kaamera mitte liiga kallis pole? Kuidas võtta, odavamaid kaameraid on muidugi jalaga segada, kuid hea

Creative Live! Cam Optia Pro

UMBES 900 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Sensor: 1,3 megapiksline CMOS

Resolutsioon: video kuni 1280 x 960, pilt kuni 2560 x 1920 (interpoleeritud)

Objektiiv: klaasist

Fookus: fikseeritud

Muu: näotuvastustarkvara, sisesehitatud mikrofoni, töötab Windows XP-ga ka originaalraideriteta piiratud funktsionaalsuses

[d] hinne:

pildiga kaamerate hinnaklass paraku jääb nii või teisiti tuhande krooni kanti, sõltumata firmast.

[d] SVEN VAHAR

[digi]
HEA OST

Kolme nupuga mänguasi

Nii kaua, kuni me Art Lebedevilt täissuuruses Optimus Maximust ootame, saame proovida kolmenupulist versiooni, millel nimeks Optimus Mini. Ametlikult on Mini lisaklaviatuur, tegelikult tuleks aga seda nimetada lihtsalt vidinaks.

• Optimus Maximus on teatavasti täissuuruses klaviatuur, kus tavaliste nupude asemel on OLED-ekraanid, mille kuvatavat saab oma soovi järgi muuta. Nii saad endale täpselt sellise klaviatuuri, nagu sul vaja on, ning see võib ka muutuda, sõltuvalt programmist, mida parajasti kasutad. Muinasjutuline mõte, aga meieini jõuab see heal juhul veebruaris.

Optimus Mini on sellisama klaviatuuri kolme nupuga versioon: sa saad lihtsalt

kolm pisikest OLED-ekraaniga nuppu oma arvuti USB-porti ühendada. On sul vaja arvutile kolme lisaklahvi?

Aga miks mitte. Näiteks võib Optimus Mini näidata seda, kui palju protsessorit või mälu kasutuses on ja milline on õues ilm. Mugavuse mõttes võid sinna üle viia mõned enim kasutatavad funktsioonid, näiteks arvuti lukustamine, ta võib kontrollida e-posti või näidata sulle RSS-sõodete uudiseid.

Ka Mini oskab näidata erinevaid funktsioone sõltuvalt sellest, milline programm parajasti aktiivne on. Wordi võib ta oma kolmele nupule kuvada dokumendi avamise, salvestamise ja sulgemise võimalused, mõnes muus programmis jälle muud. Mini on täiesti avatud ja täiesti programmeeritav.

Mõte on vahva ja kõik töötab

Art Lebedev Optimus Mini

1990 KROONI

Müügil: nodi.ee

Klahvi suurus: 3,2 x 3,2 cm

Tehnoloogia: OLED, 96 x 96 pikslit, 65 000 värvi

Mõõtmed: 11,6 x 5,2 x 1,8 cm

Ühendus: USB 1.0

Operatsioonisüsteemid: Windows, Mac OS X

[d] hinne:

ka, aga selge on see, et Optimus Mini on pigem kallis sisekujunduselement kui kasulik lisaseade, ent su Macbook Pro kõrval näeb ta kahtlemata hea välja.

[d] HENRIK ROONEMAA

Halb vähem halvemaks

Logitechi uusi sülearvutikõlareid karbist välja pakkides valdas toimetust elevus. Mis kaval leiutis see on? Millega Logitech nüüd hakkama on saanud? Milliseid nutikaid nippe AudioHubi küljest leiab?

• Ma tõesti arvasin miskipärast, et AudioHub on midagi kavalat. Keerutasin neid kõlareid käes ühte- ja teistpidi, üritasin neid sättida arvuti peale, alla, külge, igatpidi. Otsisin karbist kasutusjuhendit, aga ei midagi.

Alles hiljem sain ma aru korraga nii AudioHubi geniaalsusest, lihtsusest kui mõttetusest. Seisukohta on endiselt raske võtta, sest ühest küljest on AudioHub midagi tohutult jaburat, teisest küljest aga ägedat.

Tegemist on ühes tükis olevate väikes- te 2.1-kõlaritega, mis tuleb lihtsalt aseta-

da laual sülearvuti taha. Jah, mitte külge ega peale ega alla ega kõrvale, vaid taha. Lihtsalt laua peale, arvuti taha. Ühe USB-kaabliga käivad nad arvuti külge, min- geid draivereid vaja ei ole. Voolu saavad seinast. Paremalt küljel on helitugevuse nupp ja kolm USB-porti, nii et AudioHub toimib ka USB-hub'ina.

AudioHubi geniaalsus peitub selles, et sülearvutite kõlarid on niikuinii hirmus halvad ning nende kõrval tundub Audi- oHubi tagasihoidlik helikvaliteet isegi täitsa mõnusana, ikkagi pisike *subwoo- fer* sees ja puha. Laual on sülearvuti taga

Logitech AudioHub
Notebook Speakers

UMBES 1200 KROONI

Müügil: küsi poodidest

Võimsus: 15 W RMS

Sagedusala: 100 Hz - 20 kHz

Ühilduvus: Windows 98 SE, Windows ME, Windows 2000, Windows XP, Windows Vista, Mac OS X, vajab USB-porti

[d] hinne:

tõesti niikuinii alati pisut ruumi, nii et AudioHub justkui ruumi ära ka ei võta. USB-hub on alati hea idee, nii et jälle plusspunktid. Kõige lõpuks hinnast: 1200 krooni võiks olla peaaegu et impulsstost.

[d] HENRIK ROONEMAA

WWW.TOONERID.COM WWW.TOONERID.COM

Kas oskad kruvikeerajat kasutada? Kasseti täitmine on sama lihtne!

**Täitekomplekt
tonerikassetidele**

490,00

SuperPrint

SuperPrint Kit

1. HP & Canon laserprinterid
2. Canon koopiamasinad
3. Samsung & Xerox /Lexmark
4. Epson & Konica-Minolta
5. Brother laserprinterid

**Täida tonerikassett ise viie
minutiga, säästa raha ja aega!**

Pakkumine: Uprint tonerikassetid

Canon EP-22/HP LaserJ 1100/3200.....290,00
Canon EP-A/HP LaserJ 5L/6L/3150.....290,00
Canon EP-27: LPP-2900/3200.....590,00
HP 1010/12A: HP 1010/1020/3030.....490,00
HP LJ 15X: 1000W/1200/3300mfp.....550,00
Samsung ML-1510/1710/SCX-4216.....790,00
HP Color LaserJet 1600/2600, CMYK/tk..760,00

Komplektist jätkub 2-3 täitekorraks

Samsung ML-1610 tonerikasseti täidavad nii:

1. Keera lahti pildil näidatud kohtades kaks kruvi.
2. Eemalda küljekaas ja täiteava kork.
3. Täida kassett toneripulbriga.

Ühest komplektist jätkub 3 täitmiskorrale
Ühe täitmise hinnaks tuleb **163 krooni**.

HP Q2612A tonerikasseti täidavad nii:
(HP LaserJet 1010-1020, 3015-3030)

1. Tee pildil näidatud kohta täitmisava SuperPrint-augutööriistaga.
2. Täida kassett toneripulbriga.
3. Sule täitmisava.

Ühest komplektist jätkub 2,5 täitmiskorrale
Ühe täitmise hinnaks tuleb **196 krooni**.

Komplektiga kaasa detailsed täitmisjuhendid eesti ja vene keeles!

Tark jõletis

Head uudised. [digi] peab Nokialt vabandust paluma ja oma sõnu sööma, sest kui me mõni kuu tagasi kirjutasime «Värske kraami» rubriigis maailma kõige igavamast ja usna kallist telefonist Nokia E51, siis tegelikult on E51 täitsa vahva.

• «E51 on nii keskmiselt korralik ja igav telefon, et seda ei taha isegi keegi sult varastada,» kirjutasime toona. «Olgem ausad: see on selline telefon, mis sulle töö juurest ostetakse ja millega sa lihtsalt oled sunnitud koos eksisteerima. Ja õnnelik pead olema, kui ostetakse, hinnaks ähvardab tulla üle 6000 krooni!».

Siin ta nüüd siis on, Nokia E51. Et lugu veelgi õpetlikum oleks, tunnistan kohe üles, et olen juba üle poole aasta Nokia E50 kasutaja ning pean seda endiselt üheks paremaks telefoniks, mida ma seni näinud olen. Mõned on olnud ilusamad, mõned võimalusterohkemad, mõned odavamad, aga E50 on minu jaoks olnud ideaalne segu neist kõigest ning asendamatu abimees reisidel e-posti lugemiseks ning MSNis suhtlemiseks.

Kiirem, võimsam, mugavam

Pärast poolt päeva E51-ga sai selgeks kaks asja: esiteks on Nokia uues mudelis parandanud pea kõik E50 probleemid ja vead, mille üle ma nuriseda oskaksin, ning teiseks on nad E51 näol disaininud tõeliselt jõleda, iseloomutu eluka. Jumal küll, kui kole see telefon on!

Aga alustame uuendustest. Kõige parem meel on mul selle üle, et kadunud on E50 kõige suurem probleem: aeglus. E51 on saanud vana 235 MHz ARM protsessori asemel 369 MHz ARM-i ning see on igal sammul tunda. Menüüd avanevad kiiresti, programmid käivituvad vaata et silmapilkselt. Kõik käib vilkalt ja nobedalt ning samas pole tunda, et see aku kestvusele kuidagi mõjuks.

Samuti on igati tervitatav otsus vahetada välja ekraan. E51 ekraan on küll sama suur kui eelmisel mudelil ehk kahetolline ja resolutsioon endiselt 240 x 320 pikslit, kuid värvide hulk on 262 000 pealt tõusnud 16 miljonini ning see on väga hästi näha: kõik tundub puhtam, selgem ja elavam. Samuti on E51 saanud ekraani taustavalgustuse sensori, mis tõmbab pimedamas valgust maha ja päikesepaistes

Nokia E51

4199 KROONI (KLIENDIHIND)

Müügil: Elisa

Võrgud: 850/900/1800/1900 MHz, 3G
Ekraan: 2 tolli, 240 x 320 pikslit, 16 miljonit värvi

Ühendused: WiFi, Bluetooth, infrapunaliides, 3G, HSDPA, Mini USB, 2-tolline kõrvaklapipesa

Mälu: 130 MB, microSD-kaardi pesa

Kaamera: 2 megapikslit

Kõneaeg: kuni 4,2 tundi, ooteaeg kuni 310 tundi

Mõõtmed: 11,5 x 4,6 x 1,2 cm

Kaal: 100 g

pane juurde. Telefoni kasutajate silmad on selle eest väga tänulikud, eriti hämaras. Kolmas suurem uuendus on samuti riistvaraline: E51-s on nii 3G kui WiFi. Mõlemad on tänapäeval ühe töötelefoni jaoks kohustuslikud, kuid E50-st ei leia miskipärast kumbagi.

Kas sina ostaksid jõleda hobuse?

Kõik on ilus ja kena. Isegi E51 hind ei ületa 6000 krooni, nagu kartsime, vaid see maksab kõigest pisut üle 4000 krooni. Selle raha eest on tegu väga hea, töökindla, mugava ning võimalusterohke telefoniga. Kindlasti on E51 üks parima hinna ja võimaluste suhtega telefone, mis praegu poodides müügil.

Aga kas ma läheksin teda ostma? Ei, ütlen kurvalt, sest ta on tõesti jõleda välimusega. Võib-olla on see ainult minu probleem, aga kui E50 oli elegantne ja isegi kena, siis E51 on nagu läikiv seebikarp, millele on odavad kummist nupud külge pandud.

[d] HENRIK ROONEMAA

[HINNANG]

Suurepärase hinna ja võimaluste suhtega telefon tööinimesele, aga kõik ilusa rikub ära jõledamast jõledam disain.

[d] hinne:

:-) → :-S → :-(

Art Lebedevi nimi ei ole [digi] lugejatele võõras – Moskva veebidisainer, kellest sai vidinadisainer ja kes pälvis Optimus Maximuse klaviatuuriga ka üleilmse kuulsuse. Maximust pole veel näha olnud, aga kõlareid oskab Lebedev disainida küll.

• Eks ole naljakas rääkida kõlarite puhul peamiselt nende disainist ja väljanägemisest, aga Sonicum on tõesti erilise disainiga kõlarikomplekt, nii et miks mitte.

Sonicumi satelliitide kohta öeldakse, et nad on klassikalise valjuhääldiikooni kujuga. Kui selle peale natuke mõelda, siis tuleb tõepoolest ette must profiilis valjuhääldi, mida siltidel ja märkidel nähtud. Sonicumi kõlarid ongi täpselt sellise kujuga ning seejuures veel seest tühjad, nii et külje pealt vaadates on disainielamust küll.

Tähelepanu, valmis, kuula!

Disaini poolest võlub Sonicum veel mitmete detailidega. Nii satelliitide kui musta ristkülikukujulise bassikõlaril esiküljel ilutsevad valged triipkoodi meenutavad Art Lebedevi studio logod ning bassikõlaril on bassitugevuse nupu juurde lihtsalt pisi-ke :-) pandud.

K u i tavaliselt

on selliste disainitoodete hinnad laes, siis meeldiv on seegi, et Lebedev küsib Sonicumi eest kõigest 1395 krooni. Kui mitte midagi muud, siis tähelepanu tõmbab Sonicum küll ning sobib modernsesse, skandinaavialiku minimalistliku joonega linnakodusse suurepäraselt.

Naerunägu kisub nukraks

Nüüd oleks nagu midagi puudu, eks ole. Kui kaua võib rääkida kõlarite disainist? Tegu pole ju mingi superdisainiga kodukinoga, mille puhul ongi tähtsam see, kuidas ta su elutappa sobitub, kui see, millise kinoelamuse sa saad.

Aga võta näpust, justkui ikkagi oleks, sest kui kogu see disain sisse lülitada ja oma näole bassitugevuse nupu juures olevaga sarnane :-) vedada, kipub naeratus alguses :-S moodi vajuma ja lõpuks võid sa istuda, :- (näol.

Sonicumil oleks nagu kardinad ees. Heli on liiga tuhm ja elutu ning üsna pea saab selgeks, et Sonicumi ostes ohverdad sa helikvaliteedi disainile. Raadio kuulamiseks sobib Sonicum küll ja me oleme kuulnud ka suurel hulgal temast palju halvemaid komplekte, ent kindlasti ka paremaid ning isegi odavamalt.

Tõsi, ühes asjas tuleb Sonicumile au anda: olgu, mis on, aga heli on vähemalt

Art Lebedev Sonicum

1395 KROONI

Müügil: nodi.ee

Võimsus: bassikõlaril 15 W, satelliitidel 2 x 5 W

Nominaaltakistus: 8 Ω

Sagedusala: bassikõlaril 50–250 Hz, satelliitidel 200 – 18 000 Hz

tasakaalus. Erinevalt paljudest teistest kõlaritest ei vaeva Sonicumi see mure, et kõrged sagedused kriibiksid kõrva või bass müdiseks hirmsal kombel. Juba see tõsiasi teeb neist heliliselt meeldivama partneri kui väga paljudest teistest sama hinnaklassi arvutikõlaritest.

[d] HENRIK ROONEMAA

[HINNANG]

Ootamatu ja omanõelise disainiga arvutikõlarid, aga rohkem tähelepanu oleks pidanud pöörama ka helikvaliteedile.

[d] hinne:

Idaeurooplaste navigaator

Kui Prestigio uus autonavigaator kätte võtta, tekib kahtlus, kas tal ikka aku on sees – kuidagi kahtlaselt kerge tundub. Tegelikult on aku täitsa olemas ja lisaks 30 keeles menüüd (sealhulgas ka eesti keeles). Tegemist on Tšehhis kokku pandud autonavigaatoriga.

● Praegu Küprosel asuva peakorteriga Prestigio alustas oma nime all toodete müüki 2002. aastal. Varem tegi firma OEM-tooteid, st et mõne tuntud brändi omanik pani nende tehtud kaubale oma klepsud-logod peale. Nii me ei teagi, missuguseid Prestigio tooteid oleme võib-olla juba aastaid kasutanud.

Autohoidik on suhteliselt kipakas. Kuna aga navigaatori ekraan pole eriti tundlik ning seda peab sõrmega natuke tugevalt vajutama, siis vajub GPS menüüdes liikumise ajal oma hoidikus lihtsalt viltu. Teiseks, sigaretisüttajasse kulgev juhe (mis pole kahjuks standardse mini-USB otsaga) on jääk. Seegi kisub GPSi üht nurga pidi alla. Alguses panin selle külma ilma süüks, kuid jäikus ei kadunud ka soojas toas.

Hea ja ohtlik antenn

Kolmandaks, navigeerimisaknas, kus näidatakse ilusat ja selget kaart, on vasakus veerus tekst väga väike – mina oma kehva nägemisega ei eristanud rahulikult roolis istudes kõiki tähti. Aku peab ka vaid kolm tundi vastu, kuid see on autonavigaatorite juures tavaline, sest põhiliselt kasutatakse neid seadmeid ju ikka autos ja seal on toide alati võtta.

Kuid nüüd heade asjade juurde. Üks

hea ja natuke ohtlik asi on aktiivantenn. Ehkki seadmes on üsna tundlik SiRFstar III kiibistikuga GPS-moodul, tagab aktiivantenn näiteks auto katusele kinnitatuna levi ka sügavas linnadžunglis kõrghoonete vahel. Tallinnas nii tihedat hoonestust ei leidnudki, kus levi oleks ära kadunud. Ent aktiivantenni seoses varitseb üks oht. Nimelt on antenn varustatud ülitugeva magnetiga, mistõttu võib mõne arvuti läheduses juhtuda, et see magnet rikub kõvaketta (minuga nii juhtuski!). Mingil juhul ei tohiks aktiivantenni panna näiteks sülearvutiga samasse seljakotti (nagu mina panin!).

Pilt parem kui Tomtomil

Navigaatoris kasutatakse Euroopa kohta juba üsna häid ja ülevaatlikke kaarte omava Teleatlase toodangut. Samu kaarte tarvitab näiteks Tomtom. Neid kahte kõrvuti pannes selguski, et kaardiinfo on täpselt sama, kuid plusspunktid teenib Prestigio parema värvivaliku ja graafika eest, sama suurest infohulgast on antud ülevaatlikum pilt kui Tomtomis.

Kaart katab Eesti ligi kolmveerandi ulatuses ja sisaldab ka külateid, aadressiotsing toimib suuremates linnades ning veadki on kõik samad, mis Teleatlasel ja Tomtomi navigaatoritel. Juba mainitud 30 keeles menüüdele lisaks on ka mitmekeelne hääljuhendamine, kuid eesti keeles Prestigio veel

teed juhatada ei oska.

Inglise keeles juhendamisele pole aga midagi ette heita – nagu üks keskmine hea navigaator, juhendab ta detailselt. Võrreldes kõrvale pandud Tomtomiga on Prestigio isegi jutukam, kuna teatab pöörastmistest varem ette ja kordab pöörangu lähenedes päris

Prestigio Geovision 430

UMBES 4000 KROONI

Müügil: küsi poodidest

Ekraan: 4,3 tolli, puuetundlik

Keeled: hääljuhtimine 26 keeles (eesti keel puudub), 30 keelt menüüs (eesti keel olemas)

Kaardid: kaasas detailsed Ida-Euroopa kaardid aadressiotsinguga ja huvipunktidega (lisakaardid SD-kaardiga juurde ostetavad)

Teekonnasalvestus: olemas

Protsessor: Samsung, 400 MHz

GPS-kiibistik: SiRFstar III

Mälu: 1 GB, laiendatav SD-kaardiga

Ühendus arvutiga: USB-kaabliga

mitu korda üle, et nüüd saabub ärapäramise koht.

Kuigi autohoidik on kipakas, ei tulnud iminapp esiklaasi küljest siiski lahti ka auklikul porisel teel sõites.

Pildialbum ja muusikamängija?

Prestigio uues mudelis on 1 GB mälu, kuhu mahub vabalt Ida-Euroopa kaart koos huvipunktidega, lisaks võib panna veel SD-mälukaardi, millele saab osta mõne muu reisisihtkoha kaardi.

Et meelitada kellade-vilededega ärarägitavat potentsiaalset ostjat poeleti ääres, on sellel navigaatoril olemas ka mitmed mitteamaliskumad lisad, nagu pildialbum ja MP3-mängija. Kuid see ei vähenda toote väärtust nende jaoks, kes vaid navigeerida tahavad. Näiteks on navigaatoril teekonna salvestamise võimalus, mis mõnel populaarsetel navigaatoritel puudub, ja pärast saab läbitud teed kaardil uuesti vaadata.

[d] KAIDO EINAMA

[HINNANG]

Odav ja täitsa hea navigaator, mida jäävad kummitama paar pisiviga. Aga ei midagi katastroofilist!

[d] hinne:

Heasüdamlik ja osav

Eelmises [digi] testisime väheste nõudmistega kodukasutajale mõeldud kombiseadet. Sedapuhku väntsutame väikekontori tarbeks mõeldud vingemat aparati. No mis sa kostad, tegelikult on tegemist päris kobeda seadmega.

• Koju ja kontorisse mõeldud seadmetel saab sageli vahet teha juba välimuse järgi. Kui asi näeb välja ilus, pole see mõeldud igapäevaseks tööeks trööpamiseks. HP M1522 nf pole just kaunitar, meenutades teatud nurga alt vaadates vinget disainiga prügikonteinerit. Ent nagu moodsa tehnikaga ikka, on välimus petlik.

Tarkvara polegi vaja

Põhifunktsioonide valimiseks on paneelil nupud ning vaid kaherealise ekraaniga saab kõik asjad aetud. Seadistusi valides või muutes ei tiku seade õpetama, hoiatama ega üle küsima, vaid teeb, mida käsatakse. Pea kõike saab seadistada ka arvuti abita. Koopiade tegemiseks skaneerib seade lehe esmalt sisse ning seejärel prindib välja, kõike seda vaid 9–10 sekundiga, millest skaneerimisele kulub 3–4 sekundit.

Arvestada tuleb aga sellega, et kiirskaneerimise tulemusena tulevad välja-prindil mõnikord halltoonid suurematest värvilaikudest õrna lainemustrina esile. Õnneks on seda näha ainult kontrastsete piltide puhul, teksti kopeerimisel seda ei tähelda. Muide, koopia heleduse/tumeduse ja suurenduse/vähenduse seadistamiseks pole vaja menüüdesse sukelduda, kuna selleks on eraldi nupud. Igapäevase koopiad tehakse kuuluvad need marjaks ära.

Skaneerimisel on võimalik salvestada

HP LaserJet M1522nf

UMBES 7000 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Tüüp: must-valge printeriga kombiseade (skanner, printer, koopiamasin, faks), tahmakassett

Liides: USB, LAN

Skanner: 1200 dpi (optiline)

Faks: 33,6 Kbps, kuni 300 A4 mälu, 300 dpi, korduvvalimine, ajastatud saatmine

Printimiskiirus: mustvalge 23 lk/m, koopia kuni 14,5 lk/m

Igakuine töövõimsus: kuni 8000 lk

Paberisalg: 250+10 lehte, väljundsalves kuni 125 lehte

Tarkvara: haldus- ja seiretarkvara, Readiris Pro OCR

Mootmed: 49,6 x 40,6 x 40,2 cm

Kaal: 11 kg

pilte peale pildivormingutele ka PDF-vormingus ning tarkvara oskab paneelilt vastava valiku korral skaneeritud pildi kohe uuele meilisõnumile manusena lisada. Toksi ainult aadress sisse ja saada teele. Väga mugav.

Absoluutselt võrgutatav

Võrgurežiimis oskab seade DHCP kaudu ise aadressi küsida, kuid seda on võimalik ka käsitsi sisestada. Seadme oleku ja seadistuste loetelu saab välja printida jällegi otse paneelilt, selleks pole vaja arvutiga mässata. Tarkvaraline seireprogramm on igati informatiivne ja asjalik, meeldiv vaheldus tüütule tilu-lilule, mida uute seadmetega tavatsetakse kaasa panna.

Faksi seadetes on võimalik määrata, kas saabunud faksid prinditakse välja, salves-

tatakse arvutisse või edastatakse näiteks mõnele teisele numbrile. Telefoniraamat mahutab 120 numbrit ning blokeerida saab kuni 30 erinevalt numbrilt tulevaid fakse. Kellel rohkem vaja läheks, sel on tõenäoliselt ka juba vingemat seadet tarvis.

[d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Ontlik ja asjalik seade, töötab täpselt nii, nagu peab. Kõik vajaliku saab tehtud ka käsiraamatut kordagi lahti löömata.

[d] hinne:

Tegutse kohe ja võida
see auto endale!

Päriseks!

Volkswagen Tiguan loosimises osalevad kõik OÜ Presshouse ajakirjade tellijad, kellel on seisuga 31. jaanuar 2008 kehtiv aastatellimus

Telli [digi] ja võida tuliuus Tiguan

Volkswagen Tiguan – uus džiip, mis tunneb ennast ühtmoodi koduselt nii tihedas linnaliikluses kui ka kaardistamata maastikul.

Ole esimeste Tiguan omanike seas – auto jõuab müüki detsembris, meie loosime auto välja jaanuaris 2008.

Ajakirja tellimiseks:

- mine kodulehele www.telli.ee,
- helista 660 9797,
- saada e-kiri levi@presshouse.ee või
- postita ajakirja vahel olev tellimiskupong.

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Das Auto.

SUUR TEST

Võimsad ja vihased

Nüüd tuleb hoida piip ja prillid, sest sel kuul testib [digi] võimsaid, mängimiseks sobivaid sülearvuteid. Jah, nad kaaluvad üle nelja kilo. Jah, nad on rasked kui telliskivikoorem. Jah, nad on nii suured, et ilmselt su kotti ei mahu. Aga või siis mänguhimu küsib.

● Need ei ole arvutid, mida sa igaks juhaks linnas kaasas kannad, et kohvikus e-posti lugeda. Paremad neist sobivad ilmestama su kohta mõnel võrgupeol, mitte nii head kõlbavad mängimiseks, kui maal vihmast nädalavahetust veedad või Alpidesse suusareisile sõitnuna avastad, et lumi on hoopis ära sulanud.

Üritasime Eestist kokku saada kaheksa mängimiseks sobivat sülearvutit, kuid nagu toimetaja Leho pidi tunnistama, oli see päris raske ülesanne. Esimese hooga selgus, et kellelgi üldse nii kalleid arvuteid laos ei olegi, heal juhul mõne saame kogu turu peale kokku, aga kindel ei või selleski olla.

Otsi tikutulega taga

Siis hakkas neid aga tekkima. Mis mänguarvutite test see oleks ilma Delli XPSita. Õnneks saime. Leho leidis ka Asuse spetsiaalse mänguarvuti, ka Ordi oma saime kätte, ML Arvutid aga ütles, et nende mängumasina uus mudel tuleb alles tänavu ja vana pole mõtet testi anda.

Lõpuks me leebusime natuke oma nõudmiste osas ning küsisime testi 17tolise ekraaniga sülearvuteid, millel sees ATI

või NVIDIA viimase põlvkonna graafika kiip ehk GeForce 8400M, 8600M, 8700M, 8800M või ATI Radeon Mobility HD2400 või HD 2600. ATI kaardiga saime testi ainult ühe arvuti, kõik ülejäänud olid otsustanud NVIDIA kasuks. Kui vaadata seda, kui ebakindlalt ATI kaardiga arvuti koos Vistaga käitus, pole siin midagi imestada.

Pappi peab palju olema

Tase tuli väga erinev, nii testitulemuste kui konfiguratsioonide ja hindade poolest. Arvutite hinnavahe oli pea kolmekordne (Acer vs Dell XPS), kuid liialdamata võib öelda, et mängimiseks sobiv sülearvuti on kallis. Kõige parema hinna ja võimsuse suhtega arvuti oli Ordi oma, kuid selge on see, et alla 20 000 krooni mõistlikku mänguarvutit ei saa.

Samas oli aga ütlemlata meeldiv istuda korraks väga suure ekraaniga sülearvuti taga, kus resolutsioon paremal juhul imekspandav 1920 x 1200 pikslit ning kätel klaviatuuril lahedalt ruumi. Kaasatassida ühtegi neist siiski ei tahaks.

Kurb on see, et kõigil arvutitel on peal Vista, sest nagu me programme installa-

ma, ei ole jutud Vista õnnestusest sugugi liialdatud. Pärast väikesi seiklusi Vistaga on kogu [digi] meeskond tagasi Windows XP peal ning vandesõnu Vista aadressil kostus testi käigus rohkem kui ühele viisakale toimetusele kohane.

[d] HENRIK ROONEMAA,
SVEN VAHAR,
LEHO LAHTVEE

[KUIDAS ME TESTISIME]

- **Testiprogrammid:** kõigist arvutitest käisid üle meie tavapärased PCMark05, 3DMark03 ja 3DMark06, samuti Battery Eater
- **Mäng:** mängisime kõige nõudlikuma žanri, FPSi esindajat «Unreal Tournament 3». See mäng paneb iga masina proovile, kuid samas suudab töötada ka keskpärasel masinal
- **Ülesanne:** arvutitele panime ülesandeks, et mäng peaks jooksuma ekraani loomulikult resolutsioonil rahuldavalt
- **Virin:** pärast teste saatsime masinatele kallale tuntud virisejad Henriku ja Sveni, kes piasiasjade kallal norisid

Dell XPS M1730

• Selle arvuti põhjal võib küll julgelt oletada, et Dell on tehnikamaailma kõige suurem siniste tulukeste hulgiostja. Arvuti näeb eest välja nagu Ameerika auto: lai, iluvõre ja topelttuledega.

Teiseks võib selle arvuti põhjal julgelt oletada, et Dell toodab maailma parimaid mängimiseks mõeldud sülearvuteid. Kui oleksime otsinud parimat sülearvutit filmi vaatamiseks, poleks XPS võitnud. Kui oleksime otsinud parimat kohvikus surfamiseks, oleks XPS jäänud viimaseks. Aga me otsisime parimat mängumasinat ja seda XPS kahtlemata on.

Testides löi ta teisi pika puuga. Graafika-skoorid olid XPSil kaks korda paremad kui lähematel konkurentidel, aga see pole ka mingi ime, sest temasse on ära mahutatud mitte üks, vaid kaks niigi kiiret GeForce Go 8700M

Topelt ei kärise - kaks kõvaketast ja kaks graafikakaarti.

GT kaarti ning lisaks veel Ageia füüsikakaart.

Ekraan on testitud arvutite ekraanidest kõige parem, nii mõnegi teise arvuti ekraani kalduurgaga tuleb korraliku pildi saamiseks rohkem mängida kui XPSi puhul.

Meie testiülesande - vedada «Unreal Tournamenti» oma ekraani loomulikult resolutsioonil - täidab see masin hästi. Veidi hüplikult pildi saab paremaks, kui detaili väiksemaks keerata. Kuid ikkagi - resolutsioonil 1900 x 1200 (17-tollisel kuvaril!) on seda mängu ikka vingi mängida!

Veel tuleb kiita klaviatuuri, mis on kindla käiguga ja hea ning millel on taustavalgustus - pimedas on see suur pluss. Valgustuse saab valges õnneks välja lülitada.

Testiarvutil on Vista litsents, kuid arvuti tuli võõrast testist, kus sellele oli paigaldatud Windows XP, seega tuleks testitulemuste analüüsimisel seda arvestada, et Vistat jooksvatav konkurendid olid pisut ebavõrdsemas olukorras.

XPS on väga kallis, suur ja raske, aga kui sa otsid kaasaskantavat mängumasinat, siis on XPS unistus number üks. Mis see 40 000 krooni majandusbuumi tingimustes ikka ära ei ole.

[HINNANG]

Kallis, aga see-eest ainus tõeline mängumasin testis. XPS on ja jääb mobiilse mänguri unistuseks.

[d] hinne:

Ordi Enduro 7570B+

• Ordi sülearvuteid on meie testides käinud ennegi ja alati oleme leidnud põhjust nende kallal virisemiseks. Peamiselt on see põhjus olnud küll üks ja seesama: rauda on, mõistust mitte.

Ordi sülearvutid on alati jätnud sellise mulje, et keegi on väga vinged osad arvutiks kokku kruvinud, aga pole enam viitsinud mõelda selle üle, kuidas kasutaja edasi hakkama saab. On seal mingi operatsioonisüsteem, kas sülearvuti lisanupud ja -funktsioonid toimivad või mitte - need pole Ordi jaoks olnud kunagi tähtsamad küsimused kui masinast välja pigistatavate gigahertside hulk.

Nii on ka seekord, kuid Ordi õnneks on meil käsil mängumasinat test ning siin loevad gigahertsid rohkem kui kasutaja nunnutamine. Mängimine on karm ala, mitte mingi

On nii tegu kui nägu, hinna ja jõudluse suhtelt parim.

siidikäppade suvelaager.

Meid häiris see, et kaane juba 30kraadise nurga alla painutamine surub arvuti unerežiimi. See on ilmselgelt liiga kiirelt. Meid häiris see, et paremal küljel asuvad USB-pesad ja võrgukaabli pesa on eesservale liiga lähedal ning kui sinna ühendada näiteks hiire saba, siis ei saa hiir arvutile väga lähedal olla, kuna omaenda saba jääks segama.

Muidu suhteliselt toreda välimuse juures üllatavad mõned detailid, näiteks mälukaardi-lugeja augu ees olev kummiliist on nii väike ja nii mannetu, et lausa piinlik. See ei püsi sees sama kindlalt kui täispikkuses kaardisuurused plastliistud.

Klaviatuur vajub trükkides väga hullusti, eriti keskelt, kuigi nupud ise on head. Nooleklahvid on surutud liiga kitsaks, kuid vähemalt on suunaklahvide peale jäetud tühimik, et muud klahvid segama ei hakkaks.

Masin on väga lärmakas. Isegi jõudeolekus on ventilaatorite undamine suurem kui konkurentidel täiskoormusel. Vaatamata kõigele ta mängib, ja mängib pagana hästi. 1680 x 1050 piksli juures UTd jooksvatav pole mingi probleem. 8700M GT tagab võimsustestides teise koha, hind on võimsust arvestades päris hea. Palju õnne, Ordi, ja head uut aastat!

[HINNANG]

Robustne ja lihtne arvuti, aga toorest jõudu jätkub enam kui küll ning hind on ka väga hea.

[d] hinne:

Asus G2S

• Delli kõrval oli Asuse masin teine, mille puhul oli kohe aru saada, et see on mõeldud mänguritele. Kas või sellest, et arvutit käivitades ilmus tavapärase BIOSi-ekraani asemel kuvarile koos heliga plahvatus ning tekst, mis rääkis G2S-st kui mänguarvutist.

Või sellest, et Asuse välimus on väga edev: punased tulukesed, alumiinium ning vahvad väikesed detailid, nagu punase värviga tähistatud W-, A-, S- ja D-klahvid. See näeb küll tore välja, kuid märksa mõttekam oleks olnud, kui neil klahvidel oleks olnud peal sõrmega tuntavad mügarikud, nagu on tavaliselt F- ja J-klahvidel, et need käsikaudu üles leiaks. Toredalt hiigab puuteplaadi alumises osas kotkasilma tuluke. Kustub see puuteplaadi väljalülitamisel.

Kummalisel kombel on Asuse arvuti ainus,

Edeva väljanägemise taga võiks veidi rohkem musklit olla.

millel ei ole klaviatuuri paremas servas numbrisektsiooni. Suure 17tollise sülearvuti puhul võiks selle sinna ju panna, kuid see-eest on Asus selle ruumi kasutanud kõlarite jaoks.

Asuse nooleklahvid on teistest pisut väiksemad, aga kuna nad seisavad muust klaviatuurist pisut eraldi, ei tohiks nende tabamisega probleeme tekkida. Ekraan paikneb kõrgemal kui konkurentidel ning see on hea. Ainukesena on just Asusel kaasas hiir, mis on arvutiga väliselt samas stiilis, kuid tegelikult on tegemist Logitech MX 518-ga.

Asuse arvutist leiab ka teletuuner, karbis on kaasas antenn ning pult, arvuti ringivedamiseks on kaasas seljakott.

Testitulemuste poolest on ta pisut nõrgem kui Ordi ja lausa kolmandiku võrra kallim, samuti oli tal madalama resolutsiooniga ekraan, nii et teist kohta Ordi ees me talle kuidagi anda ei saanud. Ordi puhul leidsime küll oluliselt rohkem, mille kallal viriseda, aga kui mängimiseks läheb, siis on muud asjad tähtsamad.

Oma ülesandega – vedada «Unreal Tournamenti» 1440 x 900 piksli juures – sai Asus igatahes hästi hakkama.

[HINNANG]

Ägeda disainiga mänguarvuti, mis on aga liiga kallis ja liiga nõrk selleks, et paremat kohta saada.

[d] hinne:

Fujitsu Siemens Amilo Xi 2550

• Selle neljanda koha eest peaks Fujitsu Siemens meile palmisaarepuhkuse välja tegema. Või siis konkurentidele, kelle esindatus mängumasinate testis oli nii parajalt nõrk, et võimaldas sellel arvutil neljandale kohale turnida.

Põhjus, miks me Fujitsu Siemensi just nii kõrgelt leiame, on üks ja lihtne: ta jooksutas testialust «Unreal Tournamenti» isegi oma 1920 x 1200-pikselse resolutsiooni juures täitsa vabalt ning see ongi ju see, mis loeb. Ah jaa, 1920 x 1200 piksli on 17tolliselt ekraanilt ikka võrreldamatult mõnusam vaadata kui madalama resolutsiooniga pilti ning juba selle eest võis nii Delli XPSile kui sellele Amilole punkti juurde anda. Ühtlasi on see Amilo ainus testis osalenud arvutitest, millel on sees ATI videokaart, kõik teised olid NVIDIA

Muidugi, tähtis on sisemine ilu, aga pisut meiki ei teeks paha...

paadis.

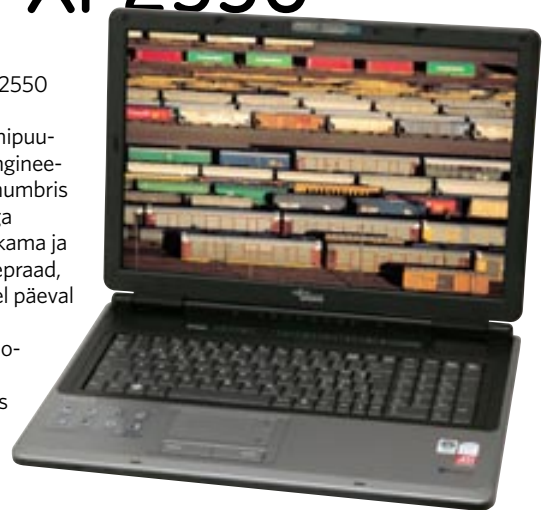
Igas muus mõttes on aga Amilo Xi 2550 kahe näoga Jaanus.

Võtame näiteks hämmastava disainipuu-duse. Kuigi randmetoel ilutseb siit «Engineered in Germany», näeb arvuti samas numbris testitud väikese ilusa Amilo Si 2636-ga võrreldes välja nagu öö ja päev, nagu kama ja *crème brûlée*, nagu mulgipuder ja hirvepraad, nagu... Ühesõnaga, disainereid pole sel päeval tööl olnud, kui Amilo Xi 2550 sündis.

Tavaklahvidest poole väiksemad nooleklahvid FPS-mängureid võib-olla ei morjenda, aga muudes mängudes, kus neid vaja läheb, ei jõua sakslasti ära kiruda. Isegi «Tetrismi» ei saa ju nendega normaalselt mängida!

Klaviatuur on nõrk ja kui ägedas lahingus kipub käsi paratamatult ise kõvemini vajutama, paindub klaviatuuri põhi käe all ebameeldivalt palju. Näiteks paaril korral juhtus, et allavajutatud klahvil olev sõrm takerdus üles liikudes järgmise rea klahvi serva alla.

USB-porte on vaid kolm, mis on nii suure arvuti puhul imelik. Küljel asub neist vaid üksainus, ülejäänud kaks on arvuti taga. Sama probleem on ka teisel Amilol.

[HINNANG]

Ainus ATI kaardiga masin, üks kahest 1920 x 1200 resolutsiooniga arvutist. Mängib küll.

[d] hinne:

HP Pavilion dv9690en

• [digi] testis ei olegi tükk aega ühtegi HP triibulist Paviloni olnud, kuigi nüüd juba vaata et paar aastat on see olnud meie lemmik, ent «Ostujuhi» tabelis ilutsevad vanasti seda valitsenud HPde asemel Samsungid.

Seda parem meel oli meil jälle üle tüki aja üks triibuline sõber testi saada ning veel mil-line! Suure, 17tollise ekraaniga arvuti pinnalt tuleb HP disaini ilu veel paremini esile kui väiksemate pealt. Endiselt pealt must ja seest metalne hõbedane, endiselt väga kvaliteetselt ehitatud ning niisuguse auraga, et Paviloni kohe tahaks avada.

Testis aga, nagu näete, ei olnud ilust seekord kasu. Numbrid räägivad enda eest ning HP numbrid on testi ühed kõige nõrgemad, hind aga sugugi mitte vastavalt madal. Abiks ei ole ka suhteliselt madal resolutsioon.

Lauatäitena täitsa ilus, mängimiseks veidi mannetu.

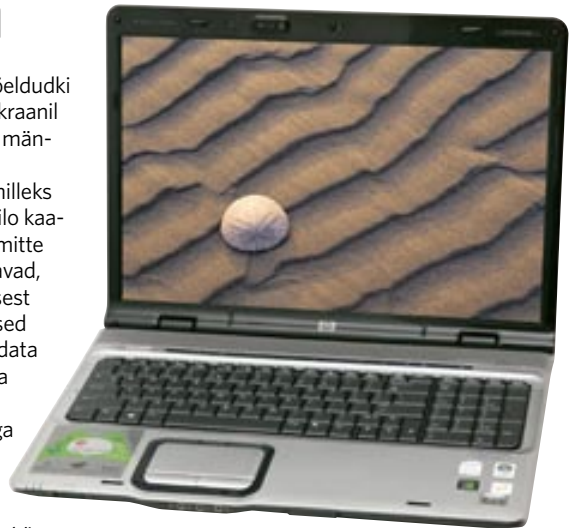
Tundub, nagu oleks see Pavilion mõeldudki filmivaatamiseks ning muidu suurel ekraanil näiteks veebis surfamiseks, mitte aga mängimiseks.

Samas tekitab kindlasti küsimusi, milleks siis veel peaks endale ostma üle 3,5 kilo kaaluva päris kalli ja suure sülearvuti kui mitte mängimiseks. Mängurid vähemalt teavad, mille nimel nad 4 kilo seljas veavad, sest kiired videokaardid ja tõhusad jahutused nõuavad oma osa. Filme aga võib vaadata ka Inteli integreeritud graafikakaardiga arvutiga.

Väikeseid probleeme on HP arvutiga ka, näiteks teatud asendis käsi hoides (loe: peaaegu alati, kui klaviatuuril midagi trükkid) jääb sõrmejäljelugeja täpselt käe alla ning Windows Vista hüpitab kogu aeg su silme ette infomullikese, mis palub aeglasemalt ja hoolikamalt sõrmeaga üle lugeja tõmmata. Tüütu, väga tüütu.

Klaviatuur on nii ja naa, nooleklahvid on enam-vähem normaalse suuruse ja paigutusega, aga samas kipub see trükkimisel liigselt painduma. Nagu Pavilonidel ikka, on ka sellel mudelil puuetundlikud Quick Launchi nupud.

Muidu sümpaatne arvuti, aga mänguarvutite testis jääb esimesest otsast maha.

[HINNANG]

HP tuntud hea disain ja koostekvaliteet, aga mängimiseks liiga nõrk ning veidi kallis ka.

[d] hinne:

Dell Inspiron 1720

• 1720 on Inspironi seeria lipulaev. Meie testimasin ei tulnud parima konfiguratsiooniga (T7100 protsessor on konkurentidest nõrgem), kuid tuge pakub parem graafikakiip (8600M GT). Seda on näha ka mängimisel, sest GSist parem GT jooksub UTd igati rahuldavalt. Inspironi kui esialgselt mitte mängimise jaoks tehtud masina suur probleem on, et puuteplaati ei saa kiirelt välja lülitada. Ei leidu selleks ei eraldi nuppu ega Fn+ klahvi kombinatsiooni.

Arvuti ise on puhas ja ilus, hõbedane. Arvata on, et randmetuge peab korra kuus puhastama hakkama, sest heledale plastile kipuvad mustus ja higi kätelt väga hästi külge jääma. Mõtle näiteks oma lauaarvuti heledale klaviatuurile või hiirele.

Esipaneelil olevad plaadimängija ja helitu-

Ega kõik ei tahagi alati uusi mängu mängida, ega ju?

gevuse nupud jäävad mõnikord käele ette ning teatud asendis arvutit kasutades võib need kogemata sisse-välja lülitada.

Klaviatuuriklahvid on mängimiseks siiski veidi liiga libedad, kuid nooleklahvid on samas piisavalt eraldatud, et neid oleks hea kasutada.

Kui Inspiron testides millegi erilisega ei hiilunud (HP-le ja Acerile tegi siiski pikalt ära), siis ühes testis oli ta kaks korda parem kui teised - akutestis. Inspironi aku on muidugi päris suur ka, ulatudes poolteist sentimeetrit üle korpuse tagumise serva, kuid kui teised arvutid pidasid Battery Eateri testis vastu pisut üle tunni, siis Inspiron lausa üle kahe tunni! Oma osa on siin kindlasti ka ekraanil, sest akusid testides vähendame ekraani heledust pooleni võimalikust ning Inspironi puhul oli see pool ikka väga pime. Paljude masinate nõrgim ekraani taustavalguski polnud nii nõrk kui Inspironi pool.

Selge on aga see, et Inspiron ei ole mitte mängu-, vaid töomasin, ja mitte kodu-, vaid firmamasin. Vähemalt selliseks on ta ehitatud ja sellisena on ta täitsa hea. Mängimiseks osta aga sama raha eest parem Ordi.

[HINNANG]

Kena disainiga arvuti, aga pigem töötamiseks kui mängimiseks. Võimu tahaks rohkem.

[d] hinne:

Acer Aspire 7720G

● Aspire on mitmes mõttes testi üks erilisemaid arvuteid. Esiteks on meil hea meel tõdeda, et Acer on oma aastaid püsinud tagasihoidliku halli disaini välja vahetanud. Aga mille vastu? Tagasihoidliku beeži vastu!

Aspire 7720G on omapärase, õige pisut vanamoodsa retroväljanägemisega ning erineb selgelt teistest tahan-jätta-sünget-muljet sülearvutitest. Ta näib sõbralik ja ohutu. Nurgad on ümarad, korpuse värvilahendus tagasihoidlik, vähemalt ei sega.

Vasakul küljel olev helitugevuse reguleerimise nupp on mõnus keritav rattake, mitte suuremaks-väiksemaks-nupud. Arvutil on

Sõbraliku väljanägemisega koguperearvuti, mis parema meelega töötaks, kui mängiks.

sees kaks kõvaketast, mida saab soovi korral RAID-massiiviks ühendada.

Tõenäoliselt hakkab läikiv kaas mustust koguma, aga selle koha pealt me põhjalikumalt sõna ei julge võtta.

Põhjus, miks Aspire meie testis nii taga on, peitub muidugi tema võimsuses, õigemini selle puudumises. Tal on testitute kõige nõrgem protsessor, nõrgim graafikakaart ja samas täiesti ausalt ka kõige madalam hind.

Mänguarvutite testis on tal sama probleem kui HP-l, aga ta on vähemalt ausalt odavam. Samas on ta ka veel palju nõrgem kui HP, millega vähemalt veidi ikkagi mängida sai, Acer aga ei jaksanud meie testitud «Unreal Tournamenti» oma ekraani resolutsioonil 1440 x 900 sugugi vedada.

Nooleklahvid on kitsad ja teised nupud väga lähedal segamas. Peale selle on kellelgi tulnud täiesti haige idee panna niigi pisikeste nooleklahvide vahetusse lähedusse €- ja \$-klahvid!

Ühesõnaga, mängumasin see ei ole. Kui sul on vaja odavat ja suure ekraaniga arvutit, võid Aceri osta küll, aga selles testis ta väga kaugele ei jõudnud.

[HINNANG]

Kõige odavam ja kõige nõrgem masin testis. Mitte mängimiseks, aga millekski ta ometi peab sobima.

[d] hinne:

Fujitsu Siemens Amilo Xi 2528

● Amilo Xi 2528 on nagu mängumasin ja nagu ei ole ka. Konfiguratsioon on parajasti nii kõva, et päris tavaliseks arvutiks seda pidada ei saa, aga samas nii nõrk, et «Unreal Tournamenti» veab loomulikult resolutsioonil 1440 x 900 vaevu-vaevu ning mängida ei saa.

Nagu HP-l on ka selle arvuti klaviatuuri kohal puuetundlikud nupud, mis hakkavad

Kui keskmise inimese võrdkuju on «inimene tänavalt», siis see arvuti on lihtsalt «arvuti laost». Koju ei tooks, sõbraks ei tahaks, töökaaslaseks ka mitte. Oeh.

iseendaga tegelema niipea, kui sa otsustad sinna ligidusse näiteks pastaka või muu käepärase asja panna.

Klaviatuur ei meeldinud meie testijatest kellelegi. See on väga halb, klõbiseb valjult ning on kehva käiguga. Nooleklahvid on väga kitsad, ebamugavad ning teiste nuppude sisse uputatud, mistõttu ümberkaudsed klahvid segavad. Samas on täies mahus olemas numbriklahvistik, aga see oli ka enamusel meie testiarvutitest nii.

Võimsuse poolest on see Amilo enam-vähem võrdne Dell Inspironiga, kuid Dell on ilusam, parem ja mugavam kasutada ning aku kestab kauem.

Seda Amilot ei jätnud testis viimaseks mitte niivõrd tehniline nõrkus, kui võrd asjaolu, et me ei oskaks temaga suurt midagi peale hakata. Kui Amilo, siis mängimiseks võtaks 2550. Kui rahulikult kodukasutaja arvuti, siis võtaks Aceri või HP. Kui kvaliteetne ja võimsamat sorti tööarvuti, siis võtaks Delli.

Kui päris mängumasin, siis võtaks Delli, Asuse või Ordi. Amilo 2528 aga ei paista teiste vahelt kahjuks mitte millegagi silma ning halba on tema kohta rohkem öelda kui head.

[HINNANG]

Jällegi pigem töö- kui mänguarvuti, aga ka võimsa tööarvutina on meil talle liiga palju etteheiteid.

[d] hinne:

[digi] ütleb:

• Võitis see, kes pidi võitma. Dell XPS on küll röögatult kallis, väga suur ja väga raske, ent kui nii võtta, siis on kõik need arvutid suured, rasked ja kallid. XPS oma disaini ja võimsusega (kaks graafikakaarti!) jääb iga mobiilse mänguri unistuseks ning selle ostmisega ei saa mööda panna.

Samuti on raske mööda panna teise koha saavutanud arvuti – Ordi Enduro – ostmisel. Pea poole odavam kui Dell XPS, oluliselt nõrgem ka, aga siiski testide poolest teine tulemus. Virisesime küll saja pisiasja kallal, ent kui võtta arvesse toores jõud ja hind, ei saa keegi Ordile vastu.

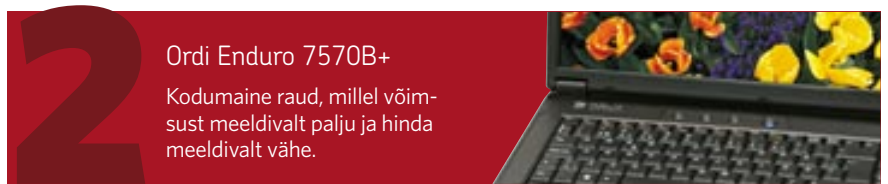
Just mõttetus pisiasjad on need, mis Asuse kolmandaks jätsid. Kui nad oleksid vilkuvate tulede, väga laheda disaini, TV-tuuneri, hiire ja seljakoti asemel raha kulutanud parema resolutsiooniga ekraani ning veidi parema graafikakaardi peale, oleksime Asuse teisele kohale tõstnud, aga nüüd jääb selle tegelikult väga mõnusa arvuti laeks kolmas koht. Hinnapoolsest jääb ta Delli ja Ordi vahele, võimsuse poolest on aga mõlemast nõrgem.

[TULEMUSED]

1 Dell XPS M1730

Iga mänguri unistus. Kallis, suur, raske ja ülivõimas. Parimatest parim.

2 Ordi Enduro 7570B+

Kodumaine raud, millel võimsust meeldivalt palju ja hinda meeldivalt vähe.

3 Asus G2S

Kellade ja viledega mänguarvuti, mis on aga liiga kallis ja liiga nõrk. Muidu igati äge.

	Dell XPS M1730	Ordi Enduro 7570B+ VHP	Asus G2S	Fujitsu Siemens Amilo Xi 2550	HP Pavilion dv9690en	Dell Inspiron 1720	Acer Aspire 7720G	Fujitsu Siemens Amilo Xi 2528
Protsessor	Intel Core 2 Duo T7500	Intel Core 2 Duo T7500 2,2 GHz	Intel Core 2 Duo T7500 2,2 GHz	Intel Core 2 Duo T7700 2,4GHz	Intel Core 2 Duo T7500 2,2 GHz	Intel Core 2 Duo T7100 1,8 GHz	Intel Core 2 Duo T7500	Intel Core 2 Duo T7500 2,2GHz
Graafikakaart	Dual NVIDIA GeForce 8700M GT, Ageia PhysX	NVIDIA GeForce 8700M GT 512 MB	NVIDIA GeForce 8600M GT 256 MB	ATI Mobility Radeon HD 2700 256 MB	NVIDIA GeForce 8600M GS 256 MB	NVIDIA GeForce 8600M GT	NVIDIA GeForce 8400M GS 256 MB	NVIDIA GeForce 8600M GS 256 MB
Kõvaketas	2 x 160 GB RAID 0	250 GB	200 GB	500 GB (2 x 250 GB)	320 GB (2 x 160 GB)	160 GB	320 GB (2 x 160 GB)	320 GB (2 x 160 GB)
Mälu	2 GB DDR2	2 GB DDR2	2 GB DDR2	2 GB DDR2	2 GB DDR2	2 GB DDR2	2 GB DDR2	2 GB DDR2
Ekraan	17" WXGA (1920x1200)	17,1" WSXGA+ (1680 x 1050)	17,1" Crystal WXGA+ (1440x900)	17" WUXGA (1920x1200)	17,1" WXGA+ (1440x900)	17,1" WXGA+ (1440x900)	17,1" WXGA+ (1440x900)	17,1" WXGA+ (1440x900)
Muu	WiFi a/g/n, võrgukaart, FireWire, 4 x USB, mälukaardilugeja (SD, MMC, MS/Pro, xD), S-Video TV-väljund, ExpressCard-pesa, veebikaamera, 2 kõrvaklappi, veebikaamera, mapp	WiFi, võrgukaart, modem, Bluetooth, 4 x USB, FireWire, infrapuna, COM-port, S-Video TV-väljund, S/PDIF, DVI, ExpressCard-pesa, veebikaamera, (SD, MMC, MS/Pro), TV-tuuner, antennipesa	WiFi a/g/n, võrgukaart, modem, Bluetooth, 5 x USB, FireWire, TV-tuuner, S-Video TV-väljund, HDMI, mälukaardilugeja (SD, MMC, MS/Pro), ExpressCard-pesa, veebikaamera, sülearvutikott, TV-tuuner, antenn, pult, Logitech MX518 hiir	WiFi, gigabit võrgukaart, modem, Bluetooth, 3 x USB, FireWire, infrapuna, mälukaardilugeja (SD, MMC, MS, MS Pro, xD), S-Video, HDMI, VGA-väljund, E-SATA, ExpressCard-pesa, audioväljund, mikrofonisisend, veebikaamera, pult	WiFi, gigabit võrgukaart, modem, Bluetooth, 3 x USB, FireWire, infrapuna, mälukaardilugeja (SD, MMC, MS/Pro, xD), S-Video TV-väljund, HDMI, VGA, ExpressCard-pesa, 2 kõrvaklappi, mikrofonisisend, dokipesa, pult	WiFi a/g/n, võrgukaart, Bluetooth, 4 x USB, FireWire, infrapuna, S-Video TV-väljund, ExpressCard-pesa, veebikaamera, mälukaardilugeja (SD, MMC, MS/Pro)	WiFi a/b/g/Draft-N, gigabit võrgukaart, modem, 4 x USB, mälukaardilugeja (SD, MMC, MS/Pro, xD), veebikaamera, DVI, VGA, S-Video, 4 x USB, FireWire, Bluetooth, infrapuna, audioväljund, mikrofonisisend, ExpressCard-pesa, TV-tuuner, pult	WiFi, gigabit võrgukaart, modem, Bluetooth, 3 x USB, FireWire, infrapuna, mälukaardilugeja (SD, MMC, MS/Pro, xD), S-Video TV-väljund, HDMI, VGA, E-SATA, ExpressCard-pesa, audioväljund, mikrofonisisend, veebikaamera, pult
Optiline seade	DVD-RW	DVD-RW	DVD-RW	DVD-RW	DVD-RW (LightScribe)	DVD-RW	DVD-RW	DVD-RW
Operatsioonisüsteem	Windows Vista Ultimate	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium
Väljalülitatav puuteplaat	ei	jah	jah	jah	jah	ei	jah	jah
Mõõtmed	40,6 x 30,3 x 5,1 cm	39,7 x 28,4 x 4,4 cm	41,1 x 31,6 x 4,7 cm	35,6–38,5 x 29,1 x 4,08 cm	39,6 x 28,5 x 3,16–4,18 cm	39,4 x 29,3 x 4,4 cm	40,4 x 29,8 x 4,3 cm	35,6–38,5 x 29,1 x 4,08 cm
Kaal	4,8 kg	4,2 kg	4,4 kg	4 kg	3,55 kg	3,5 kg	3,36 kg	4 kg
PCMark05	5847	–	4767	6236	–	4575	4713	4977
Protsessor	5725	5473	5450	6213	4829	4578	5517	5428
Mälu	4593	4589	4507	3543	3786	4027	4604	4586
Graafika	6092	6312	5114	6443	3480	4470	2839	3787
Kõvaketas	6745	4424	2840	6129	4231	3837	3888	5286
3DMark03	28 387	14 562	11 776	–	6211	8746	5297	8566
3DMark06	8171	4594	4267	3931	2367	3217	1560	2894
Akutest	01:17	01:13	01:14	1:24	01:20	02:14	00:50	01:00
Hind	40 490 krooni	22 300 krooni	umbes 30 000 krooni	23 999 krooni	umbes 22 000 krooni	23 200 krooni	umbes 15 000 krooni	18 999 krooni
Müüb	MAX 123	Ordi	küsi poodidest	küsi poodidest	küsi poodidest	MAX 123	küsi poodidest	küsi poodidest
Punkte	5	4,5	4	4	4	3,5	2,5	2,5
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

MIS OLI ISA GORIOT' POJA NIMI?

TAL EI OLNÜDKI POEGA.
VASTUS:

AITAB SALVESTADA PAREMINI!

Aura Tarkuse vesi on abiks mõtetegevusele ja mälule. Koostöös Tartu Ülikooliga valminud ainulaadne koostis sisaldab naturaalselt, rohelisest teest saadavat L-teaniini ning kaaliumtsitraati, mis annavad veele tema lisaväärtuse.

Punaste ja roheliste sõda

ATI ja NVIDIA duell videokaarditurul jätkub täie hooga ja võitjaks on taas osutunud mängurid, kes saavad hea hinna eest häid kaarte. [digi] pani sel kuul vastamisi mõlema firma uusimad kaardid, et välja selgitada, kas praegu on Vestmann peal ja Piibeht all või vastupidi.

● Kui NVIDIA aasta ja paari kuu eest oma GeForce 8800GTX kaardiga turule ilmus, kindlustas ta pikaks ajaks endale graafikaartide kiirusekrooni. Punane konkurent, ATI, kelle AMD oli just ära ostnud, püsis küll parameetrite järgi justkui veel kangema lahenduse kallal, kuid ei saanud ega saanud seda valmis.

NVIDIA jõudis suure hirmuga isegi veel kiirema (ning siiani üüratult ja põhjendamatult kalli) 8800Ultra versiooni valmis treida, enne kui ATI oma Radeon HD 2900XT graafikaprotsessoril (GPU) baseeruva kaardiga lagedale ilmus. Punase leeri sõprade pettumus oli suur – ainus, milles see kaart tõepoolest maailma suurimaks kujunes, oli GPU röögatu võimsustarve – 215 W! Kuid kiirusenäitajate osas suutis hinna poolest tippklassi kaart võistelda vaid NVIDIA kõrgema keskklassi GeForce 8800GTS seeriaga.

Korralikku seletust AMD/ATI leerist ei saabunudki ja paljud seni veel truid punase tiimi mehed hakkasid sujuvalt rohelisse rekke ümber hüppama. Vaikus rindel püsis kuni möödunud aasta sügislaveni – siis lubas ATI ilmutada uue ja lõõva kaardi, ning seda nii kiiruse kui hinna poolest. Viimast selles mõttes, et soodsa hinna eest pakutakse kiiret kaarti (mitte vastupidi, nagu juhtus 2900XT puhul).

Kõlakad levivad aga kiirelt ja sel moel nagu ATI, käsipidur pooleldi peal, rallit ei sõideta. Taas jõudis konkurent NVIDIA enne uute punaste ilmumist oma versiooni turule lajatada – GeForce 8800GT. See kaart tegi seda, mida lubas ka ATI –

pakkus suurepäraselt kiirust suurepäraselt soodsa hinna eest. Kuni juhtus see, mis antud olukorras juhtuma pidi – «kivi-valmistaja» ei suutnud toota nii palju GPUsid, kui turg oli valmis vastu võtma, ja defitsiiditingimustes olid müüjad varmad hindu upitama. Eestiski kargas hind ligi tuhande krooni võrra ülespoole ja isegi siis kadusid kaardid lettidele samal päeval, kui kohale saabusid. Uustulnuka võimekus oli enamikes testides võrdne või veidi parem kui senisel lipulaeval GeForce 8800GTX ega jäänud eriti maha kiireimast ning temast üle kahe korra kallimast 8800Ultrast.

Siiski suutis ka ATI lõpuks oma töödega hakkama saada ning paiskas müüki kaks kaarti Radeon seeriast: HD 3870 ja HD 3850. Samuti võttis ATI kasutusele uuening lihtsama nimeskeemi: neljakohalise arvu esimene number näitab põlvkonda, teine kaardiperekonda ja kaks viimast viitavad tooteklassile (70 vastab endisele XT-le, 50 Pro-le jne). Lihtne ja arusaadav – mida suurem number, seda uuem ja vingem kaart. Jõudu neil jagus, sest paljudes testides tegi ATI lipulaev selja prügiseks isegi 8800Ultral, 8800GTX-ist rääkimata. Alla oli ta sunnitud aga vanduma hiigelsuurte ekraanilahutuste juures (nagu 30tollise monitori 2560 x 1600 pikslit) ning eriti siis, kui sisse lülitati pildikvaliteedi paren-

dustehnoloogiad (sakitorje ehk *anti-aliasing*, anisotroopne filtreering jm).

Kuid ATI võidurõõm jäi lühikeseks, sest NVIDIA tõmbas kübarast veel ühe jänese välja. Veel enne aasta lõppu saime näha GeForce 8800GTS uut versiooni. Küll sama nime, kuid uue sisuga kaart lasi vee peale nii ATI tippudele kui ka NVIDIA enda endistele liidri-meestele (8800Ultra, 8800GTX). Kuidas nad siis reaalelus toimisid, sellest kohe lähemalt.

[d] VEIKO TAMM, MAATRIKS

[digi]
TESTI
VÕITJA

Uus luud pühib hästi

GIGABYTE GEFORCE 8800GT TURBO FORCE, Ordi, 4695 krooni

● Esimesena astub võistlustulle noorem ja nõrgem vennike – GeForce 8800GT, mis pakub uusima NVIDIA graafikaprotsessori G92 teenuseid.

Kaart tundub kõhn, harjumuspäraste massiivsete jahutusplakkide asemel ilutseb kaardil vaid üks hõbe-vaskne «korjen». Nimitelt on Gigabyte võtnud kasutusele Zalman VF-700, nii et ostes Gigabyte'i kaardi, saad 30 dollarit maksva tõhusa ja vaikse jahuti n-ö kauba peale.

Taktsagedustelt ei küüni kaart ATIde lähedalegi – GPU 600 MHz ja graafikamälu 1800 MHz –, ent erinevalt ATI GPUdest töötavad NVIDIA GPUde *shader*-protsessorid kõrgemal taktil. Nii jahvatavad ka 8800GT kaardi 112 *shader*'it graafikainfot taktil 1500 MHz. Samamoodi nagu mõlemad ATI uued kaardid, kasutab ka NVIDIA oma uute juures PCI-Express 16X 2.0 siini.

Karbil ilutseb silt «Ultra Durable 2», seega on kõik elektroonikakomponendid Gigabyte'ile omaselt ainult kvaliteetvalikust: ferriitsüdamikuga poolid, LowRDS MOSFETi väljatransistorid ja Solid Capacitori klassi kondensaatorid tagavad komponentide pika

elua ning tolerantsi piinavatele tingimustele.

Kui vastav programmeerimine ette võtta, oskab GPU Quantum Effectsi mootor arvutada mängudes üha populaarsemaid füüsikaefekte. Seni valitses sel alal turgu ainsana Ageia PhysX.

Nüüd on ka NVIDIA pööranud tähelepanu kõrglahutusvideo dekodeerimisele ning loonud selleks oma PureVideo HD2 tehnoloogia, mille leiame mõlemalt G92 kiviga kaardilt. See kaart pühib teelt mõlemad ATId ja NVIDIA endise uhkuse 8800GTxi, püüdmatuks (ehkki mitte kaugele) jääb ainult NVIDIA mõttetult kalliks 8800Ultra, mille eest tuleb lauale laduda üle kahe korra rohkem raha.

[HINNANG]

See kaart pühib teistega põrandat just nii, nagu ise tahab. Sellest parem on vaid kaks korda kallim 8800Ultra.

[d] hinne:

Video jaoks ideaalne

CLUB 3D RADEON HD3850 ORDI, 2690 krooni

• Nüüd väenasime testilauale nõrgima ning odavaima – ATI RV670 GPU-I baseeruva graafikakaardi Club 3D. Pärast hinnalangust maksab see vaid 2690 krooni, mis on taskukohane igale mängusõbrale.

See kaart oli kogu testi ainus ühe sloti pakuse jahutusega kaart, ülejäänud võtsid kõik enda alla kahe sloti jagu ruumi. Jahutussüsteemi erkpunane plastkaule säras ultravioletvalguses suurepäraselt.

Antud kaart kasutab sama GPUd, mida vanem vend, ainult madalamate taktidega: 668 MHz GPU ja *shader*'id ning 1656 MHz GDDR3 RAM, mida oli 256 MB. See oli ka ainus kaart, millel mälu alla poole gigabaidi. Ka selle kaardi energiatarve oli pisim – kõigest 95 W, mis on kaasajal graafikakaartide maailmas tubli tulemus. Küll aga tegi tema üheslotine jahuti kõigist teistest valjemat häält – talutavalt, kuid siiski kuuldavalt.

Kaart kasutab uusimat 16X PCI-Express 2.0 siini, mis pakub kahekordset andmevahetuskirrust (5 Gbps vs 2,5 Gbps PCI-Ex 1.1-I) ja kaks korda suuremat toidet siini kaudu (150 W vs 75 W). Samuti toetab ta ATI UVD (Uni-

versal Video Decoder) ja ATI Avivo HD kõrglahutusvideo dekodeerimist rauas, vabastades protsessori sellest tööst.

Juba ATI eelmised kaardid (HD 2600 jt seeriad) suutsid seda, kuid HD3xx0 juures on videotöötlus parimal tasemel kogu turu graafikakaartide seas. Nii et kel soov ehitada soodne multimeediaarvuti ja primaarseks mureks pole 3D-mängude jõudlus (monitori tavalahutusega 1280 x 1024 pikslit või alla selle), on HD3850 üllatavalt soodne leid – varemast vennast HD3870 pea 50% odavam ning kaotab vaid 4–10% jõudluses. Seda graafikakassid ostaksid...

[HINNANG]

ATI võimsuse-hinna suhte liider. Videoid väänavale harrastusmängurile optimaalseim valik, ja seda soodsalt.

[d] hinne:

Palju nalja, vähe raha

GAINWARD BLISS 8800GTS 512MB TV DD, Ordi, 5595 krooni

• Nüüd astub ta meie ette, üleni valges ... vabandust, siiski rohelises rüüs NVIDIA hetke kiireim kaart, uus GeForce 8800GTS. Miks uus? Kohe selgitame lähemalt, et sa ostes orki ei lendaks.

Nimelt oli NVIDIA-I juba varasemalt pakkuda koguni kaks 320bitise mäluiniiga 8800GTS kaarti (vastavalt 640 MB ja 320 MB graafikamäluga). Nendes oli kasutusel vana G80 GPU, millele töösse lubatud vaid 96 *shader*'it – meenutagem, et eelmisel uuel noorel vennal 8800GT-I oli see arv 112! Uue G92 kiviga kaardil on neid 128 nagu varasematel lipulaevadel 8800GTX ja 8800Ultra. Kuna kaart on 256bitise mäluiniiga, siis on tema graafikamälu maht 512 MB. Selle järgi tunnedki ära uue kaardi.

Seega – 640 MB ja 320 MB = NO-NO, 512 MB = YES!

Nüüd siis nina kaarti – 650 MHz GPU takti ja *shader*'itel 1625 MHz, graafikamälu (siiani veel GDDR3) jahvatab takti 1940 MHz. Energiakulu on suurim neljast – 145 W, kuid võrreldes vanemate G80 kaartidega on ka see pisiku. Kaardi standardne NVIDIA jahutussüs-

teem töötab peaaegu hääletult. Üks mu väikuse- ning mängufriigist sõber palus pärast testi kaarti korraks proovida – enam ma seda kaarti ei näinud, tagasi saabus ainult raha.

Ning kiirus, kiirus – olles Ultrast poole odavam, suudab 8800GTS pea kõigis testides oma suguvenna põrmu paisata. Lisagem siia NVIDIA uuendatud kõrglahutusvideo tehnoloogiad ning mida veel võiks hing ihaldada? Poole kallim, kuid kiireim kaart vaid kõrgema keskklassi hinnaga – kes end veidigi mängufriigiks loeb, see teab, et uute DirectX 10 toega 3D-mängudele ei piisa suurtel ekraanidel siiani ka parimate kaartide jõudlusest.

[HINNANG]

G80st G92 tehnoloogiale üle läinud GTS kasvatas võimsust ja langetas temperatuuri. Hea kaart nüüd veelgi parem.

[d] hinne:

Suur samm edasi

CLUB 3D RADEON HD3870, Ordi, 3995 krooni

• Club 3D RV670 kiviga «vanema venna» kaart on valminud NVIDIA nn Reference'i disainis ja kasutab kahe sloti paksust plastist jahutussüsteemi.

Võrreldes eelmise, HD3850 kaardiga on siin kõik kiiremaks keeratud: 320 *shader*'iga GPU tegutseb 775 MHz peal, 512 MB GDDR4 graafikamälu aga juba 2252 MHz-il.

Tänu sellele on HD3870-l suurim andmevahetuskiiirus GPU ja graafikamälu vahel – 72 GB/s. Vaatamata suuremale mälu ja oluliselt kasvanud taktidele, on uue kaardi energijanu kõigest kukesammu võrra suurem, 105 W. Seda on ATI HD2900XT-ga võrreldes üle kahe korra vähem.

Jõudluselt teeb ta eelmisele tipule ära ning suudab enamasti ka kaks korda kallimale GeForce 8800GTX-ile tagatulesid näidata. Nukramaks muutub olukord ülisuurte ekraanilahutuste (näiteks 30tollise ekraani 2560 x 1600 piksli) ja pildiparendustehnoloogiate kasutamisel, kus võit asendub allajäämisega.

Kaasas olnud CD-lt paigaldatud draiveritega ei tahtnud Windows Vista GPUd ära tunda, kuid ATI poolt turule toodud uus Catalysti

draiveripakk parandas selle vea. Tööle hakkamisel tegi kaardi jahuti koledat häält, käivitades ventilaatorit täistuuridele, kuid olukord laabus ja enamuse ajast oli jahuti vaikne, ehk ki NVIDIA jahutus oli veelgi tasasem.

Nii HD3870 kui HD3850 on valmis raua tasemel toetama Microsofti uusimat API-d DirectX 10.1 (koos Pixel Shader Model 4.1), mida veel ametlikult pole olemas ning mis saabub peatselt koos Windows Vista teeninduspaketi SP1-ga. Mõlemate kaartide GPUse on integreeritud ka helikivi, nii et HDMI kaudu saab arvutist ühe kaabliga nii HDTV pildi kui AC3 toega mitmekanalilise heli.

[HINNANG]

Kallim ja võtab rohkem ruumi kui teine ATI. Samas võimas ja kaasaegne – kui kaardile sobivad draiverid leida.

[d] hinne:

[TULEMUSED]

1

Gigabyte GeForce 8800GT Turbo Force

See kaart pühib kiiruse-testides teelt mõlemad ATI kaardid ja NVIDIA endise uhkuse 8800GTX. Uskumatu tulemus sellise hinna eest. Püüdmatus jääb vaid 8800Ultra.

2

Club 3D Radeon HD3850

Kes töötleb ja vaatab videot rohkem, kui mängib, sellele väga hea valik.

3

Gainward Bliss 8800 GTS 512MB TV DD

Ultrapoolne odavam 8800GTS seljatab oma suguvenna kõigis testides.

[digi] ütleb

• Nüüd, kui nii punase kui rohelise tiimi uued kaardid on üle vaadatud ja testitud, tuleb nentida, et mõlema tiimi tulemused hakkavad üksteisele lähenema ja ATI on suurest mõõnast välja tulemas.

Nagu vormel 1 võistlustel, hakkab elu muutuma põnevamaks ja see on kaasa toonud klientide jaoks meeldiva tendentsi hinnalanguse näol. ATI tegi otsa lahti ja ka NVIDIA-l ei jäänud muud üle, kui hakata oma kõrgklassi kiirustega kaarte keskklassi hinnaga pakkuma.

Kuigi tänu NVIDIA jaoks GPUsid tootva Taiwani kiibikontserni TSMC suutmatusele G92 piisavas hulgas valmistada on turul valitsev defitsiit nii 8800GT kui 8800GTS hinna umbes 1000 krooni jagu kõrgemaks venitanud, võime loota hindade peatset langemist veelgi mõistlikumale tasemele.

Peale nelja siin testitud kaardi on meie laboris valu saanud veel mitmete firmade kaarte ja peab tunnistama nende kiirustestide tulemuste faktiliselt mõõtnisvea

ulatuses kokkulangemist. Seega tuleks valikul lähtuda kas lisadest või erijahutuslahenduste ning tehase ülekiirenduste olemasolust.

Gigabyte paneb igale oma kaardile hetkel kaasa tuntud rollimängu «Neverwinter Nights 2», Gainwardi karbist leiame «Tomb Raider: Anniversary» täisversiooni. Kel nende vastu huvi pole, vaatavad jahutust ja hinda. Hetkel on suisa raske ühest võitjat selgitada, nii lähedased on kaartide tulemused nende hinna kohta.

Kel peamiseks huviks HD-video, peaks valima ühe kaardi ATI valikust: HD3850 on suisa pärl oma ülimalt soodsaks langenud hinna tõttu. Kes on mängufänn, selle valik oleks kas 8800GT või veidi parema rahakoti olemasolul 8800GTS. Ja kes on eriti suur kiirusefänn, sellel tasub kuulata kõlakaid uute tippude peatsest tulekust – lekkinud info NVIDIA 9000 seeria kohta paneb kahvatuma kõik siinsed testis osalenud, aga eks selle tulekuga kaasne taas ligi 10 000-kroonine hind.

PARIM HIND EESTIS!

ego | järelmaks

Digitaalne peegelkaamera Nikon +DX 18-55Gmm objektiiv D40

Kaamera, mis sai tänu oma suurepärasele HINNA / KVALITEEDI suhtele DIWA Kuldauhinna!

7890.- SÄÄSTA 2100.-!

Tavahind 9990.- Kuumakse 394.- Sissemaks 0%, 24 kuud

KINGITUSEKS kaamera ostjale CF-EU03 Crumpler-Nikon seljakott **VÄÄRTUSES 1750.-**

KINGITUSEKS fotokoolitus Nikon Dschool Basic **väärtuses 1095.-!** Koolituse lisainfo www.nikonschool.eu

- Ergonoomiline ja kompakne disain tõelise Nikonitunnetusega
- Professionaalne särimõõms- ja pilditöötlusmootor tagab erakordse pildikvaliteedi (isegi raskest valgusoldest)
- Eriti sobralik kasutajaliides

LCD Televiisor 32" LG 32LC41

32" laiekraan, UUSXD Engine 2007 kujutise optimeerimissüsteem, 3D Noise Reduction pildiparandussüsteem, S-IPS LCD paneel, HD-valmidus, resolutsioon 1366 x 768, heledus 450cd/m2, kontrastsus 5000:1, reageerimisaaeg 5ms, vaatenurk 178°/178°, 2x10W Surround MAX, 1000lk teletekst, 480i ja 1080i HD valmidus, 2xHDMI 1.2, 2xSCART, Y/Pb/Pr, lapsedluk, LG SimpLink tehnoloogia, ergonoomiline kaujuihtimispl

8490.- SUPERHIND!

Tavahind 9990.- Kuumakse 423.- Sissemaks 0%, 24 kuud

Arvuti Ordi Opera Special

- 4GB MÄLU**
- INTEL CORE 2 DUO E4500 protsessor**
- 400GB KÕVAKETAS**
- 512MB nVidia GeForce 8600GT videokiirendi**
- VISTA PREMIUM**

9990.-

Protsessor Intel Core 2 Duo E4500, Abit IL9 Pro emaplaat, Intel 945P kiibistik, ID-kaardi lugeja + 9 in 1 mälukaardilugeja, kiire operatiivmälü 4GB DDRII 667MHz, kõvaketas 400GB Serial ATA II 7200rpm 16MB, 512MB nVidia GeForce 8600GT SilentPipe 0dB videokiirendi, TV/HDTV väljund, DVI väljund, 18x LightScribe LG DVD kirjutaja, gigabit võrgukaart, 7.1 kanaliga helikaart, S/PDIF väljund, 4xUSB, 1xLPT, 1xSerial, korpus Codegen M608, valkne toiteplokk 400W 12cm jahutusega, 2xUSB 2.0 ja audio portid esipaneelil, EST paigutusega Logitech Deluxe 250 klaviatuur, Logitech optiline hiir, hiirematk. Tarkvara: Microsoft Windows Vista Home Premium, MS Office valmidus (60 päeva prooviversioon), BitDefender viirusetõrje 1a. uuendusõigusega, Eesti-inglise sõnaraamat.

Tavahind 12990.- Kuumakse 498.- Sissemaks 0%, 24 kuud

Eesti soodsaim järelmaks

TASUTA 2650.- väärtuses Meriton Grand Hotel Tallinn**** kinkekaart!

Kui ostad K-Arvutisalongist tooteid järelmaksuga vähemalt 9990.- krooni esit saad kingituseks kinkekaardi, mis annab õiguse üheks ööbimiseks 4 tähti Meriton Grand Hotel Tallinn kahele inimesele. Kinkekaardi väärtus on 2650.- krooni. Kinkekaart sisaldab majutust kahele inimesele luksuslikus executive klassi toas, rikkalikku buffit hommikusööki ja sauna kasutamist. Täpsem info kampaania kohta www.k-arvutisalong.ee

+TASUTA 2650.- väärtuses Meriton Grand Hotel Tallinn** kinkekaart!**

VISTA PREMIUM

BLUETOOTH

384MB ATI Mobility Radeon X2300 videokiirendi!

2GB MÄLU

SÄÄSTA 4000.- KAAL AINULT 2,39 KG

9990.-

Tavahind 13990.- Kuumakse 498.- Sissemaks 0%, 24 kuud

+TASUTA 2650.- väärtuses Meriton Grand Hotel Tallinn** kinkekaart!**

VISTA PREMIUM

UUS AMD kahetuumaline protsessor

287MB GeForce Go 7150 videokiirendi!

9990.-

Tavahind 12990.- Kuumakse 498.- Sissemaks 0%, 24 kuud

+TASUTA 2650.- väärtuses Meriton Grand Hotel Tallinn** kinkekaart!**

VISTA PREMIUM

895MB GeForce Go 8400 videokiirendi!

UUS INTELI kahetuumaline protsessor!

2GB MÄLU

12990.-

Tavahind 16990.- Kuumakse 469.- Sissemaks 0%, 36 kuud

Samsung R25+

Intel Pentium Dual Core kahetuumaline protsessor T2330, kiire 2GB DDR2 mälu, 160GB 5400rpm SATA kõvaketas, Super Multi DL DVD kirjutaja, 384MB ATI Mobility Radeon X2300 videokiirendi (128MB eraldiseisev videomälü), 14.1" WXGA SuperBright laiekraan 1280x800, Wifi, Bluetooth, võrgukaart, 56K modem, EDS helikaart, mälukaardilugeja, 3xUSB 2.0, 1xExpressCard pesa, 1xVGA, Silver Nano tehnoloogiaga ENG paigutusega klaviatuur, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvaklappide väljund, 4 elementidiga Li-ion aku, kaal 2,39kg. Tarkvara: MS Windows Vista Premium, MS Office Ready (60p. prooviversioon), AVStation Now, Samsung Recovery Solution II, McAfee Virus Scan.

9990.-

Tavahind 13990.- Kuumakse 498.- Sissemaks 0%, 24 kuud

HP Pavilion dv6610

AMD Athlon64 X2 TK55 kahetuumaline protsessor, 1GB DDR2 mälu, 160GB 5400rpm SATA kõvaketas, Super Multi LightScribe DVD+K kirjutaja, 287MB nVidia GeForce Go 7150 videokiirendi, 15.4" WXGA laiekraan, 54Mbps Wifi, 10/100Mbps võrgukaart, modem, High Definition Audio helikaart, kvaliteetne Altec Lansing kõlarid, HP Mobile Remote Control, S/PDIF, sisseehitatud veebikaamera mikrofoniga, SD/MMC/MS/MS ProxD mälukaardilugeja, TV-väljund S-Video, 3xUSB 2.0, 1xIEEE1394a (Firewire), 1xExpressCard pesa, 1xVGA, klaviatuur, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvaklappide väljund, 6 elementidiga Li-ion aku, kaal 2,8kg. Tarkvara: MS Windows Vista Home Premium, MS Works 8.0, HP Photosmart Essential, Roxio Creator Basic, Cyberlink DVD Play, Symantec Norton Internet Security 2007 viirusetõrje ja tulemüüri programm (60 p.).

9990.-

Tavahind 12990.- Kuumakse 498.- Sissemaks 0%, 24 kuud

HP Pavilion dv6617

Intel Pentium Dual Core kahetuumaline protsessor T2310, 2GB DDR2 mälu, 160GB SATA kõvaketas, Super Multi LightScribe DVD kirjutaja, HP Biometric sõrmejäljelugeja, 895MB nVidia GeForce Go 8400 videokiirendi (128MB eraldiseisev videomälü), 15.4" HD BrightView laiekraan, Wifi, võrgukaart, modem, High Definition Audio helikaart, Altec Lansing kõlarid, HP Mobile Remote Control, S/PDIF, veebikaamera mikrofoniga, SD/MMC/MS/MS ProxD mälukaardilugeja, 1xHDMI liides, TV-väljund S-Video, 3xUSB 2.0, 1xIEEE1394a (Firewire), 1xExpressCard pesa, 1xVGA, 6 elementidiga Li-ion aku, kaal 2,8kg. Microsoft Windows Vista Home Premium, Microsoft Works 8.0, HP Photosmart Essential, Roxio Creator Basic, Cyberlink DVD Play, Symantec Norton Internet Security 2007 viirusetõrje ja tulemüüri programm (60p.).

12990.-

Tavahind 16990.- Kuumakse 469.- Sissemaks 0%, 36 kuud

K-Arvutisalong soovib: Osta arvuti koos Microsoft Windows Vista operatsioonisüsteemiga. K-Arvutisalongis on saadaval ka Microsoft Office kontoritarkvara paketid.

KUIDAS...

HAARA OMA TEHNIKAL SARVIST!

Kuidas
talvel
pilti
teha?

LK 60

[DIGI]

Kuidas valmib [digi] number?

LK 54

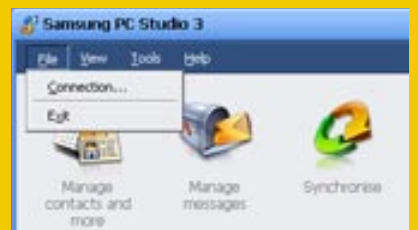
ARVUTI

Kuidas lisada kõvaketast?

LK 56

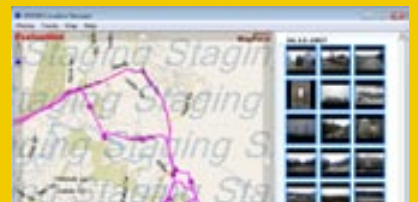
MOBIILTELEFON

Kuidas ühendada Samsungi mobiiltelefoni ja arvuti?

LK 58

FOTO

Kuidas geotagida ehk pilti kaardile panna?

LK 64

valmib [digi] number

Ükskord kirjutate meile lugeja ja palus, et me räägiksime, kuidas tehakse nii head ajakirja nagu [digi] (tema sõnad!). Muidugi tuleme me sellisele meelitusele vastu ja räägime aasta alguse puhul, kuidas me ajakirja teeme.

1.

Esimene päev

• Üle Toompea kaikuva riigilipu heiskamise saatteks mängitav hümn pole jõudnud veel vaikida, kui [digi] toimetuses hakkavad ukseid paukuma. Koristaja jõuab vaeu harja ja ämbri koridorist eest tõsta, et Henrik seda pikali ei jookseks. Henrikul seisab ees tähtis töö – panna paika järgmise numbriga plaan. Järgmisena saabub Leho. Mitte sellepärast, et ta kangesti tahaks järgmise numbriga tegemist arutada, vaid sellepärast, et tal jäi eelmisel õhtul mängu pooleli. Level vaja ju ära lõpetada. Viimasena saabuvat Sveni tervitab teine meeleolu.

Kui kõik on kohal, paneb Henrik mängima järjekordse meeleoluka plaadi oma lõpmatust kergemuusikavaramust ning koosolek võib alata. Pärast unetut ööd on tal valminud

järgmise numbriga põhiplaan ning nüüd arutab äsjakogunenud kolleegium selle üksikasju. Jagatakse ülesanded, kes millega sel kuul tegeleb, helistatakse läbi kaastöölised, maaletoojad ja pressiesindajad veendumaks, et kõike plaanitut saab ikkagi teha.

2.

Esimene nädal

• Eelmisel kuul testitud kraam ummistab endiselt kontorit. Töölaudadele pääseb ligi vaid küljetsi liikudes ja järske liigutusi ei saa kaelakukkivate tootekastide kartuses teha. Sellegipoolest käib toimetuses rõõmus askeldamine päeval ja öösel.

Henrik sõidab paariks päevaks kuhugi salapärasele pressüritusele, Leho asub meile laiali saatma, et tellida uusi mängu, ja Sven üritab

klapitada eelmise kuu testiseadmeid vajalike kaablite ja draiveriplaatidega. Ikkagi jääb puudu üks USB-kaabel ja üle kaks toitekaablit.

Pikapeale lähevad vanad testiasjad laudadesse-poodidesse tagasi ja nädala lõpul saabub üheks päevaks helge hetk, kui aknast sisse paistev päike ulatub takistusteta valgustama ka vastasseina. Koristaja ahastus aga suureneb iga päevaga, sest korraks tühjenedud kontor täitub taas, riburadapidi tassitakse toimetusse kokku uued testiasjad. Vahetpidamata on koridori peal kuulda vana kaubakäru metalset kolinat, kui järjekordne saadetiis kraami [digi] toimetuse poole veereb.

3.

Teine nädal

• Kõrvakontorite inimesed on endale kõik ammu kõrvaklapid

ostnud. Need kuluvad marjaks ära ka siis, kui Henrik kõlareid testimata hakkab. Testimist võetakse [digi] tõsiselt. Kui tootja lubab, et kaamera on veekindel, siis läheb Sven sellega mere äärde suplema. Kui telefon peab väidetavalt vastu nädal aega laadimata, siis tõstab Henrik oma SIM-kaardi testitelefoniga ja kasutab seda igapäevaselt nädal aega. Kui mängu karbil on kirjas, et mängurõõmu jätkub vähemalt sajaks tunniks, istub Leho arvuti taga ja kontrollib selle omal nahal järele.

Testitavad sülearvutid võetakse koju kaasa, nendega sõidetakse maale vanaema juurde, neid tassitakse päev otsa kotis ja loomulikult kirjutatakse nende peal valmis osad [digi] artiklid. Sama käib kõige kohta, sest ainult kontoris istudes ei saa asjadest õiget sotti. Kui sülearvuti on mõeldud kodukasutajale, siis pole sellega mõtet kontoris istuda, vaid tuleb see kodusel sohvale haarata. Kui hiir on mõeldud mängimiseks, ei saa seda testida netis surfates, vaid sihtotstarbeliselt võrgumängus vaenlasi nottides. Telefoni tuleb kasutada igasugustes oludes ja kuvareid tuleb testida nii mängude, filmide kui piltidega.

Nädala lõpuks hakkavad Google Docs ühiskaustadesse tekkima esimesed järgmise numbrilood. [digi] on juba ammu loobunud tavapärase tekstiredaktorite kasutamisest ja tekstide edasi-tagasi meilimisest. Kõik käib veebiteenuse vahendusel ning kõigil on korraga ligipääs nii praegustele kui vanadele dokumentidele.

4. Kolmas nädal

• Testimine jätkub. Toimetuse on täielikult vallutanud suure ja väikese testi asjad. Kontori elektritarbimine saavutab lae ning maja elektrimõõdikute vatti saanud indikaatorketaste päevinäinud laagrid vajavad järjekordset õlitamist. Mõned juba testitud, kuid veel tagastamata asjad lähevad kaduma ja keegi ei tea, kus need parajasti täpselt on. Ootamatult selgub, et üks kaastööline on määramata ajaks sõitnud lõunamaale puhkama ning telefoni välja lülitanud, teine on maal sugulaste juures ilma interneti-

ühenduseta ega saa lugu ära saata ning kolmas on lihtsalt unustanud, mida ja mis ajaks ta kirjutama pidi. Ent [digi] pole kombeks paanikasse minna. Jooksu pealt organiseerib Henrik asjad ümber ja töö läheb edasi. Kolmandal nädalal selgub tavaliselt, et ei, üks või kaks testi plaanitud toodet siiski kohale ei jõua, kuna need pole veel lattu saanud. Uue numbril plaane muudetakse veel kord. «Play» saab ruumi juurde. Leho rõõmustab.

Testitaval värviprinteril lõpeb miskipärast otsa roosa värv. Üks testitav sülearvuti hakkab veateateid andma. Selgunud on ultramoodsa moetelefoni varjuküljed ja mõnedest proovitud kõrvaklappidest või kõlaritest ei taha toimetuses keegi enam sõna otseses mõttes midagi kuulda. Terad hakkavad sõkaldest eristuma.

Toimetuse meilboks hakkab tasapisi lugejakirjadest ummistuma. Eelmisel kuul parima kirja eest antud auhind seisab endiselt sekretäri juures ja ootab omanikku.

5. Neljas nädal

• Viimasel hetkel jõuavad kohale seni puuduvad asjad. Plaan tehakse ümber ja üks «Play» lugu lükkub järgmisse numbrisse. Leho kiristab hambaid. Lõpule hakkab jõudma suur test. Üks päev möödub toimetuses vaieldes ja tooteid järjestusse seades.

Viimaks on leitud õiged draiverid ka moodsa imeseadme jaoks, mida seni pole õnnestunud tööle saada. Sven rõõmustab. Henriku lauale on jäänud parimaiks osutunud kõlarid, teised on pakitud ja seisavad nukralt nurgas. Leho suhtlemine on raskendatud, sest tal on kogu aeg klapid peas ja mõni mängu pooleli. Henrik ja Sven piidlevad teda kadedalt.

Laekuvad kaasautorite tööd. Naistekas, kolmnid, tootestid. Sven on kaks päeva ära ja mõned lood seisavad tema taga. Henrik võtab asja rahulikult ja mängib ajaviiteks kaaneplaadile pandud mängudemo. Kujundaja Holger muutub närviliseks. Keeletoimetaja Piretil on käed-jalad töös täis.

Saabub fotograaf kaanetüdruk piltidega. Üles leitakse vahepeal kaduma läinud asjad.

6. Viimane päev

• Kohale tilguvad viimased lood. Holger töötab ühelikiirusel, kuid täpselt ja osavalt. Kõik vabad toimetajad asuvad valmis asju üle vaatama. Avastatud näpuvad likvideeritakse ja lugudesse tehakse veel viimaseid parandusi. Toimetuse toast kostab särtsakat muusikat, mida varjutab pidev klahviklõbin. Minutis trükitavate sõnade kogu arv ulatub neljakohalise numbrini. Henrik, Sven ja Leho tõmbavad liisku, kes seekord pitsa järele läheb. Suur võrguprinter mühistab välja printida eevaatelehekülgi ja Pireti punane pastakas saab ootamatult tühjaks. Töö seiskub, kuniks ta kuskilt uue pastaka leiab. Vahepeal jõuab kohale pitsa.

Viimane viks antakse ajakirjale hilisõhtul. Iga toimetaja vaatab kõik veel korra üle ja ajakiri kuulutatatakse valminuks. Üleüldine juubeldamine. Valmis. [d] SVEN VAHAR

[DIGI TOIMETUS]

Peatoimetaja
Henrik

Toimetaja
Sven

Toimetaja
Leho

Fototoimetaja
Kristjan

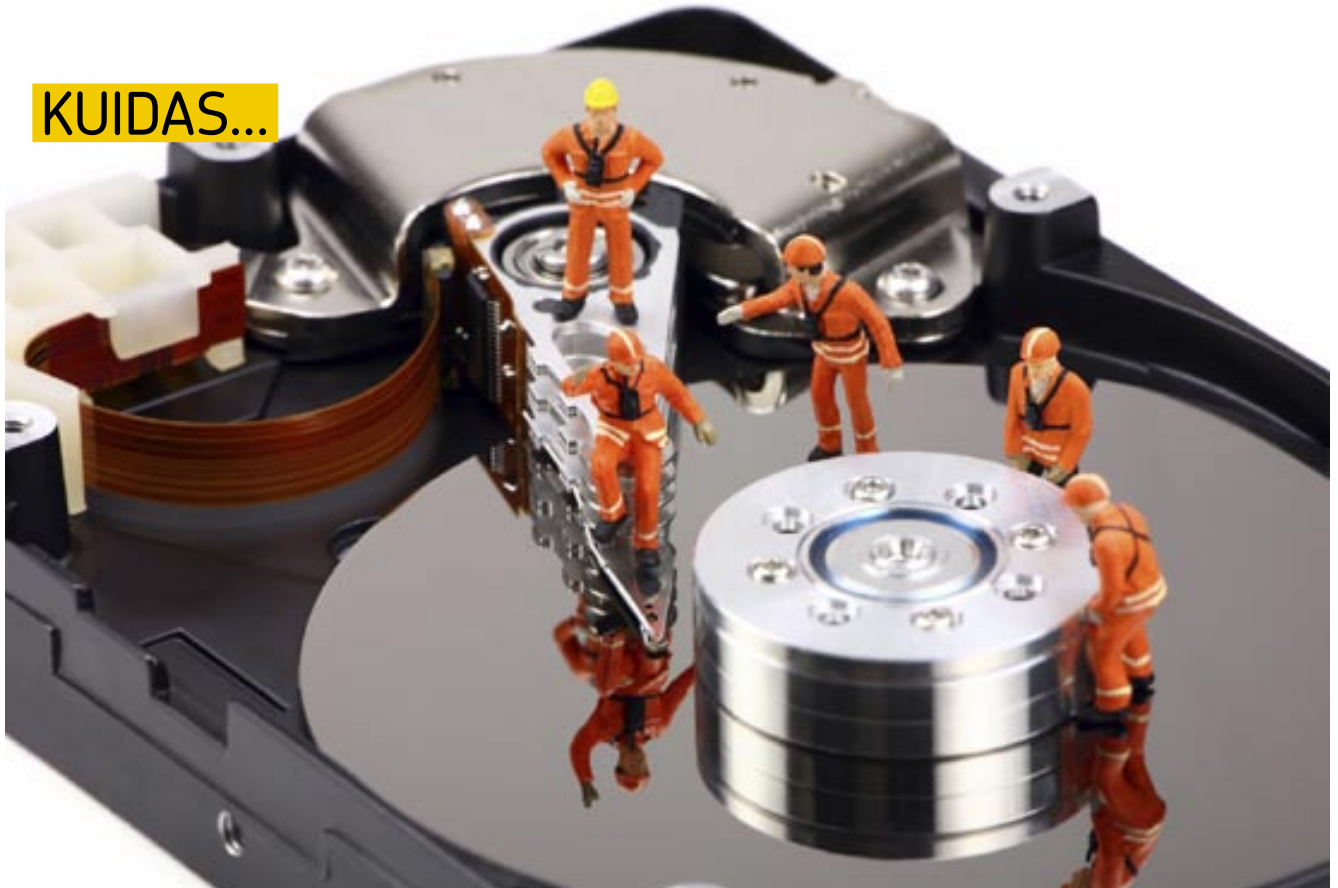

Kujundaja
Holger

Keeletoimetaja
Piret

KUIDAS...

lisada kõvaketast

Kõvaketas täis? Jah, see mure võib piinata ka sind, kes sa ei teagi, mis on internetist filmide allalaadimine. Näiteks nädalane puhkusereis võib tähendada 1 GB jagu fotosid. Õpetame, kuidas oma lauarvutile uut kõvaketast osta ja see ka ise ära vahetada.

1.

Kas ikka tasub?

Esiteks mõtle paar korda läbi, kas sul ikka on vaja arvuti sisse käivat kõvaketast? Olemas on veel välised USB-ühendusega kõvakettakarbid ja koduvõrgu-serverid, kus saab samuti oma arhiive, pilte, filme jms hoida.

Arvutisise ketta kasuks tuleb otsustada, kui kettaruum läheb programmide või muude sagedasti kasutatavate ja kiirust nõudvate rakenduste alla.

2.

Sobiliku ketta valimine

Tänapäeval on raske leida aeglasi 5400 rpm (*revolutions per minut* – pööret minutis) kettaid ja 10 000 rpm kettaid on endiselt kallid. Optimaalseim valik on 7200 rpm. Andmete liigutamise kiirust lisab ka ketta vahemälu, mis tavaliselt on 8, 16 või 32 MB. Suurem on parem. Kasulik on müüjalt uurida ka mürataseme kohta, sest vaiksem on kõrvale mõnusam (pildil olev aknaga 10 000 rpm WD Raptor X on kena, aga mitte vaikne).

3.

Veel kodutööd

Tähtis on ketta mahutavus. Reegel on, et ka kõige optimistlikumalt valitud ketas saab liiga kähku täis, nii et osta tuleks nii suur, kui eelarve kannatab. Millist tootjat eelistada, on individuaalne. Maailma suurim on Seagate, kannul on Western Digital, Hitachi ja Samsung.

4.

Kas SATA...

Kõige tähtsam on ühendusviis. Kiirem on Serial-ATA (SATA) pesa. Kui arvutil on vaba SATA (uuri emaplaadi raamatust!), võiks eelistada seda. SATA-kettaid on kahe kiirusega: SATA 1,5 Gbit/s ja SATA 3,0 Gbit/s (tihti vääralt nimetatud SATA II-ks). SATA on tehtud üles- ja allapoole ühilduvaks, et iga ketas töötaks iga pesaga. Mõned sohittegijad siiski on ja nii tuleb ettevaatlik olla vanade SiS- ja VIA-kiibistikega emaplaatide omanikel, kus uus kiirem SATA-ketas ei pruugi töötada. Sel juhul tasub osta ketas, kus on *jumper* 1,5 ja 3,0 kiiruste määramiseks.

5. ... või P-ATA.

Kui vaba SATA-pesa pole, on alternatiiviks Parallel-ATA (P-ATA, tihti veidi ekslikult nimetatud ka IDEks) pesa, andmevahetuskirgustega 100 ja 133 MB/s. P-ATA eeliseks on võimalus panna ühe kaabli otsa kaks ketast (SATA puhul saab ühendada vaid ühe), kuid sel juhul tuleb *jumper* iga üks *master* iks ja teine *slave* iks tõsta. *Cable select* jätab otsustamise kaablile (P-ATA 80soonelise kaabli puhul mängib järjekord rolli).

6. Kruvikeerajat otsima

Sobiv ketas poest koju toodud, ootab ees kruvimistöö. Välja lülitatud ja toitekaablist lahti ühendatud arvutiplokk tuleb olenevalt korpusest vabastada tagantvaates kas parempoolsest küljepaneelist või mõlemast. On ka erilahendusega korpusti ja nende lahtiilammutamisel tuleks arvutiga kaasa tulnud õpetused üle vaadata.

7. Kettale sobiv koht

Kaablid peavad ilusti ulatuma ja ketas ei tohi midagi segama jääda (näiteks puutuda emaplaadi vastu). Samuti on vajalik, et korpuse esiküljel olev ventilaator saaks õhku puhuda ka uuele kettale. Kui juhtumisi on tegu arvutiga, millel pole kõvakettaid juhatavat ventilaatorit, siis on väga-väga tark see sinna hankida: pikeneb ketaste eluiga ja paraneb arvuti sisetemperatuur.

8. Kinnituskruvid

Kui korpus on tavaline ehk odavapoolne, käib ketas kinni nelja kruviga. Reeglina on kruvid lühikesed ja jämedama keermega kui optilist seadet hoidvad. Kodugaraažist leitud suvaliste kruvide kasutamine on väga halb mõte, pigem tuleks kruvisid küsida arvutifirmast, kui neid kettaga kaasas polnud. Augud tuleb kohakuti sättida ja kruvid kõvasti kinni keerata, võimalusel mõlemalt poolt. Kui korpusel on klambritega kõvaketta kinnitus, tuleb taas õpetusse kiigata. Igal korpusetegijal on oma süsteem.

9. Värvilised kaablid

Vajalikud kaablid on tavaliselt kaasas nii kõvaketta kui emaplaadiga ja toiteots võib juba toiteplokil olemas olla. Kaablid kinnituvad ainult ühel viisil, nii et toorest jõudu pole vaja kasutada. Kui kaablid ei taha ühenduda, kontrolli, kas sälgud on ikka kohakuti. Nagu öeldud, peavad kaablid kettani ulatuma vabalt ega tohi jääda pingesse.

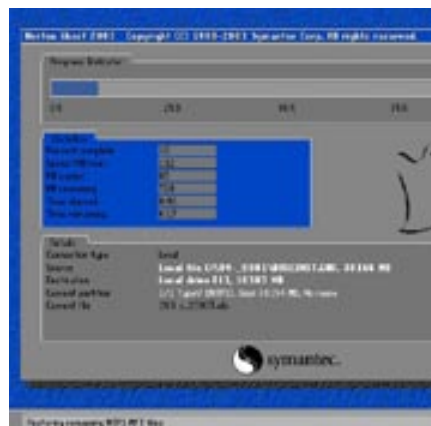
10. Arvuti tööle

Kui arvuti ketta üles leiab, näitab ta seda käivitamisel ja ka BIOSis. Pole hullu, kui ei tea, mida vaadata, Windowsi all näeb samuti. Ei tasu muretsema hakata, kui My Computeri all uut ketast näha pole. Enne on vaja kettale partitsioonid teha ja ketas formaatida. Selleks tee hiirega *My Computer* peal paremklikk, vali *Manage* ning tekkinud akna vasakust pooldest *Disk Management* .

Paremal on näha leitud kettad ja partitsioonid, alumises pooles graafiliselt. Otsi alumisest poolest üles *Disk X* (X-i asemel on number), kuhu on kirjutatud *Unallocated* (teine Disk X näitab ketta nime ja see on vana ketas). Tee *Disk X* juures hallil alal parem hiireklikk ja vali *Initialize* . Nüüd võib hakata partitsioone looma.

11. Partitsioonid

Kliki hiire paremal nupul kastis *Unallocated* ja vali *New partition* . Tekkinud aknal vajuta *Next* , uuesti *Next* (jätta valik *Primary partition* peale) ja nüüd saad valida partitsioonide suuruse. Kui tahad kogu massiivi ühe partitsioonina näha, vajuta kohe *Next* , vastasel juhul sisesta sobiv number (maht on antud megabaitides, nii et vaja võib minna gigabaitidesse arvutamist. 1 GB = 1024 MB. Näiteks kui tahta 10 GB partitsiooni, tuleb lahtrisse kirjutada 10240 (sest 10 x 1024 = 10240)). Järgmiseks saad valida kettale tähe, järjekordselt *Next* vajutades tuleb valida failisüsteemi (*file system*) vorming ja partitsiooni nimi. Vaikimisi pakutakse välja NTFSi, see sobib. *Volume label* i võiks ära kustutada või sellele loogilise nime panna (see on nimi, mida Windows Explorer näitab tähe kõrval). Aja kokkuhoiu mõttes tasub linnuke pista ka *Perform a quick format* kasti. Seejärel vajuta *Next* ja *Finish* . Ülejäänud *Unallocated* kettamahu kasutamiseks korda protsessi. Pärast seda on ketas kasutamiseks valmis.

12. Käsil vahetus?

Kui tegemist on kõvaketta vahetamisega, siis üheks võimaluseks on teha uuele kettale Windowsi all kaks (või rohkem) partitsiooni (üks operatsioonisüsteemi ja programmide jaoks ning teine kõige muu tarvis, nt pildid, muusika) ja kõik vana ketta vajalik kraam uuele tõsta. Vana ketta väljavõtmise järel tuleb uuele kettale loomulikult ka Windows uuesti installeerida. Teine võimalus on ketaste kloonimine. Programme on mitmeid (nt Norton Ghost) ja nende tööpõhimõte on selline, et ühe ketta sisu kopeeritakse teisele, kaasa arvatud Windows.

[d] LEHO LAHTVEE

KUIDAS...

ühendada Samsungi mobiiltelefoni ja arvutit

[digi] jätkab eelmisel kuul alustatud õpetuslugude sarja sellest, kuidas ühendada kokku oma mobiiltelefoni ja arvutit. Nokia ja Sony Ericssoni telefonide omanikud on meilt juba abi saanud, sel kuul on järg Samsungi-omanike käes.

1. **Tarkvarata ei saa**

Esmalt tuleb arvutisse installida Samsung PC Suite, mis tavaliselt on mobiiltelefoniga kaasas. Kui aga juhuslikult CD-plaati korbis ei olnud, siis saab Samsung PC Suite programmi Samsungi kodulehelt - www.samsung.ee, vali GSM-telefonid, leia õige mudel ning veebilehe paremast servast link *Tarkvara*.

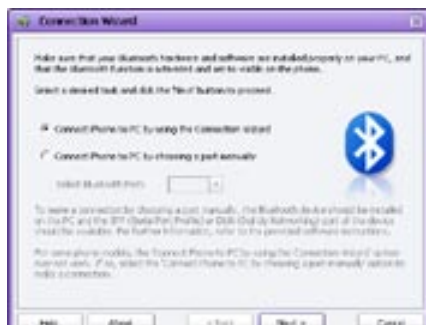
2. **Laadi ja installeeri**

Laadi programm alla ja installeeri oma arvutisse. Käivita programm PC Suite ja vali *Fail* -> *Connection* ...

3. **Nagu ikka, vali ühendus**

Avaneb aken, kus on näha kõik ühenduse võimalused: USB, Bluetooth, infrapuna ja COM-kaabel. Valime Bluetoothi ning klõpsame *Wizardi* nupule.

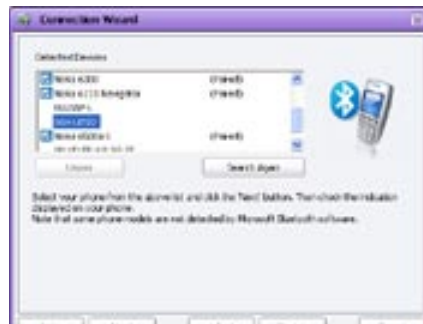
4. **Teelahkmel**

Soovitan valida esimese võimaluse, kuigi mõnede mudelite puhul võib juhtuda, et ühendus ei jää stabiilselt toimima. NB! Kätsi valiku puhul peab kasutaja teadma, millist COM-porti tema mobiiltelefon kasutab. Lülita mobiiltelefonis Bluetooth-ühendus sisse ja vajuta *Next*.

5. **Väike teadaanne**

Ilmub informatiivne aken, mis ütleb, et programm alustab Blue-

tooth-seadmete otsingut. Liigu *Next*-nupuga edasi.

6. **Kuidas leida see õige?**

Programm leiab kõik seadmed, mis kasutavad Bluetooth-ühendust. Leia nimekirjast oma mobiiltelefoni mudel ja vajuta *Next*.

7. **Suur saladus**

Järgnevalt sisestame PIN-koodi telefoni ja arvuti ühendamiseks,

vajuta **Send**-nupule, mõne hetke pärast ilmub mobiiltelefoni ekraanile tekst: **Pääsukoodi objekt?** Sisesta täpselt sama kood, mille valisid arvutis PIN-koodiks.

8.

Jah, jah, jah!

Ekraanile ilmub teade, mis tähendab, et arvuti püüab telefoniga ühendust saada. Telefoni ekraanile ilmub tekst: **Kas nõustud kasutama seadet?** Vasta: **Jah**. Kui ühendus on korrektselt tehtud, ilmub ekraanile järgmine aken, sellel vajuta **Finish**-nupule ühendamise lõpetamiseks.

9.

Ja nüüd internetti

Järgmisena moodustame uue ühenduse mobiilse interneti kasutamiseks Samsungi mobiiltelefoni abil. Nüüd valime peamenüüst **Manage Internet Connections** ja avaneb internetiühenduse viisard. Liigume **Next**-nupuga edasi ja valime **Create** - moodustame uue internetiühenduse.

10.

Ütle üks ilus internetiühenduse nimi

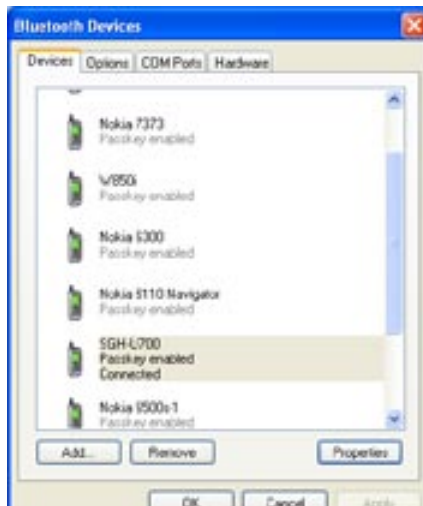
Anname ühendusele nime, näiteks **Internet**, kui midagi muud paremat ja vaimukamat pähe ei tule. Jälle **Next** ja leiame õige modemi, mis internetiühenduse loob.

11.

Nüüd läheb keerulisemaks

Kui ühendatav mobiiltelefon on esimene selle arvutiga ühendatav Bluetooth-telefon, siis seal valikus on vaid üks Standard Bluetoothi modem. Kui aga eelnevalt on arvutiga kokku sobitatud mitu telefoni, siis on õige leidmine raskem.

12.

Abi on lähedal

Kui sa täpselt ei tea, millist Standard Modemi eelmises aknas valida, siis ava **Control Panel** ja sealt **Bluetooth Devices** ning leia sealt oma mobiiltelefon. Vajuta nupule **Properties** ja vali **Services**.

13.

Millised teenused?

Kui **Dial-up Networkingi** ees puudub linnuke, siis tee sinna linnuke ning salvesta muutused **Apply**- või **OK**-nupuga.

14.

Tagasi Samsungi juurde

Vali nüüd Samsungi seadistusprogrammis poolelääjäänud kohast sobiv modem ja liigu edasi ning määra riik, operaator, pöörduspunkt ning number. Kuna Samsungi jaoks ei eksisteeri sellist riiki nagu

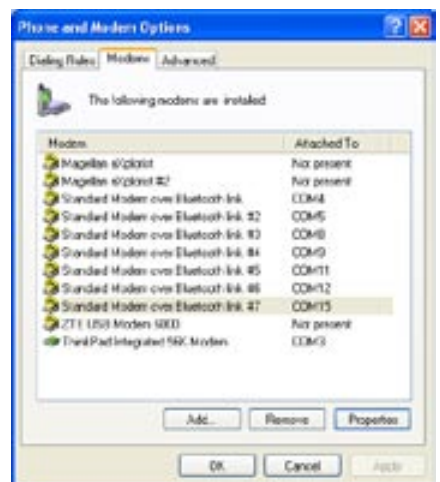
Eesti, siis vali **Other**. Kui pole riiki, pole ka operaatorit - seega olgu siis **Other**. APN on näiteks **EMT puhul internet.emt.ee ning number *99#**. Vajuta **Next**-nupule, et vaadata üle, kas kõik seadistused on kirjas. Kui kõik on õigesti kirjas, liigu sealtki **Next**-nupuga edasi.

15.

Otse või ringiga?

Kui teha linnuke kasti **Connect to the Internet directly**, siis loob arvuti kohe internetiühenduse läbi mobiiltelefoni. Lõpetamiseks vajuta **Finish**.

16.

Veel üks jama

Juhul, kui arvuti väidab, et modemi pole võimalik ühendust saada, siis ava **Control Panel**, leia sealt **Phones and Modem Options** ning otsi sellest nimekirjast üles oma mobiilne modem ning vajuta **Properties**. Vali aken **Advanced** ning lisa **Extra Settings** reale: **+cgdcont=1, ip, internet.emt.ee, 0,0**.

[d] HEIGO ENSLING

KUIDAS...

talvel pilti teha

Tänavust talve vaadates tundub, et vastus on lihtne – täpselt samamoodi nagu suvel. Kui aga lumehanged ning kahekohalised külmakraadid siiski veel saabuma peaksid, tuleb välja pildistama minnes arvestada õige mitme asjaga.

1. Tark ei torma

Et mitte asjata pakasega metsas ringi lonkida ja sihitult klõpsida, mõtle enne väljaminekut läbi, kuhu lähed ja mida pildistada plaanid. Sõltuvalt sellest vali varustus – milliseid objektive vajad, kas on tarvis statiivi, kui kauaks loodusesse jääd ning kas pead ka süüa kaasa võtma jne. Seejärel vaata vajaminev tehnika üle. Kuigi selleks kulub vaid paar liigutust, on mälukaarti lihtsam formattida toas kui lumehanges. Laadi aku (ja varuakud) pilgeni täis või pane valmis värsked patareid.

2. Võta kaasa vaid hädavajalik

Sügavas lumes sumbates on iga lisakilo tülik, sestap jätta kõik liigne koju. Kui pildistad peegelkaameraga, mõtle läbi, millist objektivi vajad, samuti, kas kavatsed kasutada väiklampi. Koju võid jätta patareitalla, pigem vaheta aku tihedamini sooja hoiatud energiaallika vastu. Raske kott muudab ka libedaga kukkumise valusaks – kas sulle endale või tehnikale, sõltub sellest, kumb alla ja kumb peale jääb.

3. Isegi Duracelli jänes jookseb talvel vähem

Kõige probleemsemad on talvel pildistamise puhul kaamera patareid või aku. Nimelt kipub nende vastupidavus külmaga langema ja mitte natuke, vaid sageli lausa kordades. Mõnd lihtsat nõuannet järgides õnnestub väljas töötamise aega siiski pikendada. Kui kasutad patareid, eelista lii-

tiumpatareid. Need peavad kauem vastu ja taluvad suuremat külma kui pisut odavamad aluselised (alkaline) energiaallikad. Võta patareid metsa kaasa piisava varuga, siis pole ohtu, et kuivale jääd. Akuga töötavate kaamerate omanikel tasuks samuti hankida varuaku või lausa mitu. Tagavaraakut ära hoida kotis, vaid ihu ligi soojas, näiteks põuetaskus või kindas. Tühjaks saanud aku pane samuti sooja, siis on lootust sellest mõne aja pärast jälle päris mitu klõpsu kätte saada.

4. Ära raiska elektrit – kehtib ka kodust eemal olles

Lisaks akude-patareide soojendamisele annab suure efekti ka energiakulu vähendamine. Kompaktkaamera puhul on peamiseks akuõgijaks LCD-ekraan, sestap võiks selle välja lülitada ning pildistada optilise pildiotsija kaudu (ostes ei pöörata selle olemasolule tavaliselt tähelepanu, aga külm talveilm on hea näide selle vajalikkusest). Pilte vaata ekraanilt vaid siis, kui tõesti tarvis. Pealegi on LCD-ekraan külmaga aeglane, nagu iga mobiilikasutaja teab. Peegelkaamera kasutaja võiks lihtsamate piltide puhul loobuda ka autofookusest (mis töötab mootoriga ja kulutab samuti elektrit) ning teravustada käsitsi.

5. Mälukaart olgu kvaliteetne

Mitte kõik toatemperatuuril perfektselt töötavad kaardid ei pruugi end külmahästi ülal pidada. Mõni on suisa nii tujukas, et ei tööta allpool teatud pügalat üldse. Vali kvaliteetse tootja kaart ning uuri dokumentidest või netist, millises temperatuurivahemikus ta töötab. Näiteks Sandisk teeb kaarte, mis saavad hakkama ka 25kraadise pakasega.

6. Ära aja kaamerat higistama

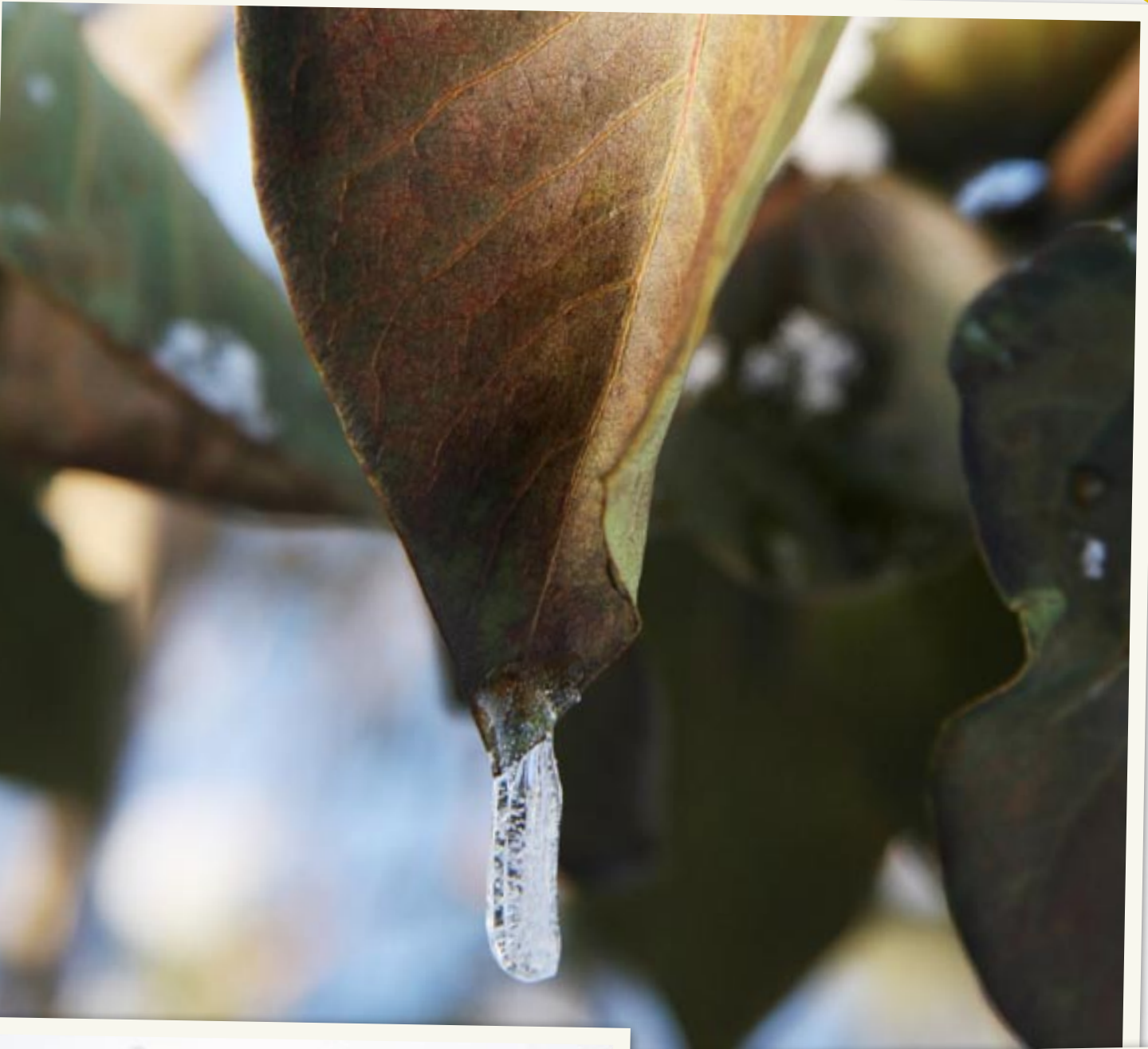
Pärast pildistamist külma kaameraga sooja tuppa astudes hakkab kaamera «higistama» – sellele kondenseerub õhuniiskus, mis kaamera sisse pääsedes võib kõvasti kahju teha. Higistamise vältimiseks soojenda kaamera üles aeglaselt, jättes ta alguses mõnda mittekõetavasse ruumi. Teine võimalus on pakkida kaamera kilekotti, siis kondenseerub vesi koti pinnale ja aparaat jääb kuivaks. Ka pildistamise vaheajal pole mõtet kord juba jahtunud kaamerat pöue või autosse sooja panna, sest niiskus hakkab kohe kondenseeruma. Edasi pildistades kipub see siis kaamera külge jäätuma.

7. Külm kolmjalg

Kui kannad kaasas statiivi (seda läheb ka talvel üllatavalt sageli tarvis), lähevad selle metallosad kiiresti nii külmaks, et nende katsumine on tõeline piin. Võid ühe statiivijala ümber koduste vahenditega meisterdada polstri, millest teda on õues mugav tõsta. Paljudel statiividel ongi jalad juba vooderdatud, pööra sellele ostes tähelepanu.

8. Pealt siiruivuriline

Kui kaamera võib külmaga tõruda, juhtub sama tõenäoliselt ka su endaga. Sestap on õigesti riietumine oluline. Õigesti tähendab talveitingimustes kihilist: soe pikk pesu (jah, me teame, et see on naljakas, aga uskumatult praktiline), mõned vahekihid ja kõige peale vee- ning tuulekindel, ent hingav jope. Kihtide vahele

jääv õhk hoiab hästi sooja, samas saad riideid vastavalt vajadusele vähemaks võtta ja juurde panna, et käies palav ja seistes külm ei hakkaks. Püksid võiksid samuti olla tuule- ja veekindlad, siis võid julgelt põlvili laskuda, kui kaader seda nõuab. Kvaliteetsed saapad ning talvetingimustesse mõeldud matkasokid on samuti äärmiselt olulised. Peas olgu müts või kaks – jälle selleks, et saaksid kõndimise ajaks vähemaks võtta ja seistes tagasi pähe panna.

9. Äpu oli rohkem kui lihtsalt loom

Kinnastest räägiks kohe eraldi, peavad need ju olema soojad ja samal ajal võimaldama mugavat juurdepääsu kõikidele kaamera nuppudele. Lumelauakindad selleks ei sobi. Lase vanaemal kududa sellised sõrmikud, millel sõrmeotsi ei oleks. Kuna vereta ning verega jaht on oma kinnastele esitatavate nõudmiste poolest sarnased, leiad sobivad käekatted ka jahipoest. Neil on veel peopesad nahast, mis aitab kaamerale paremini peos püsida. Külmemä ilma korral on abi labaklappidest, mis osadel sõrmikutel küljes. Paar soojemaid kindaid võib ju ka sobiva hetke ootamise või ühest kohast teise liikumise ajaks lisaks kaasas olla. Pikemal retkel võivad kasulikuks osutada ka apteekides müüdavad kuumakotid, mille vastas on taskus hea käsi (ja akusid) soojendada. Hea nipp on kinnaste kinnitamine jopevarruka või randme külge, siis ei kuku need taskust välja ega kao ära.

10. Päikesepriidid ja -kreem pole ainult suvitajatele

Mägironijad ei alahinda nende tähtsust kunagi. Ereda päikesega lumisel põlul käies võib mõne tunniga silmad korralikult valutama ning näo mitmeks päevaks punetama saada. Suviseid metallraamiga prille ei maksa talvel kasutada – raamid lähevad nii külmaks, et neid sa enda ninale ning kõrva taha kindlasti panna ei taha. Eelista plastrami ning kummiga prille, siis ei kao need ka ära.

11. Metsas pole puhvetit

Jäta parem midagi muud koju, aga püüa külma ilmaga termoseses kuuma teed või puljongit kaasa võtta, sellest võib sobival hetkel üllatavalt palju rõõmu olla. Kohv ja alkohol on mõnevõrra kehvemad variandid. Külmega kulub ka energiat palju, nii et pisut süüa ei tee samuti paha. Sobivad nii spetsiaalbatoonid kui ka täiesti tavaline šokolaaditahvel.

12. Et sind leitaks enne kevadet

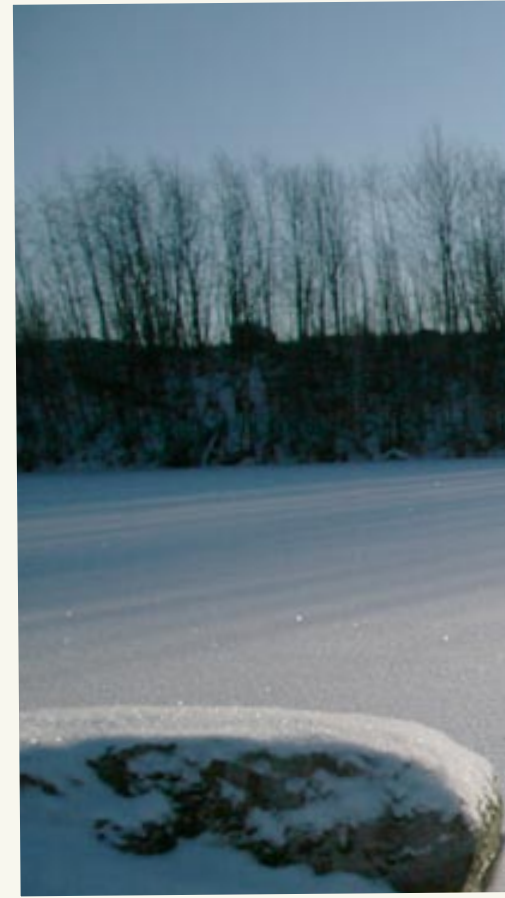
Kui jahid pilti võõras ümbruses, kannu hoolt, et sul oleks kaasas mingidki vahendid oma asukoha määramiseks: kaart ja kompass või GPS-seade. Ja muidugi mobiiltelefon, et õnnetu libastumise ja jala nikastamise korral saaksid abi kutsuda.

13. Staatileine särts

Vanemad piltnikud teavad rääkida, et filmikaameraga talvel töötades võis vahel tekkida staatileine elekter, mis kujutisi rikkus. Nii et kui otsustad nostalgias filmile pildistamist proovida, väldi võimalusel sarivõtet ja käsitsi kerimise puhul keru filmi edasi aeglaselt. Mida külmem ja kuivem õhk, seda suurem on staatileise elektri tekkimise võimalus.

14. Lumi on valge, kaamera loll

Hoolimata sellest, mida tootjad räägivad, kipub digikaamera ikka olema natuke rumal. Mida rohkem lund, seda rumalamaks ta muutub. Kaamera nimelt

tõlgendab lumelt peegelduvat valgust tava-pärasega võrreldes kui valguseuputust ning reguleerib vastavalt säriaega. Tulemuseks on tuhmid pildid, millel päriselus erkvalge lumi on jäädvustunud halli sogana. Peegelkaamera omanikule on see sobiv hetk loobuda auto-

maatreežiimidest ja sättida asjad paika käsitsi. Kasutada tuleks säri lukustust ning kaamera pakutule +1 kuni +2 astet juurde keerata või kasutada säri kahvlit, siis peaks lumi pildidel taas valgeks muutuma. Päris ereda päikese käes aga ei pruugigi ideaalset pilti saada, sest lume ning tumedate objektide ühtaegu hästi väljasäritamine on võimatu. Päris pilves ilmaga ei saa aga teha häid maastikupilte – kui pole varje, pole ka detaile. Värvide korrigeerimiseks tuleks pildistada RAW-vormingus ning valge tasakaalu on talvel sageli samuti

vaja käsitsi määrata. Kompaktkaamera omadused on natuke õnnetumas seisus, siiski tasub aparaadi kasutusjuhend läbi lugeda – mõnel on talverežiim täitsa olemas. Abi võib olla ka rannas pildistamise sätetest, kuna sealgi on palju heledat liiva ning peegeldusi.

15. Kasuta filtreid

Nii nagu suvel, on ka talvel päikesepaistelise ilmaga väga kasulik abimees polarisatsioonifilter, mis muudab värvid kirkamaks ning vähendab ebasoovitavaid peegeldusi. Talv on ka hea aeg teistsuguste filtrite katsetamiseks – proovi näiteks mõnd soojendavat või ND-filtrit.

16. Kui vaja, kasuta välku

Kui tead, mida pildistama lähed, ja see miski on juhuslikult tume asi heleda lume taustal, tasuks fotokotti pakendada ikkagi ka välklamp. Muidu lihtsalt pole eriti lootust saada pilti, kus oleksid ühtviisi hästi säritatud nii esi- kui ka tagaplaan. Ent keera välklamp nii väikese võimsuse peale kui vähegi võimalik, muidu muutub pildistatav lamedaks. Päikesepaistelise ilmaga võib asja suurepäraselt ära ajada ka peegeldi, mis erinevalt välklambist ei karda külma ega lähe ka nii kergesti katki. Üldse kipuvad plastdetailid külma käes hapraks muutuma, nii et ole ettevaatlik.

17. Ole loominguiline

See kehtib muidugi igal aastaajal pilti tehes, ent talv pakub tänuväärset palju ootamatuid mustreid, detaile ja kontraste. Kasuta teistsuguseid rakursse, mängi väikesed asjad suureks ja otsi objekte, mida sa tavaliselt ei pildistaks. Kipub kehtima reegel, et iga asi on ilus, kui ta on härmas.

18. Ära tee ülearu jälgi

Lumi on ilus ja jäljed lumel on ilusad, aga ainult niikaua, kui need pole su enda omad. Vinge kaadri jahil ringi tatsates võid vahel avastada, et parima pildi saanuks kohast, kus äsja seisid ... aga seal on nüüd inetud saapajäljed. Ole tähelepanelik ja mõtle vähemalt kaks sammu ette.

19. Taas sajab valget lund

Kui kaamerale satub lumehelbed, tuleks need ära pühkida, mitte puhuda. Sooja hingeõhu käes võivad helbed sulada ning tekkinud vesi hetk hiljem uuesti jäätuda. Ka pildistamistuhinas korra kaamera tagaküljele hingamine võib põhjustada jääkihi pildiotsijal. Profifotograafid kasutavad vahel isegi snorgeldamistoru, et mitte kogemata kaamera peale hingata. Objektiivile langenud veepiisad pühi ära spetsiaalse lapi, mitte varrukaga. Kindlasti peaks objektiivil ees olema ka kaitsefilter. Aktiivsem ning iga ilmaga pildistaja võiks hankida veekindla ümbrise. See ei pea olema kallid tippmudel, mis mõeldud allveefotograafiaks, piisab odavamast tõmbelukuga kileümbrisest, mis lumehelbed ja veepiisad aparaadist eemal hoiab. Sellest on abi ka külma kaamera tuppatoomisel.

20. Enesetapp pole lahendus

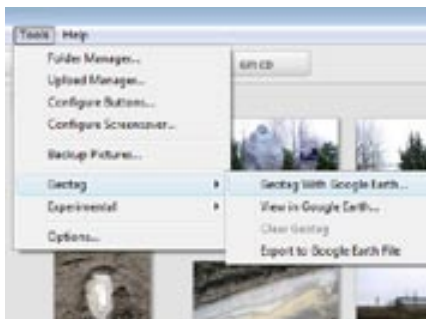
Kui on ikka tõesti liiga külm, et välja ronida, tegele asjadega, mis on ajapuudusel ootele jäänud: sorteeri, töötle, kirjelda ja arhiveeri vanu pilte, hoolda tehnikat, loe erialakirjandust ja õpi uusi oskusi, imetle teiste töid. Isegi professionaalsed fotograafid pole teinud ühtki nii head talvepilti, et selle nimel tasuks surnuks külmuda.

[d] KRISTJAN KALJUND

KUIDAS...

geotagida ehk pilti kaardile panna

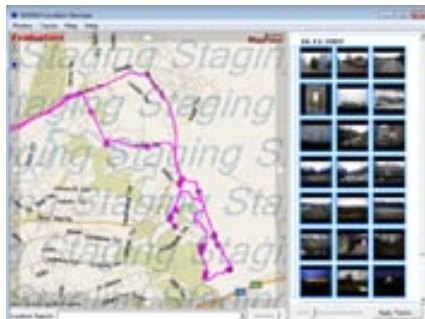
Geotagimine ehk piltide kaardile panemine levib jõudsalt. Kui sul on GPS, siis käib see poolautomaatselt, aga ka GPSita saab piltidele koordinaadid hõlpsalt külge. Pärast võib pildi veebialbumisse laadida ja see näitab täpselt ära koha kaardil, kus pilt on tehtud.

1.

Kui on ainult pilt ja teada, kus tehtud

Juhul, kui on olemas ainult pilt ja enam-vähem teada, kus see on pildistatud, tuleb appi Google'i pildiprogramm Picasa. Vali pilt albumist välja, seejärel vali menüüst **Tools** -> **Geotag** -> **Geotag with Google Earth**, vii Google Earthi kaardil tekkinud sihik kohale, kus tundub, et pilt sai tehtud, ja vali Picasa aknas edasi **geotag**. Ongi koordinaadid pildi EXIF-infosse lisatud. EXIF-info on teatavasti pildiga kaasas käiv suur hulk infot, kus muu hulgas kirjas kaamera tüüp, pildi säri, ava jms, nüüd siis ka pildistamiskoha koordinaadid laius- ja pikkuskraadidega. Asukohta saabki nüüd näidata kaardil kas mõne veebialbumi abiga või kopeerides EXIF-infost koordinaadid mõnesse kaardiprogrammi.

2.

Kui on pildid ja samal ajal salvestatud GPS-rada

Jällegi on kõik suhteliselt lihtne, isegi veel lihtsam kui esimesel juhul. Laadi programm WWMX Location Stamper ja seejärel lisa ühest menüüst näiteks reisiril tehtud fotod ning teisest alajaotusest reisiril salvestatud GPX-vormingus GPS-rada. GPX-faili saab GPSist teekonnafaili arvutisse tõmmates ja seda mõne GPS-tarkvaraga vajadusel GPX-vormingusse ümber konvertides. Oluline on siin aga see, et kellaajad oleksid fotodel ja rajal täpselt sünkroonis. Programm töötabki sellel põhimõttel, et võtab pildistamise kellaaja, otsib sellele ajale vastava teekonnapunkti teekonnafailist ja nii ongi teada, kus pilt tehti. Hetke pärast on GPS-rajalt loetud koordinaadid salvestatud ka kõigi piltide EXIF-infosse

ja edasi saab piltide asukohta vaadata juba Google Earthis, Picasas (mööndustega, vt allpool), Picasawebis, Flickris ja ka kodumaises Nagis.

3.

Kui fotokas salvestab EXIF-infot

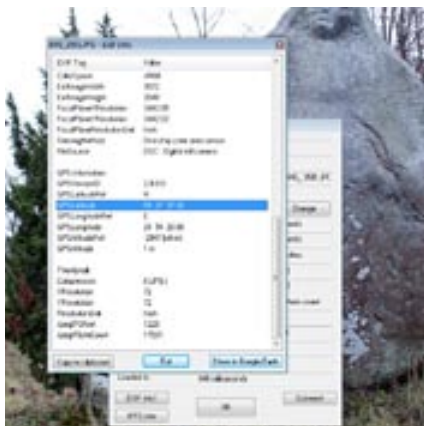
Võrreldes eelmiste punktidega, on see veelgi mugavam variant, kuid seni veel harvaesinev, sest digifotokatele juurde ostetavad GPS-moodulid (mis tavaliselt käivad väklambi jala külge) on kallid ja GPSiga mobiili- või pihuarvutifotokad kah seni vähe levinud. Kuid nad muutuvad pöörase kiiru-

sega odavamaks ja pole välistatud, et mõne aasta pärast on meil juba raske leida GPSita kaameratelefoni. Siin polegi enam küsimust, kuidas – võta kaamerast pilt ja laadi otse Flickrisse, Picasasse või Nagisse – asukoht ilmub maagiliselt ka kaardile. Tegelikult võib aga mõnikord tekkida tehnilisi probleeme. Pirtsakad Google'i programmid võivad olla versioonitundlikud ja mitte tunnustada korralikult salvestatud koordinaate pildi EXIF-infos, vaid tahavad kindlat versiooninumbrit. Flickriga pole tavaliselt probleemi, ta sööb paljusid EXIFi versioone. Picasa jaoks aga tuleb oma korralikult geotagitud fotod üle käia ühe toore programmiga Exiftool, mis on MS DOS-is käsurealt käivitav. Laadi aadressilt <http://www.sno.phy.queensu.ca/~phil/exiftool/>, tõsta piltide kataloogi ja käivita käsurealt `exiftool -GPSVersionID=0.0.2.2 -overwrite_original *.jpg`. Picasa jaoks on seejärel EXIFis kirjas õige versioon ning kõik töötab nagu kompu.

4. Irfanview ikkagi ei näita?

Seda ikka juhtub, et mõned levinud pildivaatamisprogrammid ei oska korralikult koordinaatidega varustatud foto asukohta näidata. Võtame näiteks üsna levinud Irfanview'. Selleks, et see õigesti EXIF-infot näitaks (sealhulgas ka koordinaate), tuleb talle www.irfanview.com plugin'i ide

seksioonist laadida EXIFi plugin. Siis saab pilti ka kaardilt vaadata EXIF-info menüüs kaardinupul klikkides. Väga mugav.

5. Kuidas oma pilte kaardil näidata?

Jälle lihtne. Vaata esimese punkti juures olevat pilti: seal on link *Export to Google Earth File*. Sellele tulebki vajutada ja siis eksportitakse Picasast üks suur KMLZ-fail, mille pildid pakituna juba sees. Kui tahad ka rada lisada, siis ava koos selle KMLiga Google Earthis ka GPSist saadud GPX-fail, vali need mõlemad välja ja salvesta uueks KMLiks.

Veebis koos piltidega oma teekonna näitamiseks tõsta see KML kuhugi veebiserverisse, kopeeri KML-faili link Google Mapi otsinguknasse või moodusta sellises stiilis link nagu see siin:

<http://maps.google.com/maps?f=q&hl=en&t=h&q=http://travel.reisijutud.com/GPS/kmz/Pirita-piltidega-trackiga-geotag.kmz>.

Nüüd võib kaardil piltidele klikata ja näha neid natuke suurematena. Veel suuremate piltide vaatamiseks võib need panna Picasawebi ja teha samasuguse lehekülje koos klikatavate suurte piltidega.

[d] KAIDO EINAMA

Kõrgema sordi tõpraküttimine

«The Witcher» on poola ulmekirjaniku Andrzej Sapkowski lugude põhjal loodud rollimäng, mis on valmistatud Poolas sama keeruliste nimedega inimeste poolt. Laon kohe välja – [digi] parima RPG 2007 tiitli võitnud mäng on väga hea.

• «The Witcher» paigutab mängija kesk-aegsesse pimedasse ning ebasõbralikku maailma. Nagu haigustest, näljast ja rüüstajatest vähe oleks, kimbutavad talupoegi kõikvõimalikud paharetid ja soerdid, kes tööinimese igapäevaviletsuse veel talumatumaks muudavad. See seletab, miks nad on valmis oma viimased veeringud andma mutandile nimega Geralt, kelle tööks on deemonid mõõga abil kõrvaldada. Ja tööd tal jagub.

Mõru talupojaelu

Kuid ega talupojad ise ka pühakud ole. Kui tööügamise ja palvetamise kõrvalt aega üle jääb, tegelevad nad peamiselt joomise, vägistamise ja muu sellisega. Eelarvamused, kadedus ja pahatahtlikkus varitsevad igal nurgal. Erinevalt paljudest rollimängudest ei kipu «The Witcher» moraali lugema ning tegelasi Walt Disney stiilis headeks ja halbadeks jaotama. Kui peab valima kahe poole vahel, valib mängija vastavalt oma eelistusele ning omakasule ning moraaltsemine jäetakse vaid õigustamiseks. Just nagu päris elus, kas pole? Tehtud valikud mõjutavad loo hargnemist ning mõne otsuse tagajärgi

saab mängus tunda alles jupp aega hiljem. «The Witcher» näitab ilmekalt, et hea mängu aluseks on huvitav lugu.

Nagu mängud ikka, ei koosne ka «The Witcher» vaid jutuajamisest. Lahingut on mängus palju ning see pole päris selline nagu rollimängudes harjumuspärane. Mõõgavõitlus põhineb löökide seerial, mille edukaks sooritamiseks on vaja hii-reklikke hästi ajastada. Alguses tundub see veidi jabur, aga aitab siiski hoida mängu ja mängija vahelist kontakti. Olenevalt vastasest tuleb kasutada kas teras- või hõbemõõka, kummagagi on valida kolme võitlusstiili vahel: tugev, kiire või kamba vastu võitlemise stiil. Mängus leidub ka kirveid, nuiasid ja muud sellist, aga need on võrdlemisi kasutatud.

Vaid mõõgaga vehkimisest ei piisa

Peale relvade on mängija käsutuses viis loitsu ning teadmised alkeemiast, et valmistada nõiajooke, pomme ning relvamäärdeid. Tooraineid selleks tarbeks võib kaupmeestelt osta või eraldada kollidest ja taimedest. Eelnevalt on vaja vastava kolli või taime kohta teadmisi koguda, põhilisteks allikateks on raamatud ja jutukad

inimesed. Alkeemia on kasulik ja huvitav, aga mõned omapärasemad pruulid ei leia ilmselt väga palju rakendust – näiteks on ühe joogiga võimalik mürgitada oma verd, et selja tagant ligi hiilivatele vampiiridele kärna keerata.

Legolas, sina või?

Pisut üllatab, et Sapkowski meeleolult tumedasse maailma on lisatud ka haldjad ja päkapikud. Kuid «The Witcheri» haldjad ei ole lillenuusutajatest puukallistajad, keda oleme harjunud arvutimängumaaailmas nägema, vaid vihane ja metsik rass, kes kannatab pideva rõhumise ja tagakiusamise all. Päkkarid on sõbralikumad, kuid siiski ühed ropu suuga heidikud. Võib-olla on asi Euroopa ja Ameerika erinevustes, aga «The Witcher» tundub kuidagi rohkem kahe jalaga maa peal olevat kui jänkide loodud rollimängud. Deemonite kehaõõnsustest ei kuku pärast surma tonnide viisi värvilist varustust, vaid mõõku ja turviseid saab ikka seppade käest ostes või tellides. Maagia on haruldane ja ohtlik, mitte ei surise igas tänavalatarnas. Üksnes tegelaste mõttemaailm ja dialoog on tänapäevane.

Hundi küünised, vanaema samakas, koolja kõrvad - igaks juhuks kõik kaasa.

«Oot, mida sa mu pikkade juuste kohta ütlesid, kiilaspea?»

«The Witcher» näeb välja väga kaunis, seetõttu on üllatav, et mäng jookseb sama Aurora mängumootori peal, mida on kasutanud näiteks «Neverwinter Nights» aastal 2002. Aurora on läbi teinud täieliku uuestisünni, alates lisandunud vahelduvast öö-päeva tsüklist kuni realistliku füüsikani, mängu on võimalik jälgida nii pealtvaates kui üle Geralti õla. Mis kõige tähtsam – seikluskohad näevad välja nagu päris külad, aasad ja sood, mitte nagu rohelised plaadid, kuhu on paar küüni ja puud peale sokutatud. Mängu erinevad monstrumid näevad samuti väga usutavalt jubedad välja. Veidi kehvema kvaliteediga on inimtegelased, kelle mudelid hakkavad kiiresti korduma. Neid elavdavad näitlejatööd, mis enamjaolt on üsna korralikud. Muusikaline taust on suurepärase ning annab hästi edasi «The Witcheri» olemust. Tunda annab aga piiratud liikumisvabadus, sest ei ole võimalik hüpata ega ujuda.

Pole head ilma halvata

«The Witcheri» rohked õnnestumised kaaluvad üles mängu puudused. Näiteks

ei häiri nii palju, et vaeses külas võib igast tünnist raha leida või et inimesed ei pahanda, kui sa keset ööd nende magamistoas ringi tuulad. Andestamatu on aga laadimisaegade pikkus ning mängu pidev kokkujooksmine (eriti Windows Vista puhul, kuid õnneks leidub üks nipp selle parandamiseks). Inventarisüsteem on samuti ebamugav ning stooris leidub ebaloogilisi momente. Mängu kolmest raskusastmest on kaks esimest vähegi kogunud mängija jaoks liiga lihtsad (kui mõned rasked bossilahingud välja arvata).

Kas patsikummi värvi valida saab?

Kuigi mängija käsutuses on vaid üks etteantud tegelane, keda võluriks, vargaks või vibukütiks kuidagi aretada ei saa, on «The Witcher» üks parimaid rollimänge, mis pärast «Baldur's Gate'i» välja on tulnud, ning teda jätkub päris kauaks – läbimängimise peale kulub umbes 50 tundi. Keskaaja süнге olustik ei sobi päris kõigile, kuid on teretulnud vaheldus hüppame-üks-sarvikutega-aasal-ja-sööme-jäätist tüüpi rollimängudele, mis viimastel aastatel on domineerinud.

[d] REIN ZOBEL II

The Witcher

HIND: 599 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: www.gamershell.com/download_22384.shtml

Protsessor: 2,4 GHz (soovitav kahetuumaline)

Mälu: 1 GB RAM (soovitav 2 GB)

Videokaart: 128 MB DirectX 9.0 ühilduv, Pixel Shader 2.0

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 8,5 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP SP2 / Vista

[HINNANG]

Mõnest tehnilisest viperusest hoolimata on «The Witcher» üks parimaid rollimänge, mis viimastel aastatel välja tulnud.

[d] hinne:

Edasi, tagasi, paus

Punnis vastu, mis ta punnis, kuid erinevalt veel ühest visast ilmutajast, «Duke Nukem Foreverist», astus ka «TimeShift» «S.T.A.L.K.E.R.iga» samale pulgale ja sai lõpuks ikkagi valmis. Kahju ainult, et midagi erilist välja ei tulnud.

● TS teenis arendustsükli ajal ära võrdluse «S.T.A.L.K.E.R.: Shadow of Chernobyliga», sest pikk ja probleemne töö takerdus igasuguste käändude taha. Lühike kokkuvõte: vahetusid levitajad, mänguplatvormid, teema, peategelane, graafikamootor pluss muu. Edasilükkamiste kordi ei jõua üles lugedagi.

Ühekülgne lähenemine

Enamasti Venemaal Peterburis sündinud tulistamismäng vajub aga vaatamata huvitavale ideele, mida ajaga mängimine on, halli massi. Pilt ja heli on täiesti korralikud, kuid ammu on teada, et vaid nendest ei piisa, eriti kui stabiilsusprobleemid kummitamas.

Madistamise põhjuseks on igav lugu, kus salajase ajas liikumise ülikonna loomise projektis kaasa lööv doktor laseb labori õhku ja reisib ühe prototüübiga alternatiivse ajaliini minevikku. Seal teeb ta nagu paha mees ikka oma diktatuuri. Kurjale plaanile läheb teise testülikonnaga lõppu tegema doktori plahvatusest pagenud kolleeg. Tüüp lööb kampa mäsulistega, sõdib natuke ja võidab. Ongi kõik, enamik mängu stoorist saab selgeks algusvideost.

Päästerõngaks võiks olla ajaga mässamine. Kasutada saab kolme manipulat-

siooni, iga tegevus kestab, kuni energiat jätkub (nii energia kui tervis taastuvad ise): üks on juba ammu tuntud aegluubis tegevus, teine on aja peatamine ja kolmas aja tagasikerimine. Lahingus on sellest küll abi, kui võidat täpsema sihtimise huvides paar sekundit või saad liikuda vastasele nina alla, et ta ribadeks lasta, kuid ainult selle peale on täbar mängu üles ehitada. Teekonnal tuleb ette keskkonnamoistatusi, mille puhul peab edasipääsemiseks õiges kohas õiget trikki kasutama, kuid millal enne on pusled mängu päästnud? Pealegi on läbitavad asukohad tavalised: varemets linn, maakoht, relvatehas, tunnelid-koridorid...

Pauk ja pillerkaar

Füüsika on hea. Plahvatused lõhuvad ja mõjutavad ümbrust ning nii mõnedki kaitsvad seinad võivad laguneda. ATV-taoline sõiduk käitub küll inertsil olemust oluliselt vähendades, kuid see pole tähtis. Hoopis lõbusam on sellega rumalaid vastaseid jahtida. Enamik vaenlastest on radari abil ka kergelt leitavad, rohkem pinget pakuvad vaid «õhust» ilmuvad ja ülikürelt liikuva eliitväelased.

Mitmikosas on 14 kaarti ning lipuvastamise ja surmamatside kõrval ka paar ajakerimisega seotud mänguviisi. Aega

saab mõjutada vastavate pihupommidega. Ajagranaadid loovad kupli, kuhu sisse löksu jääjad kas venivad, seisavad või liiguvad ajas tagasi, olles mõnda aega heaks märklauaks. Meeldiva kandi pealt on mängijale jäetud serveri loomisest palju lisavõimalusi.

Saber Interactive'i FPS pole paha, kuid ta pole ka vaimustav. Eriliseks teeb mängu aja väänamine, kuid vaja on rohkemat.

[d] LEHO LAHTVEE

TimeShift

HIND: 599 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: demo.timeshiftgame.com

Protsessor: 2,0 GHz (soovitatav kahetuumaline CPU)

Mälu: 1 GB (soovitatav 2 GB)

Videokaart: NVIDIA GeForce 6600 128 MB (soovitatav NVIDIA GeForce 8600 GTS 256 MB)

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv (soovitatav Sound Blaster X-Fi)

Vaba kettamaht: 8 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP /

Vista+DirectX 9.0c

Sellised avatud alad on mängus kahjuks haruldased.

TSis näevad liitlased välja nagu pätid.

[HINNANG]

Ajaga mässamine võib olla väga hea idee, kuid mäng on alaarendatud. Steampunk ei päästa. Kõike saanuks huvitavamalt.

[d] hinne:

Tulistamismängude uu

Soovid visata Põhja-Korea sõdurit kanaga? Või üht pahalast teisega, samal ajal kahekorruselise maja katusele hüpatas? Aga hävitada lugematutes kogustes maavälist tehnikat? Kuidas kõlab laiahaardeline metsaraie kuulipilduriga? Aga palun!

● «Crysis» sündmustik saab alguse 2020. aastal troopilisel saarel, kuhu saadetakse kamp nanotöökondadega varustatud sõjaväelasi, loomulikult USAst ja eliitühik Delta Force. Juba esimestel minutitel, kui peategelase ümber tasapisi meeskonnakaaslast «ära noppima» hakatakse, selgub, et tegemist pole mingi tavalise saare ega tavaliste asukatega.

Mängu tegelased on need, kelle juhtmed on siinkohal kõige pikemad, ning lähed omajagu aega, enne kui mõistetakse, kellele seal õieti hambaid näidata tuleb. Igal juhul pakub «Crysis» juba esimestest sammudest adrenaliinirikast täristamist

ja vapustavaid vaatepilte.

Esimese õhinaga on võimatu vältida teose pildiilu ülistamist. Juba kõige varasemate netti paisatud piltide-videote puhul oli, mille pärast suud vesistada. Püüavalt võimsa süsteemi puhul lubab graafikaseadete üleskrüvimine esitada sedavõrd tõetruud pilti, et kohati võiks toimuga segamini ajada mõne ulmefilmiga.

Realseim ja ilusaim pilt

Kõik, alustades veest kuni taevani, näib usutav ning ka käitub vastavalt. Füüsika realistlikkust madalamaks keerates lähivad küll asjad veidi kaootilisemaks. Näiteks õnnestus mõnel varjualusel ka pärast kõikide postide ärakaksamist üheainsa toe najal otse ning püsti püsida. Seejuures tasub alati ettevaatlik olla, et iseendale midagi pähe ei kukutaks, sest «Crysis» on kokkuvarisenud maja ruude alla jäämine niisama surmav, kui see oleks päris elus.

Otse loomulikult ei ole meie kangelane hävinematu ja raudsete rusikatega Superman, kes suudab majakesi ümber puhuda, vaid selle kõige teeb võimalikuks nanotöökond. Vastavalt olukorrale ja vajadusele saab mängija omandada kõrgendatud vastupidavuse kuulirahe suhtes, liikuda kiiremini kui ükski dopinguid õgiv sprinter, panna rusikalöökidele «väheke» jõudu juurde või sulanduda vaenlaste teravate pilkude eest ümbritsevasse keskkonda. Kuidas, millal ja kus mängija need võimalused ära kasutab, on puhtalt tema enda teha.

See ongi üks «Crysis» tugevaid külgi, eriti mängu esimeses pooles, kui antakse ette mingi ülesanne, mille täitmise viisi saab vabalt valida. Võid hiilida ühe kivi alt teise alla, ronida mõnele strateegilisel punktil istuvale põhjakorealasele otse selja taha ning ta kaljult alla tõugata või siis lihtsalt relvade tärina saatel viimse kui ühe pahalase teise ilma saata. Viimasel ju-

s generatsioon

hul tuleb silmas pidada, et silma hakanud vaenlased pole tõenäoliselt ainsad, kes tina saada tahavad. Nad võivad kutsuda abiväge, mis saabub auto või kopteriga, mitte ei ilmu kuskilt tühjusest, nagu enamikes tulistamismängudes tavaks on.

Arukad vastased, keda rõõm võita

Vaenlased käituvad üldiselt arukalt; loobivad granaate kohta, kus mängijat viimati nägid, katavad üksteist turmtulega jne, kuid mõnikord jäävad nad mööda tulistades vaatama sennapole, kuhu kuul lendas, mitte sinna, kust kuul tuli, või siis vahivad pikalt suurte silmadega oma langenud kaasvõitlejaid.

Vägagi positiivne on, et raskusastme põhjalikkamine ei tee neist häkkereid, kes läbi lilled kõmmutavad, vaid kaotab ära mitmed pisiasjad, mis kergemal raskusastmel võitlemist lihtsustasid. Koreaalsed hakkavad nimelt oma emakeeles suhtlema, vaenlaste granaate ei tähistata enam suurelt ja punaselt, kui need kena kaarega mängija poole lendavad jms. Lõpupoole tulnukatega ragistades kaovad mõned mainitud elemendid muidugi ära. «Matrixist» väljahüpanud ollused üritavad pigem lihtsalt sulle selja taha ronida

ja liiguvad piisavalt kiiresti, et neile niisama lihtsalt pihta ei saa. Mängustiil muutub tulnukapessa jõudes märksa lineaarsemaks, sest jääb alles vaid üks eesmärk: tee väljapääsuni elusalt läbida. Siinkohal pole ka tegelikult katki midagi. Mainitud tasemetel on, mida imetleda, ning toimub omamoodi rollide vahetumine, sest seal on hoopis peategelane see, kes on sunnitud vaenlaste eest põgenema.

Õitse loomulikult ei puudu «Crysisest» sõidukid. Jalavaeva kergendamiseks lubatakse hüpata nii maasturi, tanki kui lennuki rooli ning viimaste kasutamine on paari taseme läbimiseks rangelt soovituslik kui mitte kohustuslik. Masinad käituvad piisavalt ootuspäraselt ning lihtsalt, et nendega mitte hätta jääda.

Ümbritsevat keskkonda ei tohi mõnes plekk-karbis istudes siiski ignoreerida, sest lennukiga naljalt keeristormist ilma alla sadamata läbi ei lenda, autoga tervet džunglit maha ei võta ja tankilgi on omad nõrgad kohad, mida kaitsta ja vastaspoolle rünnata.

Korralik üksikosa, hea mitmikosa

Üksikosa kestab ligikaudu 10 tundi, tundpaar siia-sinna oleneb muidugi män-

Crysis

HIND: 749 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: www.crysisdemo.com

Protsessor: 2,8 GHz, 3,2 GHz Vista puhul

Mälu: 1 GB, 1,5 GB Vista puhul

Videokaart: GeForce 6800GT / ATI Radeon 9800Pro (soovitavalt parem)

Helikaart: DirectX 9.0c toega

Vaba kettamaht: 12 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

[HINNANG]

Tegemist on esimese mänguga, millele [digi] annab täispunktid, ja see peaks seletama kõik. FPSi koorekihi kreem.

[d] hinne:

gustiilist ja oskustest. Märkimisväärset perspektiivikut lisab «Crysis» mitmikosa, mis on omamoodi kombinatsioon «Counter Strike'i», «Battlefieldi» ja nano-ülikonna parimatest omadustest. Siiski, juhuks kui ka võrguüks huvi ei paku, on kõnealuse teose üksikosa üks eelmise aasta mitte ainult oodatumatest, vaid ka tõepoolest parimatest.

[d] ROBERT PIHO

Kui soovi, saaks kogu küla sõna otseses mõttes maatasa teha.

Kõrist haaramine on ainult «Crysis» iseloomulik nipp.

Printsi mantlipärija

Kui segada kokku «Grand Theft Auto», «Prince of Persia» ja «Hitman», kõik kuulsad ja väga populaarsed kolmanda isiku vaates märulid, saamegi tulemuseks «Assassin's Creedi».

• «Assassin's Creed» leiab aset Kolmanda ristsõja ajal tänapäeva Iisraeli ja Süüria aladel. Peategelaseks on Altair ibn Lahad, hashashiinide vennaskonna auline liige. Möödunud aastatuhande esimesel veerandil loodud gildi ülesandeks on Püha Maad iga hinna eest kaitsta. Nende kredo koosneb kolmest lihtsast punktist, mille eiramine on karistatav surmaga. Selle järgi ei tohi ükski hashashiin tappa süütut inimest, endale tähelepanu tõmmata või enda vennaseid ohtu seada. Altair, kes eduka karjääri tõttu end teistest paremaks peab, rikub ühe ülesande täitmisel kõiki nimetatud punkte. Tema sihtmärk pääseb põgenema ning toob terve armee vennaskonna kindluse, Masyafi värvate alla. Gildi juht Al-Mualim ei taha aga Altairi talenti raisku lasta ning nõuab tema elu säästmise eest vastutasuks üheksa ülesande täitmist – üheksat elu.

Pole neid kohti varem nähtud...

Kes mänginud samuti Ubisofti «Prince of Persia», suudavad ACd ette kujutada. Tegevus toimub selja tagant vaates, mida saab nihutada. Igas missioonis on ülesanne üks ja sama – tuleb leida ja elimineerida antud sihtmärk, kuid enne seda tuleb kõigil lubatud viisidel infot koguda ning esitada see kohaliku hashashiinide büroo juhile, kes siis otsustab, kas anda Altairile sulg või mitte (sulg tuleb edu korral oma ohvri vere sisse kasta). Info kogumiseks on igas linnas kuus lühikest missiooni (*investigations*), kus tuleb vestlusi pealt kuulata, inimestelt infot välja pressida, kirjakandjatelt kirju varastada või kimbatuste sattunud vennaseid hädast aidata.

Linnad on üle mõistuse suured. Jeruusalemm, Damaskus ja Akka on vanast ajast säilinud kaartide põhjal võimalikult täpselt üles ehitatud. Iga linn jaguneb kolmeks rajooniks, kus elab inimesi kõikidest ühiskonnakihtidest. Suurtes linnades orienteerumine ei tekita mingeid probleeme, kuna abiks on lihtne, kergesti

mõistetav kaardisüsteem, kuhu kantakse kõik tähtsad asukohad pärast nende avastamist. Kõige lihtsam ümbrusega tutvumise viis on parkuurliikumine. Igast väikesest praost või kumerusest saab majadel turnides kinni krabada ning Altair liigub ronimise ajal sujuvalt ühest haardepunktist teise. Keskaegsete pilvelõhkujate otsa ronimine on aeganõudev, kuid nende tippudest avanevad lumumavad vaated. Igas suunas on näha maju ja nendevaheliste tänavate keerulist võrgustikku, kus liiguvad ringi rahvamassid. Tänavatel kõndides võib igal nurgal näha valvureid, kes Altairil teravalt silma peal hoiavad. Niipea, kui neile tundub miski korrast ära olevat, tormavad nad suurte gruppidena Altairile kallale. Tänu võitlussüsteemile, mis tugineb pigem kiirele reaktsioonile kui vastupidavatele sõrmelihastele, on iga kähmlus põnev ning rüütliid moodustavad Altairile väärilise vastase.

Tehnilisest küljest on «Assassin's Creed» väga kobe, kuid ei midagi uut. Pilt on terav, laadimisaeg tühine, ümbritsev maailm on nägus ning Xboxi riistvara suudab seda kõike vähimategi probleemideta jooksutada. Tegelaste hääled on fantastiliselt peale loetud ja kõik, alates hobuse kabjaplaginast, lõpetades suurlinna müraga, kõlab teravalt ja usutavalt.

Ainulaadne elamus

Kui «Assassin's Creedile» üldse midagi ette heita, siis vaid seda, et mäng tundub liiga lühike. Kõigi lühimissioonide tegemisele ja kõikide tornide otsa ronimisele kulub juhul, kui oma ülesandeid võimalikult täpselt planeerida, kokku umbes 15–20 tundi ning pärast seda pole enam mingit ahvatlust kõike uuesti läbi elada. «Assassin's Creed» on põnev ja ainulaadne üheotsapilet, mida võib soovitada kõigile, kes on tuttavad «Prince of Persia» mängudega või kes ei kannata järgmist «Hitmani» või «Splinter Celli» oodata.

ANDREAS TÜRK

Assassin's Creed (Xbox 360)

Assassin's Creed (Xbox 360)

HIND: 999 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: -

Xbox360 mängukonsool

Teler (soovitavalt HD Ready)

Xbox360 mälukaart (kui on kõvakettata Xbox360)

[HINNANG]

Rekordeid lööv hitt Ubisoftilt vallutab Xbox 360 ja PS3 mängurite südameid põhjusega. Suurepärase kogemus.

[d] hinne:

Activisioni koerustükk

● Temp on päris tõsine. RedOctane'i poolt tehtud rütmipõhine mäng «Guitar Hero III: Legends of Rock», mis leidnud tee Xbox 360-le, PS3-le, PS2-le, Wii'le ja arvutile, on põhjuseks, miks mängulevitajat omad vit-sad peksavad. Nimelt kleebiti mängu Wii versiooni karbile Dolby Pro Logic II logo, mis tähendab, et toode peaks võimaldama ruumilist heli. Aga nagu välja tuli, Wii versioon ei anna välja isegi mitte stereo-, vaid ainult mono- ehk ühe kanaliga heli. Arusaadavalt valmistab see parajalt tuska paljudele fännidele. Activision lubas asja parandada ja just enne [digi] trükkimisekut õpetas, kuidas ülimenuka rokkimis-mängu vigaseid plaate tasuta ümber saab vahetada.

Roheline kristall

● EA Games kuulutas ametlikult välja kõlakana levinud «Command & Conqueri» maailmas aset leidva tulistamismängu. «Command & Conquer Renegade'i» väikevenna nimeks on «Tiberium». Peale mitmikosa tuleb «Tiberium» siiski ka täis-väärtusliku üksikosaga. Stoori laseb läbi elada ohvitser Ricardo Vega ja tema rühma tegevusi endise Vahemere aladel, kus üks arvatavalt mahajäetud torn osutub puhvriks tulnukate plaanitud invasioonile. EA Los Angelese stuudios tehtav mäng peaks poelettidele jõudma selle aasta lõpus.

Uuel aastal uut moodi. Toome mängumängu vaheldust ja küsime-loosime seekord riistvara.

Mitu mänguteemalist Limited Edition Zboard klaviatuuri on Ideazon teinud?

Vastust koos vastaja nimega ootame aadressile play@digi.ee. Õigesti vastanute vahel loosime **Ideazoni** abiga välja Eestis väga haruldase mänguhiire **Ideazon Reaper**.

Suur ühinemine

● Detsembri alguses tabas videomängude äri väga suur üllatus. Selline, mis varjutab paar kuud tagasi EA Gamesi poolt 855 miljardi USA dollari eest ostate BioWare-Pandemic stuudio juhtumi. Seni suuruselt teine mängulevitaja Activision ja Prantsuse mängugigant Vivendi Games panid pillid ühte kotti, teenides kumbki teise poole positsioonist suurt kasu. Firma nimi on ühinemise järel Activision Blizzard ning seljatades EA Gamesi hõivab see nüüd maailma suurima mängufirma trooni. 18,9 miljardit USA dollarit väärt kompanii veel otsustab, milline brändimajandus valitsema hakkab. Pole teada, kas säilib nt Vivendi kaubamärk Sierra, kuid tõenäoliselt jäävad Activision ja seni Vivendi kõige tulutoovama stuudio, Blizzard'i («WarCrafti» ja «StarCrafti» mängud) brandid eraldiseisvateks. Kuidas liitumine mängurite meelelahutust mõjutama hakkab, saame näha.

[ÜHE LAUSE UUDISED]

● Codemastersi ümbernimetamise maania kerib hoogu - TOCA / Race Driveri seeria järgmine osa alles sai «Race Driver One'ist» «Colin McRae DIRTi» eeskujul «Race Driver GRIDiks», nüüd nimetati nende mängumootor NEON ümber EGOKs.

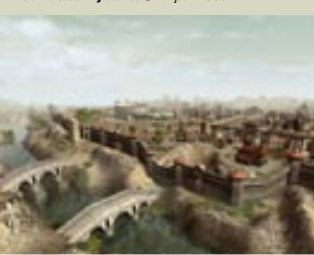

● «Duke Nukem Forever» ei ole surnud projekt, nagu kurjad keeled räägivad, vaid endisel tegemises ning selle tõestuseks avaldati jõulukingiks lühiteiler, mis algselt mõeldud firmasiseseks lõbustuseks, kuid osutus nii heaks, et seda näidatakse ka maailmale.

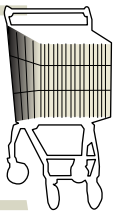
● Ubisoft jälle vembutab - konsoolide ja arvutimängude «Tom Clancy's EndWar», «Brothers in Arms Hell's Highway» ja «Far Cry 2» (mis tuleb ka Xbox 360e ja PS3e peale) ilmumine lükati majandusaastasse 2009, mis tähendab ajaakent alates 1. aprillist 2008 kuni 31. märtsini 2009.

● Sony toob VOIPi PSP Slimile (esimese põlvkonna PSP pole toetatud), juba sellel kuul ja Skype'i näol - tasuta saab PSP omanik kõnelema hakata teiste PSPde ja arvutitega.

Aasta algab väga vaikselt

Ka aasta 2008 pakub piisavalt meelelahutust igale maitsele.

JAANUAR 2008	1. KV 2008	2. KV 2008	3. KV 2008 JA EDASI	
<p>Hour of Victory ● 30. jaan 2008 Terrorist Takedown 2 ● jaan 2008</p> 	<p>Conflict: Denied Ops ● 12. veebr 2008 Turning Point: Fall of Liberty ● 26. veebr 2008 Frontlines: Fuel of War ● veebr 2008 Field Ops ● 3. märts 2008 Tom Clancy's Rainbow Six Vegas 2 ● märts 2008 S.T.A.L.K.E.R.: Clear Sky ● esimene kv 2008 DUSK-12 ● esimene kv 2008 The Hunt ● esimene kv 2008 Scorpion ● esimene kv 2008 Penumbra: Black Plague ● esimene kv 2008 The Precursors ● esimene kv 2008 The Wall ● esimene kv 2008</p>	<p>FarCry 2 ● teine kv 2008 Brothers in Arms Hell's Highway ● teine kv 2008 Postal III ● teine kv 2008 Turok ● teine kv 2008 White Gold: War in Paradise ● teine kv 2008 Legendary: The Box ● teine kv 2008 Huxley ● teine kv 2008 Left 4 Dead ● teine kv 2008</p> 	<p>Tiberium ● kolmas kv 2008 Darkest of Days ● kolmas kv 2008 NecroVision ● kolmas kv 2008 Borderlands ● neljas kv 2008 Sabotage (1943) ● neljas kv 2008 Cyostasis: Sleep of Reason ● 2008 Mirror's Edge ● 2008 Dead Island ● 2008 ARMA 2 ● 2008 The Scourge Project ● 2008 Warhound ● 2008 Operation Flashpoint 2: Dragon Rising ● 2008 They ● 2008 Zeno Clash ● 2008 Rogue Warrior ● 2008 PRISM: Threat Level Red ● 2008 Strike Force Red Cell ● 2008 Section 8 ● 2009</p>	FPS
<p>The Sims Castaway Stories ● 29. jaan 2008</p> 	<p>Devil May Cry 4 ● 5. veebr 2008 Insecticide ● 26. veebr 2008 Alone in the Dark: Near Death ● veebr 2008 Assassin's Creed ● veebr 2008 The Club ● veebr 2008 HeiSt ● esimene kv 2008 The Swarm ● esimene kv 2008 Collapse: Devastated World ● esimene kv 2008</p>	<p>Iron Man ● teine kv 2008 Tom Clancy's Splinter Cell: Conviction ● teine kv 2008 Mercenaries 2: World in Flames ● teine kv 2008</p> 	<p>Jack, the Pirate Cat ● aug 2008 Lego Indiana Jones: The Videogame ● kolmas kv 2008 Prototype ● kolmas kv 2008 East India Company ● neljas kv 2008 Alan Wake ● 2008 Witches ● 2008 Totems ● 2008 Evil Days: Pound of Ground ● 2008 Grimm ● 2008 Planet 51 ● esimene kv 2009 Earth No More ● 2009 Sin City ● teatamata Bionic Commando ● teatamata Mafia 2 ● teatamata</p>	MÄRUL
<p>XIII Century: Death or Glory ● 12. veebr 2008 The Sims 2: FreeTime ● 19. veebr 2008 Sins of a Solar Empire ● veebr 2008 Warhammer 40,000: Dawn of War - Soulstorm ● märts 2008 Codename Panzers Cold War ● märts 2008 Imperium Romanum ● esimene kv 2008 Building & Co: You are the architect! ● esimene kv 2008 Windchaser ● esimene kv 2008 Officers ● esimene kv 2008 Aggression - Reign over Europe ● esimene kv 2008 Kings Bounty: The Legend ● esimene kv 2008 Lost Empire: Immortals ● esimene kv 2008</p>	<p>Supreme Ruler 2020 ● mai 2008 Spore ● teine kv 2008 Tom Clancy's EndWar ● teine kv 2008 Viking: Battle of Asgard ● teine kv 2008 7.62 ● teine kv 2008 Disciples III: Renaissance ● teine kv 2008 Command & Conquer 3: Kane's Wrath (Isapakett) ● teine kv 2008</p>	<p>Jagged Alliance 3 ● kolmas kv 2008 War in the Pacific: Admiral's Edition (Isapakett) ● kolmas kv 2008 The Sims 3 ● neljas kv 2008 Commanders: Attack of the Genos ● 2008 Warhammer: Battle March (Isapakett) ● 2008 Empire: Total War ● 2008 StarCraft II ● teatamata Hegemony: Philip of Macedon ● teatamata WorldShift ● teatamata Day Watch ● teatamata Ascension To The Throne ● teatamata Advanced Tactics: World War II ● teatamata Heaven vs. Hell ● teatamata Warlords V ● teatamata</p>	STRATEGIA	
<p>Aquadelic GT ● jaan 2008</p>	<p>Motorm4x ● esimene kv 2008</p>	<p>Death Track: Resurrection ● teine kv 2008</p>	<p>Race Driver GRID ● kolmas kv 2008 Voltage ● neljas kv 2008 The Wheelman ● 2008 Rig'n'Roll ● 2008 Grand Raid Offroad ● teatamata Project Torque ● teatamata</p>	KIHUTA
<p>Sam & Max: Season 2: Episode 2: Moai Better Blues ● 10. jaan 2008 Experience 112 ● esimene kv 2008</p>	<p>The Experiment ● 15. veebr 2008 So Blonde ● veebr 2008 The Spiderwick Chronicles ● veebr 2008 Rhem 3: The Secret Library ● veebr 2008 Dracula 3 ● esimene kv 2008 A Stroke of Fate ● esimene kv 2008 Overclocked ● esimene kv 2008</p>	<p>Mata Hari ● teine kv 2008 Secret Files 2 ● teine kv 2008</p>	<p>Corrosion: Cold Winter Waiting ● aug 2008 A New Beginning ● neljas kv 2008 Heavy Rain ● neljas kv 2008 Alternativa ● 2008 Aquarica ● 2008 Prominence ● 2008 Pat & Mat: The Game ● 2008</p>	SEIKLUS
<p>Pirates of the Burning Sea ● 22. jaan 2008 Kingdom Under Fire: Circle of Doom ● jaan 2008</p> 	<p>Age of Conan: Hyborian Adventures ● 25. märts 2008 Drakensang: The Dark Eye ● esimene kv 2008</p> 	<p>Numen ● teine kv 2008 Warhammer Online: Age of Reckoning ● teine kv 2008 Two Worlds: The Temptation (Isapakett) ● teine kv 2008</p>	<p>Sacred 2: Fallen Angel ● sept 2008 Space Siege ● kolmas kv 2008 Dragons Rage ● neljas kv 2008 Stargate Worlds ● neljas kv 2008 Black Prophecy ● neljas kv 2008 Fallout 3 ● neljas kv 2008 Rise of the Argonauts ● 2008 Aion: Tower of Eternity ● 2008 Guild Wars 2 ● 2008 Star Trek Online ● 2008 All Points Bulletin ● 2008 Dungeon Hero ● esimene kv 2009</p>	ROLLIMÄNGUD
<p>My Horse and Me ● veebr 2008 Bratz: Super Babz ● 25. märts 2008 Football Manager Live ● märts 2008 Xyanide Resurrection ● esimene kv 2008 Empire of Sports ● esimene kv 2008 Rayman Raving Rabbids 2 ● esimene kv 2008</p>	<p>Happy Tree Friends False Alarm ● teine kv 2008 The Tomorrow War ● teine kv 2008</p>	<p>Blood Bowl ● neljas kv 2008 Heroes Over Europe ● 2009 Sensible World of Soccer ● teatamata Jumpgate Evolution ● teatamata</p>	MUU	

ostujuht

Sülearvutid

1

Samsung Q40

[digi] nr 28

Väike, mõnus ja ülivaike passiivjahutusega tõeliselt kerge, vaid 1,1 kilogrammi kaaluv sülearvuti. Standardvarustuses on kohe kaasas lisaaku ja väline DVD-kirjutaja.

1

Nikon Coolpix P50

[digi] nr 33

Kellade ja viledeta kaamera teeb lihtsalt pilti, kõike muutmist vajada võivat saab siiski ka käsitsi seadistada.

2

Samsung Q45

[digi] nr 32

Järjekordne meistritöö Samsungilt, kelle sülearvutid lähevad järjest paremaks ja kuuluvad kindlalt meie lemmikute sekka. Soovitame.

2

Panasonic Lumix DMC FX-33

[digi] nr 33

Suurt kunsti selle Panasonicu kaameraga ei tee, aga turistikaamerana on ta igati arvestatav riistapuu.

3

Samsung R25

[digi] nr 27

Superhea klaviatuuriga ning hea konfiguratsiooni-hinna suhtega masin. Head hinnat kisivad alla kehv ekraan ja nõrgavõitu aku.

3

Olympus µ 770SW

[digi] nr 27

Mittepildistamise vabanduseks ei saa enam tuua halba ilma. Isegi kui fotograaf on läbimärg, on kaamera alati valmis uut pilti klõpsama.

Monitorid

1

Samsung SyncMaster 245B

[digi] nr 28

Suur, hea pildiga, ergonomiline ja soodne. Tavaliselt saab selle hinna eest ainult 21- või 22tolliseid monitore. Tuleks kindlasti lülitada ostuplaanidesse, kui läheb vaja suurt monitori.

1

Nikon D300

[digi] nr 30

Innovaatiline ning võimalusterohke kaamera, millele esmapilgul ei oska peale hinna midagi ette heita.

2

HP w2207

[digi] nr 30

Reguleeritavuselt teistest peajagu üle. Arvestades siia juurde veel konkurentsivõimelise hinna ja korras pildi, on testivõit teenitud.

2

Canon EOS 1 D

[digi] nr 29

Hetkel maailma parim selle klassi digikaamera. Norida muidugi saab, aga see on mõnevõrra väiklane.

3

Acer AL2216W

[digi] nr 30

22tollise kuvari kohta väga soodne hind ja korralik pilt ei anna kõhklusteks põhjust. Poolmuidu saadud hea kuvar.

3

Olympus E-3 + ZD 12-60mm

[digi] nr 32

Stuudio- või spordipiltniku jaoks mõttetu, rindefotograafide asendamatu. Kaamera, mida võib julgelt iga ilmaga matkale kaasa võtta.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1

Nokia 6500 Classic

[digi] nr 31

Üllatavalt meeldiva disainiga Nokia telefon, mille puhul on hea meel tõdeda S40 operatsioonisüsteemi jõudsat arengut.

2

Samsung U600

[digi] nr 26

Superdisainiga telefon selle hinna eest on hea diil. Miinuspoolelt kehvad puuetundlikud nupud, puudub 3G ja poolik eesti keel.

3

Nokia N81 8 GB

[digi] nr 33

Suur ja raske, aga võimekas multimeediatelefon inimesele, kel vaja telefoniga muusikat kuulata ja videoklippe vaadata.

UUS!

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Creative Aurvana X-Fi

[digi] nr 32

Üllatavalt kvaliteetsed kõrvaklapid Creative'ilt. Hind on kõrge, aga heli on väga hea.

2

Philips SHP8900

[digi] nr 29

Avatud disainiga klapid, mis igaühele ei sobi, kuid heli on väga hea. Lausa nii hea, et lööb vabalt ka meie testis olnud paar korda kallimaid kõrvaklappe.

3

Creative GigaWorks T40

[digi] nr 31

Keskmisest paremad arvutikõlarid, mis erinevad konkurentidest tasakaalustatuma helipildi ning meeldivama kesksageduse poolest.

Lauaarvutid

1

HP Pavilion Media Center m8056.sc PC

[digi] nr 29

[digi] 2007. aasta sügise arvutitesti võitja. Hea hinna ja konfiguratsiooni suhe, kena ja läbimõeldud korpus. Videokaart on nõrk, aga kui mängida ei plaani, siis koduarvutiks väga sobiv.

2

Apple iMac 20"

[digi] nr 30

Idealne koduarvuti: ilus, vaikne, kiire, stabiilne ja nii edasi. Ent samaväärselt PC saaksid sa vaata et 10 000 krooni odavamalt. Kahju, hirmus kahju.

1

iPod Nano 8 GB

[digi] nr 31

Ootamatu väliskujuga Nano, aga sobib hästi nii kätte kui taskusse. Ka sisulised edasimineked on piisavad, et anda Nanole kõrge hinne.

2

Creative Zen

[digi] nr 31

Parajate mõõtmetega mängija, mille suurelt ekraanilt on hea videoklippe ja fotosid vaadata ning mis mängib muusikat.

3

ML 320 V

[digi] nr 29

Tänuväärselt eestikeelse sisuga arvuti, mis oma konfiguratsiooni-hinna suhtelt tabab naelapea pihta. Täpselt sobiv koduseks töötamiseks-surfamiseks, mängimiseks liiga nõrk.

3

Creative Zen Stone (1 GB)

[digi] nr 27

Apple iPod Shuffle'i eeskujul valmistatud mängija, mis on umbes täpselt sama hea. Odav, väike, kerge ja lollikindel.

Asjad ongi selleks, et neid lammutada

● Tere, kallid [digi]! Olen juba mõnda aega plaaninud teile midagi toredat kirjutada, aga eks aastalõpp ole meil kõigil ühtviisi kiire. Nii lükkus see mõte aina edasi, kuni detsembrikuu [digi] meie postkasti potsatas. Lugejakirjade juurest leidsin üleskutsu kirjutada grammatiliselt korrektnete kiri. Võttis kohe muigama, sest olen tegelikult ka ise keeleteimetaja, küll üsna algaja, aga siiski. Omast kogemusest tean juba sedagi, kui kole asi võib üks lugejakiri olla. Tehke minu poolt üks suur-suur pai oma keeleteimetajale, sest ta saab väga hästi hakkama!

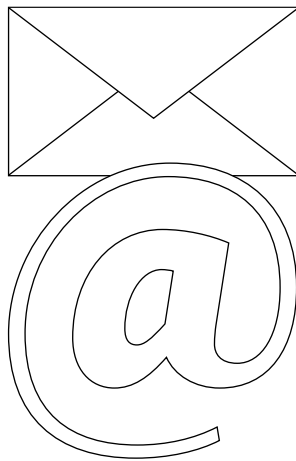
Nüüd siis natuke sellest, miks ma üldse teile kirjutada tahtsin. Esiteks muidugi kohustuslik tänuavaldus ülivinge ajakirja eest. Olin juba väiksenäsu suur tehnikahuviline, minu käest ei pääsenud pea ükski aparaat terve nahaga. Kohati oli sellest muidugi paksu pahandust, sest usinalt laiali lammutatud masinavärgid ei tahtnud pärast enam tööle hakata.

Enne [digi] ilmumist lugesin nt Arvutimaailma, kuid too jäi minu jaoks nõksu kuivaks ja spetsiifiliseks. Aga [digi] on just parasjagu muhe ning mõnusalt kirjutatud. Olen [digi]st väga palju praktist abi saanud. Ometigi üks väljaanne, mida meie peres hoolega säilitatakse! Mine sa tea, millal jälle vaja infot, kuidas mõnda tehnikaalast muret lahendada või millist *high-tech*-vidinat järgmisena osta. Kevadel tekkis vajadus sülearvuti järele, sirvisin natuke oma [digide] virna ja leidsingi sobiva, rääkimata sellest, et ka kõik vajalikud lisad valisin [digi] nõul välja. Kõige rohkem abi oli õpetusest, mida teha oma rüperaaliga, kui too on pidanud mõne väikese veeuputuse üle elama. Sülearvutiga tegin kõik, mida [digi] soovitas, kuna sümptomid vihjasid tõesti sellele, justkui oleks vedelik klaviatuurile sattunud. Miski aga ei mõjunud, natuke aega hiljem tuli ikka sammud Delli esindusse seada. Murelikuks tegi see küll, kujutasin juba ette, kuidas kuri tehnik mulle loengut peab, et arvuti taga ei tohi süüa-juua jne, ning siis mulle kopsaka arvega lajab. Õnneks ajas tore arvutioon kõik kiirelt korda, viga oli hoopis klaviatuuris. Siit ka loo moraal: kui tehnikalt veab, siis alustuseks proovi ise olukorda lahendada, sest tihti on viga lihtne ja mõne targema isiku või hoopis [digi] abiga hõlpsasti lahendatav. Aga kui isegi [digi] nõul ja jõul probleemist jagu ei saa, siis pole mõtet pikalt nukrutseda. Ükskõik kui rumal su küsimus sulle endale ka ei näiks, selleks need targad patsiga poisid seal garantiiremondis olemas ongi, et sind hädast välja aidata. Anu

Veebruar, august ja juuni

● Uhkemat ja uuendatud aastat kõigile! Mind sunnib juba vanast ajast tuntud sõnadetulv klavistikk näppima. Teeksin tavaks saanud juttu kujudusest. Neidiseid arvutama ei hakka, sest ilu selles osas olevat erilisel viisil vaataja silmade sees kinni ning mõnele meeldivad hoopiski vanaemad. Hindan kaanepiltide pilkupüüduse järgi. Kadakasakstele, puuvenelastele ja krõpsujätkidele olgu seletatud, et asi on umbes atraktiivsuses. Esikoha pälviv veebruar, teise hõivab august ja kolmandale jääb juuni. Seekordne minu arvamus ühisesse hindamiste katlasse. Raivo

saabunud post

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil

[digi]

Liimi 1

10621 Tallinn

Hing on haige

● Natuke on nagu hingel järjest enam digitaliseeruv maailm-meedia, eelkõige kanalite arv, kanalite koormus ja läbilaskevõime, ka turvalisus ja töökindlus. Need märksõnad on pisut mulle endale mõtlemiseks. Kui keegi tahab sel teemal kirjutada, siis oleks see teretulnud. Jõulurahu Teile! Erik

[digi] vastus:

● Aitäh heade soovide eest, Erik. Su mainitud teemad on meil ka hingel, võimalik, et palume mõnel kolumnistil sel teemal varsti filosoferida.

7.1 paneb kõrvad valutama

● Teil on ajakirjas juttu olnud kõlarite paigutamise, et saavutada õige helipilt. Minul on kõlarite komplekt 7.1 ja 7.1 24 bit helikaart. Midagi on kuidagi nagu valesit, sest pikaajalisel muusika kuulamisel ja mängude mängimisel tekib kõrvades valuaisting. Samas see kaob, kui kuulata muusikat edasi tavaliste stereokõlaritega. Valuaisting kaob ka siis, kui olen vähendanud külgmiste kõlarite helitugevust. Siit edasi tahaks küsida, et kuidas 7.1-kõlareid õigesti paigutada ja kuidas need moodsad helisüsteemid üldse kõrvade tervisele mõjuvad ning kustmaalt need piirid lähevad, et vanemas eas kõrvakuulmine ära ei kaoks. Lugupidamisega, Lembit Kuustik

[digi] vastus:

● Juba stereokõlarite paigutamine on paras teadus, sõltuvalt kõlarite tüübist, ruumist ja nii edasi. 7.1 puhul peaksid arvestama, et satelliidid oleksid ühekõrgusel ja võiksid olla ka sinust ühekaugusel, katseta nii. Aga valu kõrvades ja peas ning väsimustunne võib kaduda ka paremate kõlarite ja helitehnika hankimisel.

Ootan väliste kõvaketaste testi

● Lugesin digi septembrikuu numbrit, mis mul sel aastal ostmata jäi, ja silma hakkas kuu kiri, kus inimene kirjutab, kuidas temaga halvasti käituti, kuna ta soovis oma andmeid kätte saada. Ma ise tahan rääkida sellest, kuidas inimesed saaksid oma andmetest varukoopiaid teha, nii et poleks vaja karta, et operatsioonisüsteem ütleb mingil heal hetkel lihtsalt üles ja parandada ei ole enam mitte kui midagi. Tavakasutajal on tüütu viia oma arvuti teenindusse ja saada oma armsad andmed alles pika aja möödudes kätte. Oleks ju tore, kui saaks kohe CD sisse visata, operatsioonisüsteemi uuesti arvutisse paigaldada ja poole tunni pärast oma failidele ligi pääseda või siis hallata neid mõne teise arvuti kaudu.

Eriti mugav on see nende inimeste jaoks, kellel on olemas väline andmekandja, mis erinevalt teisest, arvutisse paigutatud kõvakettast oleks kõvasti portatiivsem ja mugavam. Nii pääseks oma asjadele ligi ka siis, kui peaks juhtuma, et arvuti on pöördumatult kahjustada saanud. Lihtsalt saaks juba teise arvutiga neile ligi.

Andmete säilitamiseks pole CD või DVD muidugi turvalised. Kui arvuti läheb füüsiliselt katki, siis jääksid kõik andmed turvaliselt kodu kaitsvate seinte vahele.

Siinkohal tahaksin kutsuda [digi] üles väliseid kõvakettaid testima, kuid miks ka mitte kõvakettabokse: nii suuremaid, oma toidet vajavaid, kui ka väiksemaid sülearvuti kõvaketaste baasil loodud väliseid kettaseadmeid. Leida neist töökindlaim, mugavaim, kiireim, turvalisim ja võimalusterikkaim. Martin.

[digi] koht ei ole prügimäel

● Üks ajakiri valitseb teise üle, nõrgemad loobuvad konkurentsist, paremad jäävad peale. Osad lõpetavad prügimäel, osad asetatakse riulile ning neid loetakse üha uuesti ja uuesti. Nad panevad lugejaid ka proovile, küsivad neilt küsimusi, tagasisidet, arvamusi ning tõstavad pealekauba ka hinda! Kuid lugejad ei kurda, sest kõik see on ju tühine, võrreldes sellega, mida annab üks korralik ajakiri lugejale - tundideks uudishimu, põnevust, uusi teadmisi ning selle pea tühise raha eest palju rohkem, kui oodatagi oskaks. Siiski, üks asi on kindlamast kindlam - minu [digid] ei lõpeta eales prügimäel! Bruno

Enne magamaminekut mõtlen sõnadele

● Esiteks tahaksin ütelda, et [digi] ruulib :) Enne magamaminekut tuli mul selline mõte, et võiks olla väike nurgake, kus on mõningad sõnaseletused, näiteks mõni [digi] uustulnuk näeb [digi] nr 32-s sellist asja : «Kuidas avada porte?» või näeb kuskil [digi] jutus sõna IP, mis on talle võõras. Einohh, mis siis ikka! Tervitades Kusti.

Janar kakleb vennaga

● Hellõu kogu digi-kontori inimesed. Loodan, et te sõite hommikul tervislikult ja teil pole juba vähm väljas. :-) Olen juba [digi] aasta aega lehitsenud. Seal tarkade lehtede vahel on igauhele midagi, mis sunnib diivanile või põrandale heitma ja muusika saatel jalgu liigutama. Mina näiteks olen suur fotohuviline. Mul on kodus ka teismeline vend. Alati, kui ma [digi] koju toon, läheb madinaks. Oleme nagu kaks mänguhuvilist koera, kes purevad ühte ja sama oksakest. Selle tulemusena on [digi] alati tükkideks rebitud. Mina saan fototeemalised lehed ja mu vend ajab toas mänguosa lehti taga. Kadedaks ja urisema ajab ka see, et mu noorem vend on isegi nänni võitnud teie ajakirjast ja mina pole mitte midagi saanud :-)(Kõige rohkem sunnib mind teie ajakirja lugema naljaga kommenteeritud tehnika, isegi mängude

[KUU KIRI]

Panoraam Setukülast

● Tere. Võtan vabaduse heita näite sellest, kuidas toreda tulemuse saamiseks ei pea alati just «kosmosetehnikat» kasutama. Hugin jms programmid pruugivad mõnikord virisema hakata, kui valge tasakaal ja kaadrite kõrgused perfektselt paigas pole, ja pahatihti on neid üsna keeruline kasutada. See 180kraadne Võhandu jõe ja Vööpsu küla panoraam on pildistatud paadist kompaktkameraga HP PhotoSmart C945, kaamera oli normaalasendis ja lihtsalt käes, st ilma statiivita.

Panoraam on kokku kleebitud vabavaralise programmiga AutoStich. Hiljem midagi üle joonistatud-venitatud ei ole, kuigi kompositsiooni mõttes võiks vett või taevast kõvasti juurde ehitada. Mõnikord trehvb. Tegin 14 pilti, hiljem lõikasin panoraami kummastki otsast umbes ühe kaadri jagu maha, asi hakkas nii-öelda silmalogikast liiast välja minema.

Esiplaani kõrred annavad kergelt topeltkujutist, aga nende kordakõbimine poleks probleem. Maastikulistel põhjustel ei saaks seda konkreetset vaadet eales ühe kaadrina teha ega näha, aga mis mind võlub, ongi see, et pildi võimatus ei tule kusagilt esile ega hakka segama ning peaaegu kogu Vööpsu küla Võhandu parremkallas - Ljubovka ehk Setuküla - on näha. Niimoodi suudaks seda paika näha äärmisel juhul ehk mõni veelind, inimene ei pruugigi trikki aduda ja see rohib. Hääd! Aapo Ilves

[digi] vastus:

● Eelmisel kuul teatasime, et kuu parima lugejakirja auhinna anname inimesele, kes saadab meile keeleliselt korrektse ja veatu lugejakirja. Kolme kirja vahel oli võistlus päris tihe, aga võitjaks osutus siiski Aapo Ilvese kiri.

Esiteks suutis keeleteimetaja viriseda vaid paari kokkulahtu kirjutamise juures, teiseks olevat Aapo kiri stiililt kõige parem, kolmandaks on ta, näe, sisuliselt täitsa asjalik ning neljandaks oli kirjaga kaasas kena panoraamfoto. Kui Aapo toimetusest läbi tuleb, kuulab ta muusikat edaspidi uute kõrvaklappidega.

piltidel on vaimukad kommentaarid. [digi] ajab mind pidevalt naerma, kui ma seda loen. Kokkuvõttes igati noortepärane ja fun ajakiri.

Hästi pisike soovitus: ehk oleks võimalik ohverdada üks lehekülj veel fotograafialet :-). Seniks lähen ajan vanda taga ja rebin viimasedki lehed ajakirjast välja, kuna ma pole jõudnud seda veel läbi lugeda. Janar

VIIRUSETÖRJE
Windows-ile

www.drweb.ee

Dr.WEB

KOMPAKTSUS

USALDUSVÄÄRSUS

EFEKTIIVSUS

KÕIK SEE, MIDA TÕESTI VAJAD

Dr.Web viirusetörje 450.-

Dr.Web viirusetörje+rämpspostifilter 550.-

Kingituseks tasuta

Dr.Web antivirus for Windows Mobile!

Küsi kauplusest

www.techmarket.ee

Info ja hulgituuk: Abitic OU

tel.: 56 924 825

e-post: katre@drweb.ee

info@drweb.ee

[PLAAT]

Orelipoiss

Üheksakümmendüheksa

• Üle väga pika aja sattusin plaadipoodi. Teate, see on see koht, kus muusikat üritatakse müüa lootusetult vananenud infokandjal ehk CD-plaadil, millega on ääretult tüütu opereerida. Aga pole viga, eesti muusika nimel olen kõige valmis (ja pealegi, seda on mujalt kui plaadipoest raske saada).

Orelipoisi «Üheksakümmendüheksa» koosneb, nagu nimigi ütleb, 99 loost ja üsna kindel on see, et see plaat sulle ei meeldi. Sest sellist huumorimeelt ja arusaamist muusikast ei või ju ometi olla väga paljudel?! Panna plaadile 99 pisikest, suvalise tehnikaga suvalistes tingimustes salvestatud mõttekatket või pisikest laulujoru? Aga kui sa teed sõnu ja viise nii nagu Orelipoiss, võid seda endale lubada. «Üheksakümmendüheksa» peal on 99 suurepärase poploo alged, 99 koorimata pähkliit.

Ja mis veel on äge: «Üheksakümmendüheksa» on selline plaat, mille puhul pole mitte mingit vahet, kas sa kuulad seda CD-lt, FLACina, 256 kbps MP3-, 128 kbps AAC- või isegi 64 kbps MP3-vormingus. Mida kehvem fail ja tehnika, seda paremini kõlab.

[d] HENRIK ROONEMAA

[PLAAT]

N099 Jazzklubis

Jaak Sooäär, Raul Vaigla, Tanel Ruben

• Sellelt plaadilt võib leida viimaste aegade ühe kõige parema mineku ja paueriga eesti loo – «Mis värvi on armastus?». See pole mingi trikk, Sooäär, Vaigla ja Ruben mängivad selle vana loo niisuguse vungiga maha, et võiks arvata, nagu nad töötleksid mõnd AC/DC hitti.

Kes veel endisi aegu natukenegi mäletab, näeratah heldimusega plaati avava «Pipi loo» peale, teised jällegi kougivad selle plaadi riulist välja siis, kui küünlavalguse juurde on vaja mõnd vaikselt uitavat jazz-pala kuulata. «Mis värvi on armastus?» on kaheksas lugu, kui selleks ajaks romantikaga ühel pool ei ole, siis vahet pole, saad üksi rokkida, nii et maa must.

[d] HENRIK ROONEMAA

[RAAMAT]

Избранные произведения

Александр Беляев

• Tõenäoliselt mäletavad veel paljud meil kunagi kinodes jooksnud nõukogude ulmefilme «Amfiibinimene» ja «Professor Dowelli testament». Neid kahte filmi ühendab see, et mõlemad põhinevad Aleksandr Beljajevi jutustustel, millest esimene on välja antud ka raamatuna eesti keeles sarjas «Seiklusjutte maalt ja merelt». Ent olgu tõlge nii hea kui tahes, kõige tõetruuma ja mahlakama pildi saab ikkagi originaalis lugedes. Käesolevast kogumikust leiab lisaks neile kahele veel kolm vähem tuntud jutustust. Eelmise sajandi algupoolel kirjutatud ulmelood mõjuvad tänapäeval veidi naljakate ja lihtsakestena, kuid on sellegipoolest mõnus ajaviitelugemine. Kui lugude põhijoon juba filmi või tõlke kaudu tuttav, saab raamatu loetud ka siis, kui kooliaegseist vene keele tundidest mõni hea aasta juba möödas. Mitte just kuigi pilkukõitva välimusega raamatut ei tasu otsida uudiskirjanduse letist, vaid pigem oma lemmikantikvariaadist.

[d] SVEN VAHAR

[FILM]

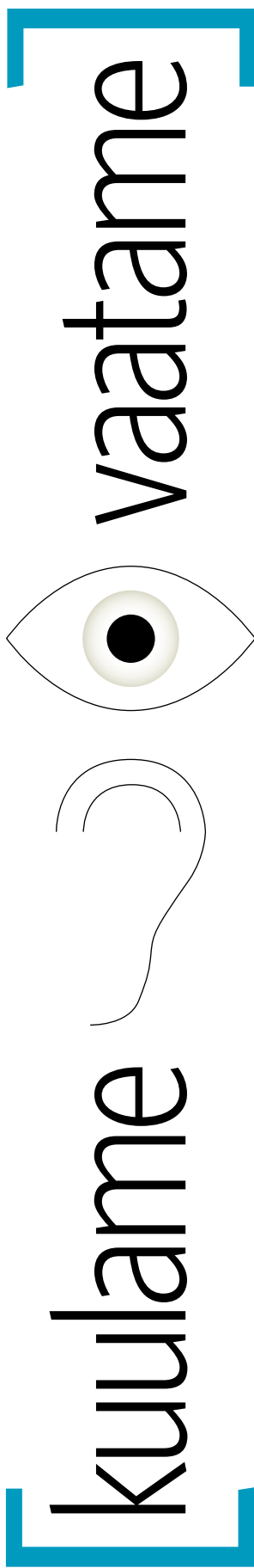
Stardust

• Pärast Peter Jacksoni «Sõrmuste isanda» triloo-
gia linastumist on fantaasiafilmide arv lumepallina kasvanud – neid tuleb üha kiirenevas tempos aina juurde. Paljud uued üllitised sünnivad juba paberil end tõestanud kirjutistest ja nii ka «Stardust».

Loo peategelaseks on noormees Tristan, kes kiindumusest tüdruku vastu lubab talle tuua taevatähe. Langev täht prantsatab saladusliku aia taha, keelatud maale, kuid sellest hoolimata putkab poiss muinasjutumaa-
le. Neiuks osutunud tähega algab reis kodumaale, kannul halbade plaanidega tähte jahtivad printsid ja nõiad. Õnneks leidub ka abivalmeid liitlasi.

Perefilm, mis jätab võimsa elamuse kõigile vaatajatele, on haruldus. «Stardust» on üks sellistest. Hea tempo, kütkestav lugu, meeldejäädavad tegelased, suurepärased näitlejatööd... «Stardust» on igati hea ja soovitatav kõigile.

[d] LEHO LAHTVEE

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Akuutne domeenipuudus

[?] Kas juba saab tavaisik (raha eest) registreerida .ee domeeni? Ootan juba pikisilmi! Kus on soovitatav mõnda muud domeeni (.com, .net, .org) registreerida? Teine küsimus on, et kuidas VHS-kassetid DVDdeks ümber teha, et saaks kord need maotud ajast- arust VHSid lõpuks ära visata. Finnegan

[d] Eesti domeenide registreerimisega tegeleb EENet ja reegleid saab lugeda nende veebilehelt www.eenet.ee. Hetkel saab eraisik registreerida vaid pri.ee domeeni, vahetult .ee alla saab domeeni taotleda vaid Eesti Keskkirjeregistris registreeritud FIE. Sellest tulenevalt on tavaline (kuid mitte eriti eetiline) praktika registreerida domeen mõne «tankisti» abil, olgu selleks siis riulifirma või mõni tuttav FIE. Muid domeene võid registreerida iga seda teenust osutava teenu- sepakkuja juures, kuid sellega kaasneb tavaliselt ka nõue osta neilt virtuaalserveriteenus. Hakatuseks vt näiteks zone.ee. VHS-kassette on DVD-plaatidele kõige lihtsam ümber salvestada, ühendades videomaki väljundi otse eraldiseisva DVD-kirjutaja sisendisse. Seda on võimalik teha ka arvuti vahendusel, kuid sellest täpsemalt ehk kunagi edaspidi.

Sõbra mahitusel

[?] Tõmbasin sõbra soovitusel mängu «Counter-Strike 1.6». Mäng oli väga hea, kuid mul hakkas nädala aja pärast tulema viirus ja isegi ekraan läks lukku. Laadisin mängu maha. Nüüd on kõik korras. Kuid kas see mäng tegi mulle üldse viirused? Ning ma paluks, kas te saaksite selle mängu turvalise versiooni plaadi peale lasta...

[d] «Counter-Strike 1.6» ei ole tasuta mäng, et seda niisama alla laadida ja mängida. [digi] plaatidele pole seda mõtet oodata. Täiesti võimalik, et koos piraatversiooniga said enda arvutisse ka viirused ja nuhkvara. See aga tähendab, et sul puudub arvutis ka korralik ja uuendatud viirusetõrje. Soovitame teha operatsioonisüsteemi puhas install ning senikaua sellest arvutist internetipanka mitte kasutada. Lihtsaim viis ausa ja puhta CSI saamiseks on see Steamist osta. Steam on mängufirma Valve rikkalik arvutimängude internetipood: www.steampowered.com. Võid küsida ka arvutipoodidest.

Deutsche Demokratische Republik 2

[?] Probleem selline, et vahepeal keset mängu lööb ette: The instruction at 0x00056790 referenced memory at 0x00000008. The memory could not be read. On soovitatud mälu kontrollida, et äkki õrnalt pesas kinni, aga seegi pole edu toonud. Samuti ei

[KUU KIRI]

Lipp-lapi peal

[?] Olen kuulnud, et Apple'i arvutis saab jooksutada ka Windowsi (nt virtuaalmasina abil). Kuid kas vastupidi on võimalik - Windowsi baasil arvutis läbi virtuaalmasina Mac'i kasutada (nt OS X). Liis

[d] On, aga see pole kuigi lihtne. Ruumipuudusel ei saa me siin pikemalt kirjeldada, aga kui sul on tõsisem huvi, otsi veebist selliseid rakendusi nagu Basilisk II või Pear PC, kuid nendega saad sa tööle vaid vanemad Apple'i operatsioonisüsteemid. Õpetusi OS X käitamiseks VMware' all leiab internetist mitmeid. Kasulikku lugemist leiad ka veebilehelt wiki.osx86project.org.

ole ma aru saanud, et mis on DDR ja DDR2 vahe.

Tänades, Siim

[d] Küsimuste mäludest saad vastuse detsembril [digi]. Lühidalt - DDR2 on DDRi järgmine põlvkond. Nagu kunagi nt oli auto Toyota Carina, mille järeltulija oli Carina II. DDR ja DDR2 on ühildumatud. Selle veateate kohta ei oska keegi midagi öelda. See võib tähendada mida iganes. Tee mälustest. Viga võib olla tarkvaraline (ühildumatum programmid) või riistvaraline (mälu on vigane). Katsu programm ja/või operatsioonisüsteem puhtalt põhjalt uuesti installeerida. Kui veateade püsib, on probleem riistvaraline.

Teler pipardab

[?] Tahaks pilti läpakast LCD-telerisse, aga läpakal on ainult analoogväljund ja telekal jälle seda ei ole, on ainult DVI-sisend. Olen proovinud üleminekuid ka, aga ei õnnestunud. Kas on võimalik pilti saada telerisse DVI-sisendi kaudu? Tervitades, Leonhard

[d] Kurb lugu, odavat lahendust ei ole. Analoog-VGA-signaali on tülikam DVI-signaali muundada kui vastupidi. Korralikud konverterid, mis analoogsignaalist kvaliteetset kõrgresolutsioonilise DVI-signaali tekitavad, maksavad mitme tuhande krooni ringis. Võimalik on kasutada ka välist graafikakaarti, nt Asusel on ExpressCard- ning Kuroutoshikoul USB-pesasse käiv väline seade. Kui teleril on ka SCART- või S-Video liides, siis tasub konvertereid arvutipoodidest küsida.

DDR on ajalugu. Elagu DDR2!

Kontoriarvuti HP D530
Pentium-4 &
XP Professional,
garantii 2 aastat - al. 2980.-
Xeon-professoriga serverid
IBM al. 6990.-
Äriklassi sülearvutid 5990.-
www.arvutiait.ee

Liina

Milliste lubadustega 2008. aastat ründasid?
Ei andnud ühtegi lubadust millestki loobumisest. Lihtsalt naudin elu.

Nii et pahesid sul pole?
Suuri küll mitte.

Mida sa oma väikeste pahedega elus teed?
Minu päev koosneb koolist, tööst, trennist, sõpradest, kodust ja söögi tegemisest.

Kõik komponendid, mis tublil tüdrukul olema peavad. Mida õpid?
Tehnikaülikoolis on selline eriala nagu toidu- tehnoloogia.

Et sa teed siis väga hästi süüa või lähened toidule ainult tehnoloogiliselt?
Ma saan hakkama, aga väga palju pole tegele- nud. Võileibu oskan hästi teha.

Mida üks toidutehnoloog teeb? GMOdega võitlus see ju ei ole?
Me õpime näiteks igasuguseid toidu omadu- si: füüsikalisi, keemilisi, bioloogilisi omadusi, tehnoloogjaid. Ka seda, kuidas õlut tehakse näiteks.

Nii et kui tahad, võiksid sa toiduga tappa?
Põhimõtteliselt küll jah. Tean igasuguseid baktereid, mis põhjustavad haigusi.

Tekib tihti kiusatus?
Pigem on mul teistsugune kalduvus. Ma ei suuda vaadata, kui inimesed teevad ebaüh- geeeniliselt süüa või midagi muud valesti. Näen igal pool vigu.

Loodan, et hoian kohvitassi ikka õigesti käes praegu. Su lemmikseriaaliks on «Monk», eks?
On üks lemmikuid jah. Ma tunnen ennast hästi, kui on puhas.

Mul hakkab juba ideaalse pilt tekkima. Mingi viga peab sul ometi olema?
Ma arvan, et ma peaksin rohkem elu nauti- ma. Olen liiga korralik.

Millal me näeme mässumeelset Liinat?
Ma arvan, et varsti.

«Andke mulle kotlet, mustal taldrikul», selli- ses stiilis värk?
Seda ei juhtu ma arvan. Eks ma puhkan roh- kem ja leian endale mõne uue naljaka hobi.

Liina

Telefon: Sony-Ericsson W200i

SMS: kord päevas

E-post: mitu korda päevas

Muud vidinad: Fujitsu-Siemens L7300 sülearvuti

Kui palju maksab auto tegelikult?

10 886.00
kuus

15 100.00
kuus

“Autoostja käsiraamatust” leiad 400 Eestis müüdava uue auto kohta:

- Milline on auto hind, bensiinikulu ja varustus, millised on liisingutingimused ja varuosade hinnad
- Kui hästi mudel hinda hoiab

Iga auto kohta oleme välja arvutanud summa, mis näitab, kui palju **TEGELIKULT KUUS KULUTAD**, kui sellise auto ostad.

Raamatu tellimiseks:

- helista 661 6186
- saada e-kiri levi@presshouse.ee

Hind tellides
89.-
(jaemüügis 99.-)

HP Photosmart A618 Compact Photo Printer

HP Photosmart R967 Digital Camera

Sinu pildid on Sinu mälestused!